

ثَابِلِيَّتْ ثَابِلَهْتْ

کوپو و اتقان سورہ

قہشقہ رُویغور نہ شریاتی

مۇھەررىردىن

ئابلىمىت ئابلەت 1972 - يىلى 4 - ئايدا يەكەن ناھىيەسىدە تۇغۇلۇپ، ئۆزبېك ئائىلىسىدە تۇغۇلغان، 1990 - يىلى يەكەن پېداگوگىكا مەكتىپىنىڭ خەنزۇ تىلى كەسپىنى، 1995 - يىلى شىنجاڭ رادىيو - تېلېۋىزىيە پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىنىڭ خەنزۇ تىلى كەسپىنى پۈتكۈزگەن. ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ ئىشقا ئورۇنلاشقان، يەكەن بازىرىدا باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى، يەكەن بازارلىق پارتكومنىڭ تەشۋىقات كادىرى، بازارلىق ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىسى قاتارلىق خىزمەتلەرنى ئىشلىگەن. 2003 - يىلى 5 - ئايدىن ھازىرغىچە يەكەن ناھىيەلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسىدا كاتىباتلىق خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ.

ئابلىمىت ئابلەت 1987 - يىلى «شىنجاڭ ئۆسۈرۈلۈرى گېزىتى»دە ئېلان قىلىنغان «دوسكا» ناملىق شېئىرى بىلەن ئەدەبىي ئىجادىيەتكە كىرىشكەن بولۇپ، ھازىرغىچە ھەر دەرىجىلىك مەتبۇئاتلاردا 250 پارچىگە يېقىن ئەسىرى ئېلان قىلىنغان.

عَابِلِمَت عَابِلَهَت

کوپو و اتقان سورہ

(فہ سرلہ ر)

قشقەر ئۇيغۇر تەشۋىشچانلىقى

مەسئۇل مۇھەررىرى: چىمەنگۈل ئاۋۇت
مەسئۇل كوررېكتورى: رىزۋانگۈل ئابلەت

كۆيۈۋاتقان سۈرەت

(نەسرلەر)

ئاپتورى: ئابلېمىت ئابلەت

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھىرى تار بوغۇز يولى 14 - قورۇ، پوچتا نومۇرى: 844000)

جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى: 880×1230 م م 32 / 1

باسما تاۋىقى: 4.25 قىستۇرما ۋارقى: 2

2012 - يىلى 12 - ئاي 1 - نەشرى

2012 - يىلى 12 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىراژى: 3000 — 1

ISBN 978 — 7 — 5373 — 2748 — 0

باھاسى: 12.00 يۈەن

سۈپەتتە مەسىلە كۆرۈلسە ئالماشتۇرۇپ بېرىلىدۇ

تېلېفون: 0998 — 2653927

مۇندەرىجە

1.....	سۆيگۈ مەكتۇپلىرى
14	چۈش گۈللىرى
16.....	ئۇنىۋېرسىتېتتىكى شادا ئورۇندۇق
18.....	ھىجران توزۇندىلىرى
20.....	سۆيگۈزارلىق ھەققىدە رىۋايەت
22.....	كەچمىشلەر
28.....	كۆيۈۋاتقان سۈرەت
31.....	قارلىق ئاخشامدىكى شەمسىيە
34.....	ئۆكتەبىرنىڭ بىر شەنبىسى
35.....	نىگارغا ئېيتقان ھېكمەتلەر
37.....	يەكەنى يوق شەھەر
39.....	بەخت ئىزدەۋاتقان قىز
42.....	سوۋغىتىڭ
44.....	قەلب قاشاسى
45.....	چىلىم ۋە ساۋاقدىشىم
47.....	تۇرسۇنئاي
50.....	ئۆزۈم بىلەن سىردىشىش
54.....	سېغىنىش
57.....	يامغۇر
59.....	ئۇنتۇش لىرىكىسى
60.....	قومۇشچىنىڭ قىزى

- 61.....چۈچۈمەل تەشۋىش
- 64.....قەلب تەۋىشلىرى
- 66.....ئاق گۈل
- 69.....نورۇزلۇق سالام
- 70.....سۆيگۈ دەرىخىدىن تۆكۈلگەن ياپراق
- 73.....خىيالىمدىكى جەننەت
- 74.....ئۈرۈمچىدىكى پەرىشتەم
- 78.....سۆيگۈ ئالبومىغا سىغىمىغان سۈرەتلەر
- 82.....ئاخىرقى كېچە
- 84.....ئايىرىلىش پەسلى
- 86.....سوغۇق ئاچال
- 87.....قەدىمىي جىگدىلىك
- 88.....ساۋاقداشلار خاتىرىسىگە
- 91.....سۆيگۈ دەرياسى
- 93.....ئارمانلىق پىچىرلاشلار
- 96.....ئۆتمۈشتىكى كۆيۈشۈش
- 98.....سۆيۈش
- 99.....كۈل رەڭ ئەسلىمە
- 100.....مۇھەببەتنىڭ باغرى يۇمشاق
- 102.....نىگاھ
- 103.....ھەسەن - ھۈسەن باغچىسى
- 104.....قۇشقا ئايلانغان سېغىنىش
- 107.....ئۈچ دېرىزە
- 113.....يامغۇرنىڭ سۈرىتى
- 114.....سۆيگۈ دەرىخىنى سۇغىرىپ قوي
- 116.....كۆز گۆھىرىمدىكى مەلىكە

- 117.....ۋىسال دوقمۇشى
- 119.....چۈشتىكى شەھەر
- 121.....تەپەككۇر قەتربلىرى
- 123.....يۈرەكتىكى مەخپىي ئارخىپ

سۆيگۈ مەكتۇپلىرى

1

سۆيگۈ سېنىمۇ ماڭا ئوخشاش قىيىنمىسكەن دەيمەن، مەن ئازاب گۈلخانلىرى ئىچىدىن سېنى تاپالماي نالە قىلىمەن. تىلىم دىلىم بىلەن ئۇنىسىز پىچىرلىشىدۇ. كۆككە قاراپ نۇرغۇن قىسسەلەرنى سۆزلىگۈم كېلىدۇ. بەزىدە قۇياش، ئاي - يۇلتۇزلاردىن ئىككىمىزنىڭ قىسمىتى ھەققىدە بىر تالاي سوئاللارنى سورايىمەن. ئۇلار بىزنىڭ مەڭگۈلۈك سۆيگۈمىزنىڭ گۇۋاھچىلىرى ئىدىغۇ، ئەمدى ئۇلار نېمىشقا سۈكۈتتە تۇرۇۋالىدۇ؟

سەھەر سەل كىنىگە ئايلىنىپ كۆڭۈل رۇجەكلىرىمدىن ماربلايسەن، مەن ئۇيقۇ قەلئەيمىدىن چىقىپ قۇشلار ئۇچۇپ ئۆتەلمەيدىغان ئېگىز چوققىلارغا چىقىپ سېنى يەنە ئىزدەيمەن. ئۇيقۇسىز تۈنلىرىمدە تاتلىق كۈلكىلىرىڭنى سېغىنىمەن. بەزى - بەزىدە شامنىڭ چاراسلاپ يېنىشلىرىدا مۇڭلۇق قاراشلىرىڭ بىلەن كۆڭۈل ئاسمىنىمدا كۆرۈنسەن - يۇ، يەنە ئۇن - تىنىسىز غايىب بولسەن.

2

پەرىشتەم، مۇزلىغان قەلب قىشلىقىمىزدا گۈلخان يېقىپ مەشرەپ سالغىنىڭ، كۈيلەر پەرۋازىدىكى ۋىسال تەنتەنىسى ئەمدى ئۈنۈلدۈمۇ؟

قېنى ئاشۇ مۇڭلۇق دەملەر، قېنى ئاشۇ بەختىيار تىنىقلار؟ قار
باسقان چىغىر يولنى بويلاپ كېتىۋاتقان سەلكىن قەدەملەر،
ئايىرىلىشقا بەرداشلىق بېرەلمەي تاراملاپ تۆكۈلۈۋاتقان ھىجران
ياشلىرى؟!.....

شامال قىسمەت خاتىرىمىزگە يېزىلغان مەڭگۈ ئۆگمەس
بەتلەرنى ئۆرۈمەكتە.

سەن كۆڭلۈم تەلپۈنگەن ساماۋى ھۇزۇر ئىدىڭ، روھىمنىڭ
جەننىتى ئىدىڭ. ساڭا بولغان سۆيگۈم كۆككە باغرىنى يېقىپ
ياتقان تاغ ئۈستىدىكى قاردەك پاكىز ئىدى. ئۇيغۇ نېمە، كېچىلىرىم
سۈكۈت ۋە ئۇلۇغلۇق ئىچىدە ياناتتى.

بىر لاۋا تەپتىدە ئاجايىپ بىر قۇدرەتنى ھېس قىلغانلىقىڭنى
بايان قىلسەن. سۆيگۈ - يۈرەكلەرگە تىلىسىم قىلىنغان مۆجىزە،
ئۇ ۋاقتى كەلگەندە زېمىننى بىر سىقىم كۈلگە ئايلاندۇرالايدىغان
ئوت دېڭىزىغا ئايلانالايدۇ. شىر - يولۋاسلار ھۇۋلىشىپ يۈرگەن
چۆل - جەزىرىلەرنى مېھىر جەننىتىگە ئايلاندۇرالايدۇ. شۇڭا، مەن
ئۇنى ئۇلۇغلايمەن، جېنىم!

3

خىيال باياۋانلىرىدا مەنزىلىسىز يۈرگەنلىرىمدە، تەپەككۇر
ئالىمىمگە سەنلا ھۆكۈمران ئىدىڭ. مەن قەلبىمدىكى سۆيگۈ ۋە
سېغىنىش قىيانلىرىغا توغان سالدىم. قارىسام ئۇچۇمۇدا بىر
سىقىم كۈل..... شۇندىن كېيىن، پىنھان ھىجرانم بىلەن
ياشماقتىمەن.

چۈش باغچىسىدا پەسىل قۇشلىرىغا، جەننەت قۇشلىرىغا دان
سېلىپ، كىچىك چېپەكلەردە گۈل سۇغىرىپ يۈرەتتىم. پەرىشتىلەر
بۇنىڭ ۋەجىنى سورىغاندا: «زېمىندىكى بىر پەرىشتە ئۈچۈن»
دەپ جاۋاب بەرگۈدەكمەن.

ئايرىلىش — ئىنساننىڭ ساداقىتىنى سىنايدىغان ئىمتىھان.
مەن ئۇنىڭ مۈشكۈل سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىپ كەلدىم. تۈن
پەرىسى قارا پەرىجىسى ئىچىدىن نازلىق بېقىپ يولۇمنى توسۇپ
قويماقچى بولىدۇ. يول بويلىرىدىكى رەڭگارەڭ گۈللەر ماڭا بىر
نېمىلەرنى دېمەكچى بولىدۇ. قۇم - بوران، قار - يامغۇرلارنىڭ
زارىنى بىلىپ بولمايدۇ. كۆڭلۈمدىكى يېگانە بىر ئۇچقۇن مېنى
مېڭىشقا، توختىماستىن ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدۇ، مەن سېنى يەنە
ئىزدەۋاتىمەن.

4

بىردەملىك تەسەللى بىلەن بېھوشلىنىپ سېنى يەنە ئويلاشقا
گىرىپتار بولغان ئاشۇ كۈندە، قارلىق دالدىكى نىشانىنى سۈرۈلگەن
ئىزنىڭ نەگىچە داۋاملاشقىنى ساڭىمۇ سىر ئەمەسقۇ؟ ئۇنىڭ
سېغىنىشلىرىم، كېچە قويندا قەلب بەتلىرىمگە سانسىز - سانسىز
مەكتۇپلارنى پۈتكەنلىرىم، ئالدامچى ئۈمىد ئىلكىدە مامۇق
تۆشكىمدە تۈننى تاڭغا ئۇلىيالىماي تەقەززا بولغان ئۇيقۇسىز
كېچىلەر..... ئەمدى ئۆتمۈشكە ئايلىنىپ كەتتى. مەن
ئۆكۈنمەيمەن دەپ ئۆكۈندۈم، يىغلىمايمەن دەپ يامغۇر بولۇپ
تۆكۈلدۈم.

ھەربىر تىنىقىمدا يۈرىكىمنىڭ ساڭا قۇت تىلەشلىرى، بۇلار
مېنىڭ بايلىقىم!

5

كەچۈر، ئەمدى ساڭا قاراپ كۈلۈمسىرىيەلمىدىم، قەلب
ئىشكىمنىمۇ ئاچالمىدىم، يامغۇر بولۇپ دېرىزە چېكىشلىرىڭ ئەنە
شۇنداق جاۋابىنىڭ قالدى.

چاڭ - چاڭ يېرىلغان قەلب چۆلۈم مۇقەددەس خارابىگە
ئايلىنىدىمۇ، ساڭا ئاتاپ تىزغان دەستە - دەستە گۈلدەستىلەر
خازان بولىدىمۇ، سېنى ئىزلەپ يۈرگەن ئىزلىرىمدا سانسىز
قەبرىلەر پەيدا بولىدىمۇ؟

ئەمدى كەت، كەت گۈلۈم، يۈرىڭدىن ياش تامچىلاۋىتىپتۇ.
خورسىنىما، خىرەلەشكەن ئۆتمۈشنىڭ ئازابلىق كوچىسىدا سېنىڭ
داۋالىق ھىدىڭ ھېلىمۇ ئېرىپ كەتمىدى. چەشمە بۇلاق بويىدا
لەۋلەرنىڭ تەشەنالىق ئۇچرىشىشلىرى، قەسەملىك ئەھدىلەر،
سېنىڭ كۆز يېشىڭنى سۈرتكەچ چىغىر يول بويلاپ كېتىپ
قېلىشنىڭ بىلەن پەقەت سېغىنغىلى، ئويلىغىلى بولىدىغان،
رېئاللىققا ئايلىنمايدىغان ھېكايىگە ئايلىنىدى.

6

سەن ئۈچۈن چۆللەردە سەيياھ بولۇشقا رازى ئىدىم. سەن
ئۈچۈن تاغ يېرىشقا رازى ئىدىم. ئۇزۇن سەپەرلەردە ئورۇق
يەلكىلىرىم سېنىڭ يۇمشاق ياستۇقۇڭ ئەمەسمىدى؟ ھايات
سەپىرىدە سەن بىلەن قول تۇتۇشۇپ مېڭىش مېنىڭ ساماۋى
خىياللىرىم ئىدى، لېكىن سەن مېنىڭ بارلىق ئۈمىد ۋە
ئىستەكلىرىمنى ساختا قەسەملەر بىلەن پايمال قىلىدىڭ.
«خوش گۈلۈم!» مەن ئەمدى ساڭا شۇنداق دېيەلەيمەن.

7

سەن كۆڭۈل خانەمنىڭ تۇنجى مېھمىنى بولغىنىڭدا، يىللار
ھەممىنى باشقىدىن ئايرىدە قىلغان بولسا كېرەك، سەن 18
ياشلىق يىگىتنى مۇڭلاندۇرۇپ قويدۇڭ. گىتارنىڭ چېكىلسىلا مۇڭ
چاچرايدىغان تارلىرى بارماقلىرىمنىڭ ئۈچىنى يارا قلاتتى.....

ھاياتىم باغ ئىدى، سەن باغۋەن بولۇپ كۆڭلۈم بېغىنى
سانسىز رەڭدار، خۇش پۇراق گۈللەر بىلەن بېزىگەندىڭ. سەن
بىلەن يۈرگەن دەملىرىمدە ئەتراپىمنى ھەرزامان رەڭگارەڭ گۈللەر
ئوراپ تۇراتتى، بىز بەخت قۇشىغا ئايلىنىپ چىمەنلەر ئارىسىدا
ئەركىن پەرۋاز قىلاتتۇق.

8

ئەسلىمىلەر يىراق ئۆتمۈش ئىچىدە يەنىلا رەڭگىنى يوقاتماپتۇ.
ھەر قېتىم بىز تۇنجى كۆرۈشكەندىكى ئىللىق چېھرىڭ كۆز ئالدىمغا
كەلسە، ياشلىقنىڭ ئويناق ھېسلىرى كەيپىدە ھاياتقا بولغان
تەلپۈنۈشۈم، سۆيگۈگە بولغان ئوتتەك تەشنىالىقم ۋۇجۇدۇمنى
لەرزىگە كەلتۈرىدۇ. قاش قارىيىشى بىلەن ھۈپپىدە ئېچىلىپ
كېتىۋاتقان نامازشامگۈللىرى ئارىسىدىكى ئويغاق چۈشلىرىم خىيال
جەننىتىمنىڭ ئالتۇن دەۋازىسىنى ئاچىدۇ.

بىز بىر مەكتەپ، ئىككى بىنادا ئىدۇق، خۇددى كاككۇك
بىلەن زەينەپ بىر دۇنيادا — ئىككى جايدا بولغانغا ئوخشاش.
تارتىنىش، قورۇنۇش ئىچىدە تاۋلىنىۋاتقان مۇھەببىتىمىز شۇ قەدەر
پاك، ئۇچرىشىشلىرىمىز تولمۇ قىسقا ھەم رومانتىك ئىدى. ھەپتىدە
ئىككى كۈن نېسىپ بولىدىغان كەچلىك مۇزاكىرىدىن قايتقاندىن
كېيىنكى يېرىم سائەتلىك ئۇچرىشىش، مەكتەپ بېغىدىكى ھېلىقى
بىر بۇرجىكى سۇنۇق تاش ئورۇندۇقتىكى كەلگۈسىگە باغلانغان
ئارمانلىرىمىز قانچىلىك ئۇلۇغ ئىدى — ھە؟

ئەپسۇس، يۇرتلىرىمىز ھەرقانچە يىراق بولسىمۇ كۆڭلىمىز
يېقىن ئىدىغۇ؟ كۆزلىرىڭگە ئىسسىق ياش ئېلىپ تۇرۇپ، ماڭا
شېرىن ئازابىتىن پۈتكەن تاتلىق ئەسلىمىلەرنى قالدۇرۇپ كەتتىڭ.
مەن سېنى كېلىدۇ دېگەندىم، شۇ ئوي بىلەن ئۆزۈمنى
ئاۋۇندۇرۇپ يۈرەتتىم. لېكىن، سەن كەلمىدىڭ.

سىم - سىم يامغۇرلۇق ئۈرۈمچى ۋوگزالى مېنى سۈرگۈن قىلىشقا ئالدىرايدۇ، مەڭزىڭدە ئالماستەك يالتىراپ تۇرغان ياشلىرىڭنى ئالغانلىرىم بىلەن سۈرتۈپ تەسەللى بەرگەن ئازابلىق مەنۇتلارنىڭ چىرقىراشلىرىدا، روھ دۇنيارىم ئەلەملىك پۇشۇلدايدۇ. ئاي دالىدا سەن بىلەن مۇرىدىشىپ كېتىۋاتقان شۇ چاغدا، قەلبىڭنىڭ شىۋىرلاشلىرىدىن مەن ھەممىنى بىلگەنىدىم. مەنمۇ ياخشى كۆرۈش پەقەت پۇشايمان، ئاچچىق ھەسرەت ئېلىپ كېلىدىكەن، دەپ ئويلىدىم. ئەمدى بىلسەم، ئىرادىسىزلىكىمىز ئىككىمىزنىڭ ۋىسال بوسۇغىسىنى داۋانغا ئايلاندۇرۇپ قويغانىكەن.

كۆز نۇرۇم، كۆزلىرىڭنىڭ ئىزىتراپتا بېقىشلىرى ھېلىمۇ كۆز ئالدىمدىن نېرى كەتمەيدۇ، دېمىگەنمىدىڭ؟
توي باغچىڭغا باشقىلارنىڭ ئىسمىنى قوشۇپ يېزىۋاتقىنىڭدا كۆزلىرىمنىڭ مۇڭلۇق بېقىشلىرىنى كۆز ئالدىڭغا كەلتۈرگەنسەنمۇ؟

چۈش - سەن ئۈچۈن جەننەت. سەن تاڭ شەپقى جۇلاسىدا تاۋلىنىپ تۇرغان بىر دەستە چوغلۇقتەك، كېلىن تۆشكىدە كېيىنكى تۇرمۇشۇڭ ئۈستىدە تاتلىق خىيال سۈرەتتىڭ. مەن شۇنداقلا ئۇنتۇلۇپ كېتەرەنمۇ؟ جازاسىنى تارتقان ئىزھارسىز سۆيگۈ مېنى يەنە قاچانغىچە ئازابلار؟ مەن سېنى ئۇنتۇش سەپىرىگە ئاتلاندىم. سەن بىلەن يۈرگەن يوللاردىن ئامال

قىلىپ ماڭماسلىققا، ئەگىپ ئۆتۈپ كېتىشكە تىرىشتىم. ۋاھالەنكى، مەن ئايلىنىپ يەنە سېنىڭ خالتا كوچاڭغا كىرىپ قالدىم.

12

دوقۇرۇشۇپ قالغان قىسقا نەزەرلەردىن سېھىرلىنىپ، ئون يىل ئاۋۋال سايىلەر جۈپلەشكەن يۇلتۇزلۇق كېچە قوينىغا قايتقاندا بولمەن. سېنى كۆرۈش بىلەن ئەسلىملىرىمىزدىكى ساددا، ئەمما يېقىملىق پىچىرلاشلار ئېسىمگە كېلىدۇ. لېكىن، ھازىر ئېسەنلىك سورىشىقىمۇ بىزدە ئىمكان يوق. تېخىچە بىر - بىرىنى ئۇنتۇشقا قادىر بولالمىغان ئىككى يۈرەكنىڭ، ئىككى جۈپ كۆزنىڭ بىر - بىرىگە يېقىنلىشىشىغا ئەسلا يول يوق. قەدەملەر ئامالسىز.....

بىر يېنىمدا بىر جۈپ كۆز، بىر يېنىمدا بىر جۈپ كۆز، ساڭا تەلپۈنۈپ تىپىرلاۋاتقان يۈرىكىم، تىركىشىۋاتقان ئارمانلىرىم.....
بىر يېنىڭدا بىر جۈپ كۆز، بىر يېنىڭدا بىر جۈپ كۆز، يىغلاۋاتقان يۈرىكىڭ، مۇڭلىنىۋاتقان ھىجراننىڭ.....
يېنىمدىكى قەھرىلىك بىر جۈپ كۆزنىڭ يالاپ مېڭىشى بىلەن مەھبۇس كەبى كېتىۋاتىمەن.

سەنمۇ ھەييارلىق كۈلكىسى ئويىناپ تۇرغان كۆزنىڭ بويىنۇڭغا باغلانغان كۆرۈنمەس رەشەك زەنجىرىنى زەرىپ بىلەن تارتىشى بىلەن كېتىۋاتىسەن.

ۋەدىلىرىمىزدىكى ۋىسال، تەسەۋۋۇرىمىزدىكى جەننەتكە ئېرىشەلمىدۇق. شۇڭا، بىز بىرگە ئېرىشكەن ئىككى گەۋدىنىڭ كەينىدىن ئەگىشىشكە، قۇتتىن ئىچىدە ساقلانغان ياقۇتتەك ئەتىۋارلىنىشقا، بايقۇت قىلىنىشقا مەجبۇر بىز.

بىر يېنىڭدا بىر جۈپ كۆز، بىر يېنىڭدا بىر جۈپ كۆز.....
قار لەپىلدەپ چۈشمەكتە.....

يامغۇرلۇق چۈشتىكى چاڭقاق كۈتۈشلىرىم قاچانغىچە داۋاملاشقنى ئېسىمدە يوق. ئىككىمىز كۆرۈشمەكچى بولغان گۈللۈككە كەلگەن تۇرۇقلۇق ئۈن - تىنسىز ئەگىپ ئۆتۈپ كەتكىنىڭنى نېمە دەپ چۈشەنەي؟
تايىنلىق كەلمىگەن بولساڭمۇ ئۈنچە رەنجىپ كەتمەس ئىدىم.

قول تۇتۇشۇپ دەريا بويى بويلىغان شۇ كۈنى سەن مېنىڭ قەلىمىگە مۇھەببەت ئوتى ياققاندىڭ. كۆڭۈل چىرىغىمىز بىز كېتىۋاتقان چىغىر يولنى يورۇتقان ئاشۇ توپا ياغقان كېچە ھېلىمۇ قەلب خاتىرەمدىن ئۆچكىنى يوق.....
سەن مېنى مىسكىنلىك ئىچىدە چەكسىز كۈتۈشلەردە قالدۇرۇپ كېتىپ قالدىڭ.

تويىدىن كېيىن ساڭا ئۇششۇك تەگدى، گۈل!
ساختا ۋەدە، ئالدىنىشلار ئىچىدە چاڭقاپ ئۆتىدىغىنىڭ ئۆزۈڭگە ئايان ئەمەسمىدى؟ ئۈمىد يىپلىرىم ئۈزۈلدى، لىققىدە سۆيگۈ تولغان يۈرىكىم جاراھەتلەندى. خەيرىيەت، سېنىڭ ۋەدىلىرىڭ، مېنىڭ كۈتۈشلىرىم، ئاخىر ھەممىسى جاۋابسىز قالدى. يىگىتلىك قەدىر - قىممىتىم ھەرىدەلگەن دەرەختەك يىقىلدى.
نۇرغۇن يىللار ئۆتۈپ كەتتى.

بالىلىرىمىزنى ئەگەشتۈرۈپ رەستىلەرنى ئارىلاۋاتقىنىمىزدا دوقۇرۇشۇپمۇ قالىمىز. كۆزلىرىڭدىن خىجىللىق بالقىيدۇ. ھال رەڭ يۈزلىرىڭ بۇلۇت كەينىگە يوشۇرۇنۇشقا ئالدىراۋاتقان ئايغا ئوخشايدۇ.

بىز ھايات چاقاقلرىغا گۈل بولۇپ تاسادىپىي پۇرسەتتە يەنە قايتا ئۇچرىشىپ قالغىنىمىزدا، سېنىڭ ئۈمىدىسىز كۆزلىرىڭدىكى پۇشايىمانلىق تارىخىنى تەلتۆكۈس ئوقۇپ ئۈلگۈردۈم. لېكىن، ھېچقانداق بىر كۈچ ئۆتكەن كۈنلەرنى قايتۇرۇپ ئەكىلىپ بەرمەيتتى.

ئەستىلىكلەر سەن بىلەن يۇغۇرۇلۇپ كەتكەن مۇقەددەس ناخشاغا ئوخشايدۇ. شۇنداق، ئازابلىق كەچمىش شاماللىرى پات - پات كۆڭۈل قوۋۇقۇمنىڭ ئالتۇن ھالقىلىرىنى زەرب بىلەن تاراڭشىتىپ قاقىدۇ.

15

ۋىسال دەملىرىگە قاچانمۇ ئۇلشارمىز دەيتتۇق. بىر مەزگىللىك مۇساپىدىن كېيىن ئىككىلىمىزنىڭ كۆڭلىگە بىر - بىرىگە مەڭگۈلۈك سەپەرداش بولالمايدىغانلىقىمىز ئاستا - ئاستا ئايدىن ئايدىن باشلىدى.

قانداقلا بولمىسۇن بىز بىر - بىرىمىزگە بىر مەزگىل ھەمراھ بولغان. ئالتۇندەك سارغايغان كۈز پەسلىدە مەنزىلىمىزگە يەتمەي تۇرۇپلا، ئەنە شۇنداق ئاسانلا ئايرىلىپ كەتتۇق.

— بۇ ئىككىمىزنىڭ سەۋەنلىكى ئەمەس، ماڭا قىلغان ئەقىدەڭگە رازىلىق بەر، جېنىم.

— خەير.....

قوللىرىمىز ئاستا - ئاستا ئاجرىدى، ئىككىمىز ئىككى تەرەپكە قاراپ سۈرۈلدۇق. كەينىمدە بىر جۈپ كۆزنىڭ قىيالماسلىق بىلەن قاراۋاتقىنىنى سېزىپ تۇرساممۇ كەينىمگە قايرىلىپ قارىيالمىدىم، سېنى داۋالغۇپ تۇرغان دەريا دولقۇنىدەك كۆز يېشى ئىچىدە قويۇپ جۇدالىقنىڭ گىرىمىسەن ئۇيۇقلىرىغا سىڭىپ كەتتىم.....

قېنى ئورمانزارلاردا رەڭدار قۇشلارنى سۈكۈتكە كۆمگەن سېھىرلىك سادالار، گۈزەل ئىستەكلەرنىڭ تەپتى ئۆچتىمۇ؟ سېغىنىش ئىلكىدە بىر پارچە سۈرەتكە ئايلىنىپ كېتىۋاتىمەن.

باراقسان مۇڭزارلىقىدىكى خىيالەن سۆيۈشلەر ئېسىمدە، كۆزلىرىڭ ھەرقاچان كۆز ئالدىدا، شۇڭا سېنى ئۇنتالمىدىم. سېنى بارلىقىم بىلەن بېزەلگەن روھىي خانەمگە باشلاپ كەلگىنىم، سېنىڭ قاي رەۋىشتە كىرىپ كەلگىنىڭ ئاجايىپ لەززەت كۈيلەر تىنىقى قوشۇلمىغان سۆيگۈمىزدەك ئىككىمىزنىڭ تارىخىغا ئالتۇندىن پۈتكەن يادنامە قويدى.

سەن ھامان كۆز ئالدىدا، پات - پات توقۇمىچى يۇلتۇزدىن، لەھەل يۇلتۇزدىن سېنى سوراپ جاۋابىرات چېچىلغان كۆكتىن سېنى ئىزدەيمەن. سېنى ئىزدەشلىرىم، سېغىنىشلىرىم بىلەن بوران - چاقماقلار ئارىسىدا قالىمەن. زىلزىلە ئىچىدە سېنى ھەسرەت بىلەن ئەسكە ئالىمەن.

دېرىزەم سىرتىدىن ئاڭلىنىۋاتقان مەن ئۇنتالمايۋاتقان ئايرىلىش گۈدۈكى. قوللىرىڭنىڭ سىلكىنىشلىرىدە پۈتۈن ئالەم مائەمگە چۆمگەن، چاقىلىرىڭ نەملىنىپ ئەتراپ يامغۇرلۇق تۈن ئىچىگە غەرق بولغان ئەمەسمىدى؟ سەن ماڭا: «چىدام - سۆيگۈ دېمەكتۇر» دېگەندىڭ.....

سېغىنىشلىرىم ئىچىدە كۈتمەكتىمەن. ئاھ، لەۋلەرنىڭ ئۇچرىشىشلىرىدا كۆزلىرىڭنى چىڭ يۇمۇۋالغىنىڭنىڭ ۋەجى نېمىدى گۈلۈم؟

سېنى كۆرۈۋاتىمەن، بەرق ئۇرۇۋاتقان ھاياجىنىم ئىچىدە.

ھەئە، سەن كۆز ئالدىمدا، مەن سېنىڭ چوغىدەك قىزىق
قوللىرىڭنى تۇتۇپ كەلگۈسى ھايات يولىمىزغا بىللە ماڭىدىغان
دەملەرنى كۈتۈۋاتىمەن.....

18

سەن سۆيگۈ پەسلىمىدىكى تۇنجى ۋە ئاداققى گۈلۈمسەن،
خىلۋەت چەكسىزلىكتىن سېنى تېپىۋېلىپ ئەك ئەزگۈ ئارمانلار
بىلەن سۆيگەنلىكىمەن، كۆيگەنلىكىمەن.

ئېھ، شاۋقۇن باسقان ئۆمۈچۈك تورىدەك چېگىش يوللاردا
مېنى باشلاپ يىراققا بەكمۇ يىراققا ئېلىپ كېتىۋاتقانلىرىڭدا،
نادامەت بېكىتىدە كۈتۈۋاتقان تەنھالىقىمنى تامام ئۇنتۇپ
قالغانلىقىمەن. ئاشۇ چاغلاردا شىددەتلىك ۋاقىت ئېقىنى ماڭا
سەندىن كەلگەن بەخت شادلىقىنى ئېلىپ كەتتى.

سەن نېمىشقىمۇ كۆڭۈل خانەمگە تۇيدۇرمالا كىرىپ،
روھىمغا لەنگەر تاشلىغانسەن؟

قېنى، شۇ ساڭا قېتىلىپ كەتكەن ساياق ئۆزۈم؟
پاكلىق شوللىرىدا بېلىق بولۇپ ئۈزگىنىمچە ئاشىق
كۈيلىرىگە قېتىلىپ كېتىمەن.

ئەمدى بىلىسەم سېنىڭ سۆيگۈڭدىن قاناتلانغان،
سېنىڭدىن يىراققا ھالقىيالمايدىغان بىر قۇش بوپتىمەن.

ۋىسال سەپىرىدە ئۇچۇۋاتىمەن، سېنىڭ ئىزلىرىڭ تامان.
شۇنداق بىر ئۇۋا باركى، زېمىندا سېنىڭ يۈرىكىڭ ئۇ تىلىسىملار
بىلەن قورشالغان. گۈل رەڭ ئوت پۈركۈپ تۇرغان ئاشۇ ئۇۋا
مەڭگۈ مېنىڭ ماكانىم بولسا دەيمەن.

19

يامغۇرلۇق كېچىلەردىكى تېۋىنىشلىرىمنى ئاڭلىۋالمىغانسەن،
جېنىم؟

كۆزلىرىمنى ئوۋلىۋالغان كۆزلىرىڭنى كۆزلىرىمدە مەڭگۈلۈك ساقلىسام دەيمەن.

سېنىڭدىن ئايرىلساملا ئۆزۈمنى تامام ئۇنتۇپ، مۇڭلۇق ھەم خىيالچان بولۇپ قالمەن، خۇددى سەن كۆرمەسكە سېلىپ يەڭگىل قەدەملەر بىلەن ئۆتۈپ كەتكىنىڭدەك.

ئېغىر قەدەملىرىمنى سۆرەپ ئىككىمىز ئىككى ياققا ئايرىلغىنىمىزدا زەر نۇرلىرى بىلەن ماڭا تەسەللى بەرگەن تولۇن ئايدىن باشقا ھەممە، ھەممە مەۋجۇدات مەن ئۈچۈن يېقىمىز تولمۇ سوغۇق. ھىجران تۈنلىرى يەنە ھۇۋلاپ مېنى قوغلايدۇ، ماڭا يېتىشۋالسىلا ئەتراپ ئۆتمۈش خارابىسىگە ئايلىنىدۇ. ئارقاڭغا قايت! كەل قوللىرىمنى تۇت، بىز ئەركىن شامال كەبى يىراققا، بەكمۇ يىراققا ئۇچۇپ كېتەيلى!

كەل گۈلۈم، بىز يىراق - يىراققا، تولمۇ يىراققا كېتەيلى!
كەل ئامرىقىم، ۋىسال ناخشىسىنى بىرگە ئېيتايلى، قولۇمنى مەھكەم تۇت. لەرزىلەر كۈيلىرىمىز سۆيگۈ چەكسىزلىكىگە سىڭىپ كەتسۇن!

20

سانسىز كۆزلەر ئىچىدىن مېنى تېپىۋېلىپ، دېڭىز بويىدا قۇلۇلە قېپى تېپىۋالغان سەبىي قىزدەك شوخلۇق بىلەن ئېيتقان ناخشاڭنى كىملەر ئاڭلاپ قالغان بولغىنىتى - ھە؟

يۈرىكىڭگە ئاسىيلىق قىلىپ مېنى سۆيمەيمەن دەيسەن. كېچىلىرى يۇلتۇزلارغا تەلمۈرۈپ مېنى ئىزدىگەنلىرىڭنى كۈندىلىك خاتىرىڭ ئاشكارىلاپ قويدۇ؟ مېنى ئەمدى ئىزدىمەيمەن دەيسەن - يۇ، ئوماق لەۋلىرىڭ جۇدۇندا قالغان رەيھان گۈلىنىڭ بەرگىدەك ئەلەملىك تىترەيدۇ. كۆزلىرىڭدە زېمىن سەتھىگە پاتىمغۇدەك دەريا ئۆركەشلەيدۇ.....

قارلىق سەھەر سەن نېمە دەپ ماڭا ئۇچراشقان، سوغ شامال
 نېمىشقىمۇ تىنىقلىرىڭنى دىماقلىرىمغا سۆيىدۈرۈپ، روھىمنى كەيپ
 قىلغان بولغىتتى؟ «يىگىت دېگەن قەلبىدە پەيدا بولغان چوغنى
 يەنە قەلبىگە كۆمۈۋېتەلىشى كېرەك» دېسەم، سەن «سۆيگۈ
 دېگەن قەلبىتە قانچە ئۇزاق پىنھان ساقلانغانسېرى شۇنچە ئازابلىق
 بولىدۇ، ئەمما تاۋلىنىدۇ» دېگەنىدىڭ. ئىككىلىمىزنىڭ «سېنى
 سۆيىمەن» دەپ ئېيتالماسلىقىمىزنىڭ سەۋەبى شۇ ئىدى.

2001 - ، 2006 - يىللىرى، يەكەن — قومۇل

چۈش گۈللىرى

1

خىياللىرىم مۆجىزىلەر بىلەن چەكسىزلىشىپ كەتكەن كەڭ
ئالەمنى پىيالىچىلىك بىلمەس. نېمىشقا دېسەڭ، يۈكسەك
ئېتىقادتىن باشقا ساماۋى بىر ئىنتىلىش قەلب دۇنيارىمدا تىنىمىسىز
بەرق ئۇرىدۇ. ئارمانلىرىم، ھەيرانلىقىم، ھىجرانلىرىم داۋاسىغا بىر
سەن تېۋىبەسەن، ئاتەش نۇرۇم!

2

سەن مېنى ئۆزۈڭ چاقىرغانىدىڭ، چۈشۈمدىكى پەرىشتە!
سۈبھىدىكى شىتلىە يۇلتۇزلار مۇڭلۇق كاككۇك كۈيى بىلەن
سەردىششتىن توختىغاندا، يۈزلىرىمگە يېنىك سۆيۈپ قويۇپ
قاچقانمۇ سەن ئىدىڭ.
باھار قۇشلىرى سېغىنچىمنى ئېلىپ كەتكىلى نىكەم،
مۇڭزارلىقنىڭ ئەۋجىدە چايقالغىنىمچە نالە رەڭ شاراب توشقۇزۇلغان
قەدەھتىن شەپەقنىڭ كۆتۈرۈلۈشىنى كۈتمەكتىمەن.....
ئادەم ئادەمنى يوقاتقاندا ئاندىن ئۆكۈنىدۇ. كۈنلەرنىڭ
بىرىدە سەنمۇ شۇنداق تۇيغۇنلۇق ئىچىدە كۆز يېشىڭ بىلەن
مۇڭدىشارسەنمۇ؟

سەن ئاددىي بىر قىز ئىدىڭ، مانا ئەمدى ئاددىي بىر ئانىغا ئايلاندىڭ.

گۈزەللىكنىڭ ھەممىسى ئاددىيلىق ئىچىدە ئالماس تەك چاقناپ، سۈنئىيلىك ۋە رەزىللىكتىن پەرقلىنىپ تۇرىدىكەن. شۇڭا، سېنى ئويلاشلىرىمنى مۇھەببەت دەپ بىلسەم بولارمۇ؟ ئەمىسە مۇرەمگە بېشىڭنى قوي، ناماز شامگۈلدەك پۇراقلىق چاچلىرىڭنى ھىدلاپ تۇرۇپ ئۆز سوئالىمغا ئۆزۈم جاۋاب بېرەي: ۋىسالىدىن نېسۋە ئالالمىغان مۇھەببەت ئاخىر ئارماندىن بولسىمۇ بىر كىشىلىك نېسۋە ئالدى.

ئىنسانلار نۇرغۇن بۈيۈك ئىختىرالارنى روياپقا چىقارغان بىلەن ئۆلۈم دېگەن بۇ مۆجىزە ئالدىدا يەنىلا بىقوۋۇل ئىكەن. شۇڭا دەيمەن، تۈنۈگۈن بۈگۈنگە ئايلانغانغا ئوخشاش بۈگۈننىڭمۇ ئەتىگە ئايلىنىشى مۇقەررەر. شېرىن دەملىرىمىز قىسمەتكە ئايلاندى. ئەمدى قىسمەتلىرىمىز تارىخقا ئايلانغۇسى. شۇڭا، بۈگۈننى قەدىرلەيلى جېنىم!

ئۇنىۋېرسىتېتتىكى شادا ئورۇندۇق

1

بىز يۇلتۇزسىز ئاشۇ سوغۇق كېچىدە شۇنداقلا ئايرىلىپ
كەتكەنچە، كېيىن خەتمۇ يېزىشىمىدۇق، تېلېفونمۇ ئۇرۇشىمىدۇق.
مەكتۇپلارنى كۈلگە ئايلاندۇرۇۋەتمىگەن بولساڭ، ئۆتمۈش
شەھىرىنى سەيىر ئەتكەن!

چۈش شەھىرىگە بېرىپ قالساڭ، ۋەدىلەرنىڭ خارابىلىرىنى
زىيارەت قىلارسەنمۇ؟!

جۇدالىق ھۇۋلىغان مۇدەھىش كېچىدە، تەتۈر رېدە
ئاستىدىكى شادا ئورۇندۇقتا يانمۇيان ئولتۇرۇشقىنچە ھەسرەت
شارابى ئىچىشكەن ئىككىيلەننىڭ كۈلپەتلىك قىسمىتى يەنە
قاچانغىچە سىز ساقلىنار؟

2

گۈلۈڭ كەتتى، ئەي گۈللەردىن مەنە ئىزدىگەن ساددا يىگىت!
ئاشىقنىڭ كەتتى، ناخشا مۇڭىدىن ئۆزىنى ئىزدىگەن ساددا
ئاشىق!

3

ئادەملەر قاتارى بىزمۇ ۋاقىتنىڭ بارسا كەلمەس سەپىرىدە
نۇرغۇن ئىسسىق - سوغۇقلارنى بېشىمىزدىن ئۆتكۈزدۈق. ئۈرۈمچىگە

نەچچە باردىم، سەنمۇ مېنىڭدىن كۆپ بارغانسەن. سېنىڭ قانداق قىلغانلىقىڭنى بىلمەيمەن. ئەمما، مەن ئۇنىۋېرسىتېتتىكى ئاشۇ رېدە ئاستىدىكى شادا ئورۇندۇقنى يوقلايمەن. ئۇ يەر ئايرىلىش ئالدىدىكى ئىككى يۈرەكنىڭ نىداسىغا گۇۋاھ، ئۇ يەردە تۇنجى مۇھەببەتنىڭ لەززىتىمۇ، ھىجران ئالدىدىكى مىنۇتلارنىڭ دەھشىتىمۇ بار.....

ھىجران توزۇندىلىرى

1

ئۇ چىرايلىق ھەم بىباھا قۇش. مەن ئۇنى ساڭا سوۋغا قىلىش
ئۈچۈنلا باققان. ئۇنىڭ مۇڭلۇق كۈيلىرى، يېقىملىق سايراشلىرى
يۈرەككە داۋا.....

ئۇ سېنىڭ ئىلكىڭگە ئۆتۈپلا مەجرۇھ بولدى. زوق - شوخ
بىلەن سايراشلىرىنىڭ ئورنىنى ھەسرەت ئىگىلىدى. سەن
ئۇنىڭدىن لەززەت ئالالمىغاندىن كېيىن ماڭا قايتۇرۇپ بەردىڭ. ئۇ
مېنى كۆرۈپلا جانلىنىپ يېقىملىق سايراشقا باشلىدى. بۇ چاغدا
سەن ئۇنى ئېلىپ قاچتىڭ، سەن ئۇنى قەسرىڭگە ئېلىپ
بارغىنىڭدا، ئۇ ئاللىقاچان ئۆلۈپ قالغانىدى.

2

سەن مېنى سۆيىمىگەنلىكىڭ ئۈچۈن ئۆزىڭنى سۆيىمەكچى
بولدۇم. مەجبۇرىي تېڭىلغان سۆيۈشنىڭ مەنسىزلىكى، ماڭا كۆڭۈل
بەرمىگەنلىكىڭدىن كېيىنكى ئازابلىرىمنى تەلتۆكۈس يۇيۇۋەتتى.
كەل، بىز ئەمدى دوست بولۇپ ئۆتەيلى.

3

سەندىن ئايرىلىپ قېلىشتىن بەكلا قورقاتتىم، خۇدا ماڭا شۇ

كۈننى كۆرسەتمىسكەن دېگەننى ئويلايتتىم. ئەمما، ئۇ كۈنلەر
ئۇزاققا قالماي بېشىمغا كەلدى.

تەڭرىتاغلىرى ئاپپاق لېچەك ئارتقان، كائىنات سوغۇقتىن
تترەۋاتقان مۇدەھىش پەسىلدە، مەن ھاياتىمدىكى قىممەتلىك
نەرسەمدىن — سەندىن ئايرىلىپ قالدىم.

1994 - يىلى، يەكەن

سۆيگۈزارلىق ھەققىدە رىۋايەت

1

سېنىڭ كۈلكەڭ چىمەنزارنى چاڭ كەلتۈرگەن شۇ دەققىدە،
گۈللەر ھۈپپىدە ئېچىلىپ، قۇشلار شادىيانە ناۋا قىلىشتى. جاھان
تەبەسسۇمى قەلب بېتىمگە يەتتە ئىقلىمدىكى ئەڭ سۆيۈملۈك بىر
قىزنىڭ سۈرىتىنى سىزىپ قويدى. شۇندىن ئېتىبارەن، مەن بىر
ئازابقا گىرىپتار بولدۇم.

2

ئۇ مېنى ئۇپۇقنىڭ قان رەڭ گىرۋىكىگە باشلاپ كەلدى.
تاپىنىمىز ئاستىدىكى قاغىرىغان زېمىن بىزگە ئىلتىجالىق
قوللىرىنى تەڭلەيتتى. بىز كۆز ياشلىرىمىز بىلەن ئۇنى سۇغاردۇق.
كەپتەرنىڭ تىلچىلىك مايسا بىخلىرى تەرەپ - تەرەپتىن ئۈنۈپ
چىقتى. يېڭى ھاياتلىق بىزنىڭ ئەمىكىمىزگە ئايلاندى. شۇڭا، بىز
ئۇ يەردە تۇرۇپ قالدۇق. بىز كۈنسىرى ئۆسۈۋاتقان مايسىلارغا
«سۆيگۈ گۈلى» دەپ ئىسىم قويۇۋالدۇق.

3

گۈل ئېچىلمىسا بولمايدۇ، ئېچىلغان گۈل توزۇيدۇ. سەن

ھۈپپىدە ئېچىلغان گۈللەر ئارىسىدا غايىب بولدۇڭ. بۇلۇلغا
ئايلىنىپ ئىنتىزارلىق بىلەن سايىرىدىم: «سېنى كۆرگەن كىشى
بارمۇ؟»

مەن ئاخىر سۆيگۈ گۈللىرى بىلەن ئاۋاتلاشقان بېغىمىزنى
تاشلاپ شەھەرگە كىردىم. ئادەملەر مىغىلدېشىپ كەتكەن
رەستىلەرنى ئايلاندىم، يول قاسناقلىرىدىكى سۈنئىي گۈللۈكلەرنى،
مەيداندىكى فونتان بويلىرىنى، ئادەم ئايىغى تەگمىگەن
خىلۋەتلەرنى ئالا قويماي ئىزدەپ زادى تاپالمىدىم.

ئەمدى مەن كېتەي، ئىككىمىز دىل رىشتى بىلەن بىنا قىلغان
گۈلزارلىقىمغا كېتەي، ئۇ يەردە سېنىڭ ھىدىڭ بار، ئۇ يەردە
سېنىڭ كۈيۈڭ بار، ئۇ يەردە سېنىڭ قەدەم ئىزىڭ بار!

4

ھەر زاۋال پەسلىدە ئۇيۇقنىڭ خىلۋەت گىرۋەكلىرىدە بىر
قىزنىڭ كۆزلىرىنى كۆرۈپ قالىمەن. تونۇش كۆزلەردە ھېتىرقاش،
ئەپسۇس ۋە پۇشايىمان.....

مەن باھارنى كۈتۈۋالغاندا، سەن قاقاس باغرىڭنى كەڭ
ئېچىپ كەلگىنىڭدە، مەن ئالەمچە خۇشلۇق بىلەن كۈتۈۋالىمەن،
سۆيگۈزارلىقىمىز ئىككىمىز بىلەن تېخىمۇ ئاۋات بولىدۇ.....

كەچمىشلەر

1

بىز تونۇشمايتتۇق، ھاياتلىقنىڭ خىلوەت ئاچىلىدا ئۇچرىشىپ، بىر- بىرىمىزگە ھەمنەپەس بولۇشتۇق. قول تۇتۇشۇپ داۋانلارنى، دەريالارنى، سايلىق، قۇم بارخانلارنى كەينىمىزدە قالدۇرغانىدۇق. زېمىن قان رەڭ شەپەق بىلەن خەيرلىشىۋاتقاندا، سەل كىندەك يىراقلاپ كېتىۋاتقىنىڭ غېرىپ چۈشلىرىمنىڭ مۇقەددىمىسىگە ئايلىنىپ كەتتى.

رەھىمسىز كۈننىڭ بىزگە كەلگەندە خەسسىلىكى تۇتۇپ، قۇياشنى مەھەللىسىگە قوغلىۋەتكەن چاغلىرى بولغان. نېمىشقا شۇ چاغدا كۆڭۈل پىنھانىمىزدىكى ئېيتىش مۈشكۈل بولغان ئاشۇ سۆزنى دېيىشىمىگەن بولغىتتۇق؟

ئالەم سانسىزلىغان «نېمىشقا» بىلەن تولغان تىلىسىم ئوكيان. ئىككىمىزنىڭ تىنىقىمىزنىڭ قوشۇلماسلىقىمۇ ئىككىمىزدىن ئۆزگىگە خۇپىيانە سىر ئەمەسمۇ؟ بۇلارنىڭ نېمە ئۈچۈنلىكىنى سەندىن سورىماقچى بولسام، سەن مەندىن سوراپسەن. ئىشقىلىپ تەقدىر مۇھەببەت دەرىخىمىزنى سېغىنىش بىلەن سۇغىرىپ ھازىرقىدەك ياشارتىپ كۆكەرتىپ تۇرسۇن دېگەن بولغىمىدى، بىزگە تۇرمۇش يۈكىنى تەڭ كۆتۈرۈش ئىمكانىيىتى ئاتا قىلىنمىغانىكەن، ھېلىمۇ ئاشۇ خىيالىي ئۆيىمىزنى بۇ دۇنيالىقتىكى جەننىتىمىز دەپ بىلىمەن.

يۇلتۇزلار شولىسىدا سىر بار. ئۇنىڭدا توقۇمىچى قىز بىلەن

پادىچى يىگىتنىڭ قىسمەتلىرى ئايان. مەن كۆك قوينىنى ساڭا باغلانغان خياللار ئىلكىدە تاماشا قىلىۋاتسام، ئەسلىمىلەرنىڭ دەرپەردىسى ئېچىلىپ كەتتى. نەقەدەر ئەزگۈ، نەقەدەر گۈزەل چاغلار ئىدى - ھە؟!

ھۇۋلاۋاتقان شەھەر ھاياتى يوشۇرۇن ۋە دەھشەتلىك ئېلىكتىر زەرەتلىرى بىلەن ئادەملەرگە ئايدىڭنى ئۇنتۇلدۇرغان ئوي - خياللىرىم بۈگۈنكى كۈندە، سىيمايىڭنى نېمىگە ئوخشاتسام بولاركىن؟ ئوي - خياللىرىم سۈكۈتلۈك سىردىشىشلاردىن پۈتكەن تەسەۋۋۇر دۇنيايىمغا چېچىلغاندا، شۇنچىلىك پىنھان، شۇنچىلىك گۈزەل.

ئاسماننىڭ بىر پارچىسىنى كۈنلۈك قىلىپ يامغۇر ئېقىنىدا ئالدىرىماي كېلىمەن. قولىدىن كەتكەن بەخت، يىراقتا قالغان تاتلىق ئەسلىمىلەر، بىمەھەل چۇل - چۇل بولغان سۆيگۈ ئەينىكى، ھەممە، ھەممىسى ئىككىمىزگە مۇڭلىنىپ باقىدۇ. ئۇلار ئەمدى كۆرۈنمەس يۇمران قوللىرى بىلەن كۆز ياشلىرىمىزنى سۈرتۈشنى ئىزدەيمسۇن، نېمىشقا دېمەمسەن؟ چۈنكى، بىز يەنىلا بەختلىك، سېغىنىش زەنجىرىگە باغلانغان ئىككى يۈرەكنىڭ تەلپۈنۈشى سۆيگۈ ئالىمىنىڭ سەلتەنتى ئەمەسمۇ؟

2

پايانسىز ئوكياندىكى يېگانە بېلىجانىدەك تەقدىر - نىشانى ئۈستىدە ھۆكۈم چىقىرىشقا بىقادىر ھالەتتە، ئەتراپىمىدىكى شاۋقۇنلۇق دۇنيانى ئۇنتۇغان ھالدا مەقسەتسىز كېتىۋاتقان مەن ئىدىم. ئايدىڭ ئاخشىمى قول تۇتۇشۇپ كېتىۋاتقىنىمىزدا، ھەسرەت، پۇشايمان، ئارزۇلارغا تولغان سۆزىمىز مۇلاقەتلىرىمىزنىڭ مەزمۇنى ئوكياندىن چوڭقۇر. بىز نېمىدېگەن بەختلىك - ھە؟

ئىككىمىز تۇيۇقسىز ئۇچرىشىپ قالدىمىز. باھار ئاپتېدەك يېقىملىق تەبەسسۇم، جەننەت گۈلىدەك زىيالىق، مۇشكى - ئەنبەردەك داۋالىق ھىد تاتلىق قىيىنچىلىق بىلەن مېنى ئىزىمغا مىخلاپ قويدۇ. لېكىن، تىلىم، قەلبىم، جىسمىم سۈكۈتتە. شۇ قىممەتلىك دەلىللىرىمنىڭ ئاقىۋىتى دەھشەتلىك، بۇنى مەن بىلىمەن. شۇڭا، سورىغۇم كېلىدۇ:

— سېنىڭ جېنىڭنى ئىكەندەۋاتقان، مېنىڭ يۈرىكىمنى يەۋاتقنى زادى نېمە؟

3

ئۆز خىيالى ئىچىدە يۈرۈش ئوكياندا يۈرگەندىنمۇ لەززەتلىك. مەن ئۇنىڭدا سېنى كۆرمىمەن، چولپاندىك چاراقلاۋاتقان كۆزلىرىڭگە قانغىچە تىكىلىپ يىراقتا قالغان ھايات قىممەتلىرىمىز ئۈستىدە ئۇزاقتىن - ئۇزاق پىچىرلىشىمەن. ئىھ، مۇھەببەت تۇغىنىڭ پاكلىقىنىڭ ھىمايىچىسى، گۇناھتىن خالىي ھايالىق قىز، سېنى سۆيۈش نېسىپ بولمىغانىكەن. لەۋلەرنىڭ سۆيۈشۈشنى ھېلىھەم خىيال قىلىپ باقمىغانلىقىمنىڭ ۋەجىنى بىلىپ قال.

4

قەلب ئېكىنزارلىقىنى مۇھەببەتلىك يۈرىكىم بىلەن سۇغارغان بولسام، شىرىلداپ ئېقىۋاتقان دەريا بويلىرىنى، ياپپىشىل چىمەنزارلىرىنى، قارلىق دالىلارنى بىرگە سەير ئەتكەن بولساق، تىرىكچىلىك ھارۋىسىنى تەڭ ئىتتىرىپ، روزىغار قۇرۇپ، سېرىقتال، ئەمما ئىناق ئائىلىنىڭ ھەرقاچان راھەت - پاراغىتىنى نامايىش قىلالىغان بولساق - ھە؟!

ياشلىق ئۇچقۇنلىرى مەشئەل بولۇپ يانغان شۇ يىللارنىڭ قەلبىمىزدە ئويناق ھاياجان، مەڭگۈ ئاخىرلاشماس ئەسلىمە، ھەسرەت ۋە پۇشايمان قالدۇرۇپ كەتكەنلىكى ئەپسۇسلىنارلىق بىر قىسمەت بولدى. ياشلىق پەسلىمنىڭ ئالتۇن جاملىرىدىن قۇيۇلغان ئاشىقلىق شارابىنى قانغۇچە ئىچىپ ئۆزۈمنى جاھاندا بىر ساناپ يۈرگەن كۈنلەردە، خىيالىي جانانمنىڭ سەن بولۇپ چىقىشنىڭ مېنى خۇشلۇققا ئېرىشتۈرگەندى.

روھى چېگرا پاسىلىمدىن ئىختىيارىي، ئەركىن، گۈلگۈن ھالەتتە كىرگەن ئون توققۇز ياشلىق لالە، ئارىدىن ئون نەچچە باھار ئۆتكىنىدەك، ئون نەچچە زىمىستانمۇ تۇيدۇرماي ئۆتۈپ كەتتى.....

باشتىن ئۆتكەن قىسمەتلىرىمىز ساڭا ئايانغۇ؟
ئادەم ئېرىشمەن دەپلا نىيەت قىلغاننىڭ ھەممىسىگە ئېرىشەلمەيدىكەن. ھەممىگە ئېرىشەنەرە، ئۇ ئارمان، يوقتىشنىڭ بىر مەررە تەمىنى تېتىيالمىسا، ئېرىشكەنلىرىنىڭ قەدرىنى قانداق بىلسۇن؟ ئويىدىن پۈتكەن مەخپىي سېغىنچىلىرىنى باغرىغا مەھكەم تاڭغىنىچە كىملەرگىدۇر بەخت تىلەۋاتقان ئادەملەرنىڭمۇ بارلىقىغا قانداق ئىشەنسۇن؟

ماڭا ئېيتار سۆزۈڭ بارمىدى؟ ئەمىسە قۇلىقىم سەندە!
ۋېلىسىپىتلىرىمىزنى يېتىلگىنىمىزچە ئىككى يېنى قاپاق تېرەكلىك توپا يولدا، زادى بۇ يولنىڭ قەيەرگىچە داۋاملىشىدۇ غانىلىقنى بىلىمەك بولغاندەك لەيلەپ مېڭىشلىرىمىزدا، قەلب قەپسىمىزدە تۇنجۇقۇپ قالغان ئىزھار قۇشلىرىمىزنىڭ ئەمدىلىكتە تېرىلىپ قالغانلىقى بىر مۆجىزە ئەمەسمۇ؟ قۇش — تەڭرىنىڭ بىز

ياشاۋاتقان پانىي ئالەمگە ئەۋەتكەن ساداقەتمەن خەۋەرچىسى. ئۇلار يىللارنىڭ قار- بورانلىرىدا شىشقداپ كەتكەن قاقشال دەرەخلەرنىڭ قارىدا، تەبىئەتكە ھەۋەس كۆزى بىلەن باقىدىغان بالىلارنىڭ سۆگەتنىڭ ئاچماقلىرىغا تۇرغۇزۇپ قويغان پۇچۇق قاپاق - نوگايلىرىدا، يارلىقتىكى تەبىئىي چاڭگىللاردا ماكان تۇتماي قەلبىمىزنى ئۇۋا قىلىۋالغانلىقىنى ھېچكىمگە تىنما.

7

— قۇياش كۆيۈپ كەتمىسلا، يۈرەكنىڭ كۈل بولۇپ كېتىشى مۇمكىن ئەمەس. قۇياشمۇ، يۈرەكمۇ چوغ ئالمى.

گېپىڭ توغرا، يەر شارى تۆت پەسىلنى دەرلەشتۈرۈپ توختاۋسىز ئايلىنىپ تۇرغىنىدەك، تۈرلۈك - تۈمەن قىسمەتلەرنىڭ ئىختىراچىسى، ئىدراك، ھۆكۈمچىسى بولغان يۈرەكمۇ تىنىمسىز ھەرىكەتلىنىپ تۇرىدۇ.

ئىككىمىزنىڭ يۈرىكى ئالمىشىپ قالسا قانداق بولۇپ كېتەر - ھە؟

قاچانلاردۇر شۇ خىيالغا كېلىپ قالغىنىمنى بىلمەيمەن. شۇنداق بولغىنىدا، مېنى قىيناۋاتقان، سېنى ئازابلاۋاتقان بىر پارچە گۆش ھاياتلىقنىڭ يۈكسەك لەززىتىنى، مۆجىزىكارلىقىنى ئىسپاتلار ئىدى!

زېمىن ئاق ئەتىرگۈلنىڭ يۇمران سۈزۈك بەرگىلىرىگە قۇچاق ئاچماقتا. دېرىزىنى ماكان ئەيلىگەن قاتما گۈللەر ياش تۆكمەكتە. بارماقلارنىڭ پىياننو تىللىرىنى يىغلىتىپ، تىنماي يۈگۈرۈشلىرى يۈرەككە پاتىمغان سېغىنىش كەلكۈنىنىڭ دەبدەبىلىك دولقۇن تاشلىشىدۇر.

سەن تۇغۇلغاندا زېمىن تەبەسسۇم قىلغان، كائىنات تەنتەنىگە چۆمگەن بولغىيتتى. سېنىڭ تۇغۇلۇشۇڭ، سېنىڭ مەۋجۇتلۇقۇڭ

ئۆزلۈكۈمگە ئاجايىپ يارقىنلىق ئاتا قىلغانلىقىنى بىلەمسەن؟
چەكسىزلىك ئالىمى يەنە سەندە ئىپادىسىنى تاپقان. سەن بار،
سەن بولغاچقا پۈتكۈل كائىناتنىڭ رەڭ، يورۇقلۇقىنى ھېس
قىلالايمەن، سېنى كۆرگۈم كېلىدۇ، شۇڭا ئىزدەيمەن.

كۆيۈۋاتقان سۈرەت

سۈرگۈن قىلىنغان سۈرەت

سېنىڭ سۈرىتىڭ، ئۆچۈش ئىمكانىدىن مەھرۇم بولغان ئوت!
ئۇنى شىرەيم ئۈستىدىكى ئەينەك ئاستىدىن ئاخىر
ئېلىۋەتتىم.

يېڭى دۇنيا، يېڭى ماكانغا چىققان سېھىرلىك كۆز،
يېتىمىسراش ئىچىدە قىيا باقىدۇ. ئاپپاق شارپا سالغان قىز، مەن
سېنى ئۇنتۇپ كەتمەكچى ئىدىم، ئۆتمۈش تىنىقىدا ئېرىپ كەتكەن
ئۇ دەملەر، ئەمدى سەزگۈ دۇنيارىمغا سوقۇنۇپ كىرىپ، ئوي -
خىيالىمنى پەرەختەن قىلىۋېتەلەيدۇ!
ئۇنتۇش، سەن ئىنساننىڭ ئىرادىسىگە بېقىنمايدىغان خائىن
تۇيغۇ!

بىز ئۆتمۈش بىلەن يىراقلاشقان سېرى چۆچەكچى بوۋايلار
قېرىيدۇ. بىزنىڭمۇ سىرلىرىمىز، يوشۇرۇن كۆيۈشلىرىمىز رىۋايەت
قىلىنسا نەقەدەر تەسىرلىك بولار - ھە؟! بىز يالتىراق قەسەملەردىن
خالىي ئىدۇق، شەرم - ھايالىق مۇھەببىتىمىز بىلەن يېگانە
ئىدۇق.

سېنىڭ سۈرىتىڭ، يالقۇنجاۋاتقان بىر قۇچاق چوغ!
ئۇنى ئېلىۋاتقىنىمدا «كونا خاماننىڭ ئوتى» يېلىنجاپ،
ۋۇجۇدۇم يەنە بىر مەررە ئوت ئىچىدە قالدى.

ئۇنتۇيالماسلىق ئازاب، ئۇنتۇشمۇ ئوخشاشلا ئازاب!
مەن سۈرىتىڭنى كۆر ئالدىمدىن ئېلىۋەتتىم دەپ ئويلاپتىكەنمەن.
ئەمەلىيەتتە، مەن ئۇنى قەلب خانەمنىڭ تۆرىگە ئېسىپ
قويغانىكەنمەن.

QQ دىكى قىيامەت

غاز تۇڭى پارتلىدى.....
ئەينەكلەر چاراسلاپ سۇنۇپ، تېرىقتەك - تالقاندەك ئۇۋىلىپ
مۆلدۈر بولۇپ يېيىلغان شۇ دەققىدە، قۇياشنىڭ كۆزىدە چاقماق
چېقىلغانلىقىنى كۆرمىدىڭمۇ؟!
تۇرۇبا جۈمكىدىن ئېتىلىپ چىقىپ ئوت پۈركۈۋاتقان يىلاننىڭ
جام كۆزلىرى ئالدىدا گۇناھىڭغا توۋا قىلارسەنمۇ؟!
ساداقەتسىزلىكىڭنى يەنە تەن ئالمىساڭ، ئەتىرگۈللەر سولىدۇ،
يارقىن مەنزىلەر خىرەلىشىدۇ. مەۋجۇتلۇق بىلەن يوقلۇق ئارىسىغا
كۆز ياش بىلەن تەڭلىك قويىدىغان چاغلارمۇ بولىدۇ تېخى.
تىنىقم ئۈزۈپ يۈرگەن ئوي قەسىرىڭدە تەنتەنە قىلىۋاتقان
تەسۋىرلىرىمنى قوغلاپ چىقىرىۋەتكىنىڭنى نېمە دەپ چۈشەندۈرسەن؟
كومپيۇتېر كۈنۈپكا تاختىسىغا چۈشكەن بىر تال چېچىم،
ئۇيقۇغا تەقسىملەنگەن كېچىدىكى ئوي - خىياللار.....
ئە، ئالدامچى گۈل، ئىستى، ساڭا بەرگەن كۆڭۈل، ئىستى،
ساڭا بەرگەن ۋاقتىم.
«خوش» دېيىشكە بەلكىم ئۈلگۈرەلمىگەنسەن، بىزنىڭ
يۇرتىنىڭ ئەزىز تۇپرىقىدىن ئايرىلغان گۈل! سېنى قەلب
دەشتىمىنىڭ پىنھان ئېكىنىدە مۇقەددەس ئارمانلىرىم بىلەن
سۇغىرىپ كەلگەنىدىم. سېنىڭ بىنا ئۆيىنىڭ دېرىزىسىگە تىزىپ
قويىدىغان تەشتەك گۈلگە ئايلىنىپ كەتكەنلىكىڭنى بىلدىم.

ئۇ.....

ئۆركەشلىگەن تەكلىماكان قۇملۇقى مەست ئەرنىڭ ئۆيىگە
ئاقماقتا، ئىشك - دېرىزىلەردىن بىر تامچە - بىر دانىچىدىن
كىرىپ تۇيدۇرماي باسقۇن قىلماقتا.

يات نازىنى بىلەن كۆز بېقىشقاندا، رەزىللىكنىڭ ئان سۈيى
رەڭسىز رومكىلارغا شىرىلداپ قۇيۇلغاندا، غۇرۇرمۇ تاشلاپ كەتكەن
ئەر خورلانغان ۋاقىتنىڭ سەكراتقا چۈشكىنىنى قانداق بىلسۇن؟!
مەستنىڭ ئايالى بولۇشنىڭ ئىزىراپىنى سەندىن باشقا ئادەم
بىلمەيدۇ. سائەت ئىستىرىلكىسى ۋاقىتنىڭ كۆزىگە يا ئوقىدەك
سانجىلىپ، ئۇنىسىز يىغلايدۇ.

ئە، ئەخلاق ۋەتىنىدە يىلتىز تارتقان ساداقەتمەن ئايال،
ئېرىڭ كەلمىدى، ئوچاقتىكى سۈيۇقېشىڭ سوۋۇپ قالدى.....
سەن ھۇجرىغا دۈملىنىپ كۆز يېشىڭ بىلەن يۈزىڭنى،
يۈرىكىڭنى يۇيماقچى بولسەن.
مەن دېرىزەڭگە قاراپ خورسىغىنىمچە ئۆتۈپ كېتىمەن.....

قارلىق ئاخشامدىكى شەمسىيە

ئېھ، ئايرىلىنىڭ چېچەكلىك كۈنى،
سېغىنىشتا مۇڭلاندى بۇ تۈن،
قەلئەلەردىن ھالقىيدۇ ئارمان،
كېلەرسەنمۇ ئەتە يا ئۈگۈن؟

جۇدالىق شەمشىرى پاك سۆيگۈنى قەتلى قىلدى!
سەن بۈگۈندىن باشلاپ كېتسەن. ماڭا ئەمەس، باشقا
بىرسىگە تەئەللۇق بولۇپ كېتسەن، شەمسىيە. بەختىمنى
باشقىلارغا تارتقۇزۇپ قويغانلىقىم ئۈچۈن، كۈلپەتلىك سۆيگۈ
قەلبىمنى تىنىمسىز ئازابلايدۇ. بىز سۆيۈلگىنىمىز ھەم سۆيۈشكىنىمىز
ئۈچۈن ۋىسال شارابى ئىچىشكە تامامەن ھەقلىق ئىدۇققۇ؟!
بۈگۈن سېنىڭ تويۇڭ، مەن ئۈچۈن مۇسبەتلىك كۈن. يېڭىلا
بېزىگەن ئۆيۈمنىڭ كۈنپېتىش تېمىغا ئېسىقلىق رامكىلانغان
سۈرەتتىكى ئەتلەس كۆكلەكلىك دىلرەبا ئېغىر تىنىقلىرىمغا
تەڭكەش بولۇپ ھەسرەتلەندى. شەمسىيە، بىز دېكابىرنىڭ ئەڭ
ئاخىرقى ئاخشىمى ۋەدىلەشكەندۇق. كائىنات ئاپپاق قاردىن
پاكلىق لىچىكى ئورىغان ئاشۇ ئايدىڭ ئاخشىمى ھېلىمۇ
ئېسىڭىدۇر؟!

سېنىڭ زەڭگەر ئاسماندەك قاتتىق كۆزلىرىڭ مېنىڭ
مەۋجۇتلۇقۇمنى يۇتۇپ كەتكەندى. توۋا، سېنىڭ سەلكىندەك
پىچىرلاشلىرىڭنى، كىرىپكىلىرىڭدە پەيدا بولغان سۈپسۈزۈك قەترىنى
نېمە دەپ چۈشەنگەن بولغىيتتىم؟!

ھال رەڭ چېچەكلەر تۆكۈلۈپ بوز توپىغا ئارىلىشىپ كەتكەن
گىرىمىسەن چىغىر يول مېنى چاقىرماقتا. ئۇ چاغلاردا تەبىئەت
رەسىدە بولغان قىزدەك ھۆسنىگە تولۇپ، ئادەمنىڭ زوقىنى
تارتاتتى.

— مېنى سۆيەمسەن؟

.....

— نېمە، گەپ قىلمايسەنغۇ؟

— جېنىم بىلەن سۆيىمەن، بىراق.....

سېنىڭ مەھەللەڭگە كېلىپ قالغاندۇق. بىز شۇنداق
ئايىرىلىپ كەتتۇق.

پۇل، ئاددىيلا قەغەز. ياق، ئۇ ئىنسانلارنىڭ ئالماشتۇرۇش
ۋاستىسى. ئۇنىڭغا پەقەت تاۋار سېتىۋالغىلى بولىدىغانلىقىنى
بىلىمەن، ئۇنىڭغا كىشىلىك قەدىر - قىممەتنى، كۆڭۈلنى
سېتىۋالغىلى بولىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ باقماپتىكەنمەن. شەمسىيە،
سەن بىباھاسەن، جېنىمدىن ئەزىزسەن!

قاچاندىدۇر توي تارتىپ كەلگەن كىچىك ماشىنىلارغا
ئىختىيارسىز قارىدىم، «پاسسات» ماركىلىق ماشىنىدا يەنە
ئوتقاشتەك ئەتلەس كۆڭلەككە پۈركەنگىنىڭچە ئولتۇرۇپسەن.
نېمىشقا سېنى يەنە بىر قېتىم، ئاخىرقى قېتىم كۆرۈۋېلىش
ئىستىكىدە بولغانلىقىمنى ئۈزۈمۈ چۈشەندۈرۈپ بېرەلمەيمەن.
ئاقمۇ، سېرىقمۇ، قىزىلمۇ، يېشىلمۇ..... خىلمۇخىل رەڭلىك
پىكاپلار رەتلىك تىزىلىپ ئۆتمەكتە. مەن ئاقۇچ چاڭ ئارىسىدا
كۆرۈنمەي قالدىم.

مەن چېچەكلىك مەھەللىگە يەنە كەلدىم، ئىككىمىز
ئىسمىمىزنى ئويۇپ قويغان ئۆرۈك دەرەخىگە يۆلەندىم. سەن
يۇمشاق قەدەم تاشلاپ كېلەتتىڭ، بۇدرۇق قوللىرىڭ بىلەن
مەڭزىمنى سىلاپ تۇرۇپ قۇلقىمغا نېمىلەرنىدۇر شىۋىرلايتتىڭ. شۇ
چاغدا دەھشەتلىك قارا بوران كۆتۈرۈلۈپ سەن قاراڭغۇلۇق ئىچىدە

غايىب بولدۇڭ. ئەمدى تۇنجى مۇھەببىتىمنىڭ شاھىدى بولغان بۇ
گۈزەل شەھەرنى قارا قۇيۇن باسىدىغان بولدى. مەن ئەسلىمدىن
قۇتۇلۇش ئۈچۈن يەنە بىر شەھەرگە بارسام، ئۇ يەردە كۈندە قار
يېغىۋەرسە قارلىق ئاخشامدىكى ئۇچرىشىشىمىز يەنە ئەسكە
چۈشەرمۇ؟!

كېلەرسەنمۇ ئەتە سەن گۈلۈم،
يوللۇرۇڭدا قالدى تەلمۈرۈش.
ھىجرانلاردىن تۈزىدى بوران،
دېكابىردىن ئۈزىدى كۈتۈش.

كەتكەنمىدىڭ يىراق بىر يۇرتقا،
كەتكەنمىدىڭ ئاينىڭ ئۆيىگە؟
قايتىلانماس، ئەمدى كور قىسمەت،
مەن پالاندىم ھىجران چۆلىگە.

1995 - يىلى يانۋار، يەكەن

ئۆكتەبىرنىڭ بىر شەنبىسى

1

مەلىكەم، كۆزلىرىم كەشتىلىگەن ياش پەردىسىنى تويۇڭغا تارتۇق قىلاي!
توي كېچەڭدە ھىلال ئايغا ئايلىنىپ بىر كېچە تۈنىدىم. ساڭا بولغان ئىشقىم قومۇش نەينى ئايرىلىش كۈيلىرىگە چېلىپ تالدى. كوچاڭدىن ئەمدى ھىجران ناخشىسى ئاڭلانمايدىغان بولدى.

2

سېغىنىش، يۈرەك مۇڭلىرى قىيامغا يەتكەندىكى يۈكسەك تەلپۈنۈشتۈر.

3

ئىنتىزارلىق ۋىسال پەيتلىرىدە مۇھەببەت جامىدىن لەززەت شارابى سۇنالمىدىڭ.
ئاق ئەتىرگۈلنىڭ بەرگىدەك تىتىلغان سۈرەت ئېچىنىشلىق نالە قىلماقتا. بۇ دۇنيا مەن ئۈچۈن تولىمۇ سوغۇق ھەم مۇدەھىش. ياشلىق كۆزلىرىمىزدە سىيمالىرىمىز شۇ پېتى ساقلىنىپ تۇرۇپتۇ. خەير، كەينىڭگە قىيا باقماستىن تەمكىن قەدەملىرىڭ بىلەن كېتىۋەر!

نىگارغا ئېيتقان ھېكمەتلەر

1

سەن ئاسماننى، دەريانى، سەھرائى قېرىمايدۇ دەيسەن.
توغرا، ئۇلار مەڭگۈلۈك ھاياتنىڭ، ئەبەدىي مەۋجۇتلۇقنىڭ
بەلگىسىدۇر. ۋاھالەنكى، ئۇلار قېرىمىغان بىلەن ئاسماننى يېپىنچا
قىلىۋاتقان، دەريا سۈيىنى ئىچىۋاتقانلار قېرىدۇ، بىزمۇ قېرىمىز.
لېكىن بىر نەرسە، يەنى مېنىڭ ساڭا بولغان سۆيگۈم مەڭگۈ
ياشىرىپ تۇرىدۇ.

2

سەن سۇمبۇل چاچلىرىڭنى يېيىپ، ئەگىم ئايدەك
قاشلىرىڭنى بىر- بىرىگە جۈپلەپ، سېغىنىشلىرىڭ بىلەن ئۆتەر
يولۇمغا سۇ چېچىپ كۈتۈپ تۇراتتىڭ.
ئالۋىندەك ئوچۇقچىلىق سەزگۈمنى ئالداپ قويغانىدى..... ئۇ
سەن ئەمەس ئىدىڭ!

ئۇنىڭ تېنىدىن كىشىنى مەست قىلغۇدەك خۇش پۇراق
تارايىتى، ئۇ خۇددى چۆل باغرىدا ئېچىلغان يېگانە گۈلدەك
جەزىدار ئىدى.

كۆز ئالدىمدا تۇيۇقسىز پەيدا بولۇپ قالغان بۇ ساھىبجامالغا
قارىغان كۆزلىرىم ئاشۇ ئۈچ سېكۇنتتا ئۇنىڭ بىر پۈتۈن گۈزەللىكىنى
سۈرەتلەپ بولدى. مەن يولۇمغا كېتىۋېرىش قارارىغا كەلدىم.

ئۇ ئەدەپ بوسۇغىسىدىن ئاتلىدى، ماڭا سالام قىلدى، بۇ ئۇزاق يولنى بىللە باسماقچى بولدۇق. تەڭرى ئايال زاتىنى قوغدىسۇن دەپ ئەركەكلەرنى ياراتقان. مەن داۋانلاردا، دەريا، سازلقلاردا ئۇنىڭ قولىدىن تارتتىم. چۆللەردە يىرتقۇچ ھايۋانلار، قاراچىلاردىن قوغدىدىم. بىز نۇرغۇن يوللارنى بېسىپ ئاخىر مەنزىلگە يېقىنلاشقاندا، ئۇ مېنىڭ قولۇمنى تارتتى. ئۇنىڭ كۆزلىرىدە ناز - كەرەشمە ئوينىيىتتى. مەن قولۇمنى تارتىۋالدىم. ئۇ غەزەپتىن يېرىلغۇدەك بولدى ۋە بىردىنلا ۋەھشىي مەلئۇنغا ئايلاندى. مېنىڭ ئىززەت - غۇرۇرۇمنى يەرگە ئۇرۇپ، يۈزۈمگە قارا سۈركەپ سازايى قىلدى. يول، ھەمراھىڭنى سىنايدىغان ئىمتىھان. سەپەردە بولۇمىسىز ھەمراھ بىلەن بىللە يۈرسەڭ، ماڭا ئوخشاش ئاقىۋەتكە دۇچار بولسىەن.

3

قارا بۇلۇت ھامان تارقايدۇ، كۈننى ئېتەك بىلەن ياپقىلى بولمايدۇ. مەن ئاخىر سېنىڭ ئالدىڭدا پاك ئىنسان سانالدىم. مەن ھازىر يول يۈرسەم دوقمۇشتىكى قىزلارغا قارىماي ئۆتۈپ كېتىمەن، شۇڭا سېنىمۇ كۆرمەي قالغىنىم شۇ سەۋەبتىن.

4

ئالتۇن ئاي ساڭا يەتمەيدۇ دېسەم كۈلە!
ئاسماندىكى ئاي جاھاندىكى ھەممە ئادەمنىڭ ئېيى بولسا،
سەن بىرلا مېنىڭ ئېيىم.
ئاسماندىكى ئاي ئون بەش كۈن كۈلۈشتىن، جاھانغا
چېھرىنى كۆرسىتىشتىن مەھرۇم بولغىنى بىلەن، سەن مەڭگۈ
پاتماس نۇرلۇق قەمەر سەن!

يەكەنى يوق شەھەر

ئەختەر يۇلتۇزلار كۆك قەھرىگە دۇر بولۇپ چېچىلغان مەھەللە، مەن يېگانە ئارالدا تۇرۇپ مەنۋىيەتنىڭ غەلىيانلىرىغا چۆككەنىدىم. سېنى بەخت ھۇجرىسىدا ھۇزۇر سۈرۈۋاتىدۇ دەپ قىياس قىلغان چېغىمدا، مەن ئاخىر سېغىنىش ئازابى ئۈستىدىن غالىب كەلدىم.

دولقۇنسىمان چاپلىرىڭنى ھىدلىۋالدىم، مەن ئۇنداق قىلسام بولمايتتى.....

بىر چاغلاردا ئاق قەغەز دە لەڭلەك ياساپ كۆك قەھرىدە ئۇچۇرغانلىرىمدا، يېنىمدا يىپ سىيرىشىپ بەرگەن مەنۇتلىرىمىز ئەمدى قايتىلمايدۇ.

سەن يىراقتا، مەنمۇ ھەم.....

ئەرىشتىكى كەپتەرلىرىڭگە دان بەرگەچ قۇياش نۇرىدىن ئەۋەتكەن سالىمىنى تاپشۇرۇپ ئالغان بولساڭ، بىر تال نۇر چېكىتى بولۇپ دېرىزەمدىن كىرگىن بولامدۇ؟

يىراقتىكى شەھەردە تۇرمۇش پاراۋان، نەگە بارساڭ ئېچىل داستانم تەييار. مېھمانخانا ياتقىدىن سىرتقا قارىغىنىمدا، چېركاۋدىكى شام توپىدەك پىلىدىرلاپ تۇرغان يورۇقنىڭ ھەربىر تۈچكىسى بىر دېرىزە، دېرىزە كەينىدە ئادەم بار، ئادەم بار يەردە نۇر، يورۇقلۇق بار.....

بۇ يەردە مەھەللە مەسچىتى تەرەپتىن كېلىدىغان مۇڭلۇق ئەزان ئاۋازى ئاڭلانمايدۇ، قوشنىمىزنىڭ خورنىنىڭ چىلاشلىرى

ئاڭلانمايدۇ. سېنى كۆرۈش ئىستىكىدە سايىدىغان بولۇپ ئولتۇرۇۋالدىغان سېدە دەرىخىنى بۇ يەردە بىر ماشىنا ئالتۇنغا تاپالمايسەن. ئادەم قىزىق ھەم ئاجايىپ، «ئوتى بار يەرنىڭ سۈيى يوق، سۈيى بار يەرنىڭ ئوتى يوق» دېگەن شۇ. ئاسمان بىلەن بىرلىشىپ كەتكەن دېڭىز ساھىلى، ئالتۇن رەڭ ئاپتاپقا باش ئېگىپ تۇرغان زەيتۇن دەرەخلىرى، سايىپ ھارمايدىغان رەڭدار قۇشلار..... سېنى سېغىندۇرىدۇ. مۇشۇ دەمدە سەن يېنىمدا بولغان بولساڭ - ھە؟!

ئادەملىرى ناتونۇش، يوللىرىدىن توپا تاپقىلى بولمايدىغان بىپايان شەھەر، مېنىڭ ساڭا ئاتاپ ئېچىلغان كۆڭۈل سەھىپەمگە يەنە يېڭى مەزمۇنلارنى قوشۇپ قويدى. بۇ يەردە سەن ماڭا ھېكايە قىلىپ بېرىدىغان قېتىقچى موماي، ئوتۇنچى بوۋاي يوق، بادام دوپپىسىنى قىرلاپ كىيىپ مەشرەپكە ماڭغان بوز يىگىتلەر بىلەن يۇرتىمىزنىڭ ئۆز ياسانغان مەلىكىلىرى يوق..... ساڭا ئوخشاش بوتا كۆز، مېھرى ئىسسىق ھۆر پەرى بۇ يەردە يوق..... سەن يەكەننىڭ قەدىمىي كوچىسىدىكى قوشنامىنىڭ قىزى، سەن مېنىڭ كۆڭلۈمنىڭ شادى، يەنە سەن خۇشلۇقۇمغا جان بەرگۈچى نۇر-زىيا سەن!

بەخت ئىزدەۋاتقان قىز

1

ھەي قىز، ئارزۇلىرىڭ يۇلتۇزلارغا تېۋىنغاندا، چاناقلىرىڭدا تەمتىرىگەن ھەسرەت ياشلىرىڭ قىيانغا ئايلىنىپ، چۈشۈڭدىكى بىر سىيمانى يۇتۇۋېتىشكە تەييار. ۋۇجۇدۇڭ سۈكۈناتقا ئەسىر بولۇپ، مەخپىي كۆڭۈل ئىزھارىڭ ئۇنىسىز نالە قىلىدۇ.....

2

ھەي قىز، ھالسىرىغان ئەقىدەڭ ساڭا نېمىلەرنى دېدى؟ كۆزلىرىڭدىكى يوقىلىۋاتقان ئىشەنچ ھەممىنى ئاشكارىلىۋەتتى. كېرەك يوق، بەزىدە ھەسسىلەپ سۆيگەن ئادىمىمىز قەدىمىزنى بىلمەي قالىدۇ. سەنمۇ شۇ، مەنمۇ ھەم.

3

ئەي بەختسىز قىز، مەن بوينۇڭدىكى ئالتۇن زەنجىرگە ئوخشاي مەن، ساڭا گۈزەللىك بېغىشلايمەن، ئەمما مېنى خالىغاندا ئۆزۈڭگە ھەمراھ قىلالمايسەن.

4

مەن ساڭا خۇشلۇق بېغىشلاشنى ئىزدەيمەن، ئەمما سەن ماڭا

ئازابنىڭ نېمىلىكىنى قەدەمدە بىر ئەسلىتىسەن.

5

مەن ساڭا يېتىشىۋالسىمەن دەپ خالتا كۈچىدا تېنەپ
يۈرگەنلىرىمدە، مەندىن قاچتىم دەپ ئالدىمغا چىقىپ قالغىنىڭنى
قارا.

ئەي بەختسىز قىز، ئەمدى چۈشەنگەنسەن، شۇڭا ئىككىمىز
شۇنچىلىك ئارىلىقتا تۇرساقمۇ، مەڭگۈ بىر - بىرىمىزنى
چۈشەنمەي ئۆتۈپ كېتىمىز.....

6

بوز تورغاي، ھۇزۇرلۇق ناۋايىڭ بىلەن چۈشلىرىم دەرۋازىسىنى
چەككەنلىرىڭدە، مەن مەھبۇب بىلەن ئېرەمباغ سەيلىسىدە
مەستخۇش ئىدىم. مەن ئاشۇ چۈشلىرىمنى مەڭگۈ ئاخىرلاشمىسەن
دەيمەن.

قۇتۇپ يۇلتۇزى ئىپتىاردىن دېرەك بەرگىنىدە، زەينەپ ئاشىقى
ئۈچۈن سايىراپ - سايىراپ ھالسىراپ قان تۈكۈرگەنلىرىدە، شارابىسىز
مەستىمەن. سېغىنىسام دىلىمغا، چاقىرسام تىلىمغا ئەڭ يېقىن
مەھبۇبنى بىلسەڭ مەيلى، ئۆزىڭگە دېمىسەڭ.

سەن تاڭ ئەلچىسى. مەن ئەمدى قۇياشتىن بۇرۇن تۇرۇپ
مەھبۇبەمنى سېغىنىمەن. بۇ ساڭا ئايان بوز تورغاي. ئاشىق -
مەشۇقلار ئۈچۈن قۇرۇلغان مۈشكۈلات داۋانلىرىدىن ھالقىش ئۈچۈن
تىركەشمىگەنلەر ئاشىق ئەمەس. شۇ ھەقتە يېقىملىق چۈچۈلەپ
زېمىننى چاڭ كەلتۈر.

مەن ئاشۇ مەھبۇبنى ئويلاپ بىئىختىيار ئۇيقۇ سەپىرىگە
جۈنەپ كېتىمەن. چۈشلىرىم بىر دۇنيا، مەن بىپايان ئورمانزارغا

ئوخشاپ كېتىدىغان چۈش جەننىتىدە ئاق تۇلپارغا مىنىپ، يىراق
 بىر سەپەرگە ئاتلىنىمەن. ئەگەر قۇياشتىن بۇرۇن كېلەلمىسەم
 مەھبۇبەمگە سالام ئېيتىپ قويا لارسەنمۇ، بوز تورغاي؟

سوۋغىتىڭ.....

ماڭا سائەت سوۋغا قىلدىڭ.....

ئۇنى سېنى كۈتكەنلىرىمنىڭ ئەسلەتمىسى قىلاي دېدىڭمۇ؟
سائەتنىڭ چىكىلداشلىرىدا يەر شارىنىڭ پىچىرلاشلىرى بار،
دادامنىڭ غەلىبىدىن - غەلىبىگە ئۈندەشلىرى بار، سېنىڭ مەندىن
كۈتىدىغان ئارزۇ - تىلەكلىرىڭ بار.

بىليارت كۆزلۈك ئۈزۈك ئېلىپ بېرەي دەيمەن، قۇيما بىلەزۈك
ئېلىپ بېرەي دەيمەن، بېشىڭدىن ئايىغىڭغىچە ئالتۇن -
جاۋاھىراتقا تولسا، يوللىرىڭدا رەڭدار گۈل - چېچەكلەر پايانداز
بولسا، كۈلۈپلا تۇرساڭ!

سەن ئۇنىڭغا ئۇنىمايسەن، سېنىڭ تەبىئىيىتىڭدە ھەزرىتى
ئائىشەگە ئوخشاش چىن ئىنسانىيلىق نۇر چېچىپ تۇرغاچقا، سەن
ئالتۇن نۇرلار ئىچىدە ياشايسەن، گۈل - چېچەكتەك ئېچىلىپ
تۇرسەن.

نۇرغۇن يىل بولدى، سەن سوۋغا قىلغان سائەت ماڭا نۇرغۇن
ئىشلارنى ئەسلەتمەكچى بولغاندەك، ئىلگىرىكى رىتىمىدا چىكىلداپ
مېنى كۈنلەردىن - كۈنلەرگە ئۇلاشتۇرىدۇ.

يايرىم سوۋغا قىلغان قول سائەت، ئۇنىڭ ئىستىرىلكىسى
ھاياتىمغا، كۈنلىرىمگە، ھەر بىر دەقىقەمگە گۇۋاھ، مېنى توغرا يولدا
مېڭىشقا ئۈمىدۋار بولۇشقا ئۈندەيدۇ. چىكىلداشلىرى، يۈرىكىمنىڭ
دۈپۈرلىشىگە سىڭىشىدۇ.

بىز ۋاقىتنىڭ ئۈندەشلىرى ئىچىدە ئالدىراش يۈرىمىز،

ئالدىراش ئىشلەيمىز. سەن سوۋغا قىلغان سائەتكە ھەر قارىغىنىمدا، يېڭى ھاياتنىڭ پەللىسىدە تۇرغاندەك باشقىچە روھلىنىپ، ئۆزۈمنىڭ جاپالىق، ئەمما كۆڭۈللۈك ئىشىمغا خۇشاللىق بىلەن چۆكۈپ كېتىمەن.

مەن تۇنجى مۇھەببەتنىڭ كۆڭۈللۈك ئەستىلىكلىرى ئىچىدە ۋاقىت ئۆتكۈزۈپ، ئۆتۈپ كەتكەن ۋاقىتىمدىن ئۆكۈنمەيمەن. چۈنكى، سەن سوۋغا قىلغان سائەتنىڭ چىكىلداشلىرى تومۇر سوقۇشۇم بىلەن بىرلىشىپ كەتكەن.....

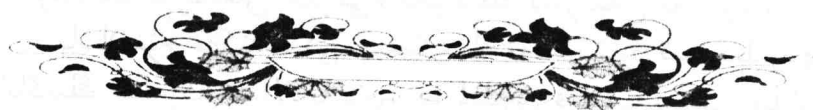
قەلب قاشاسى

1

نەپرەتلىك نىگاھىڭغا يۈگەن سال ئەي دىلدار.
ساڭا ئاشىق بولۇش — خۇدانىڭ ماڭا ئاتا قىلغان شاپائىتى.
ئاشىقلىق كامالىتىدە ئىنتىلىشلەرنىڭ پەرۋازلىرى بىلەن قەسەمكى،
مېنى شېپى كەلتۈرۈپ ساڭا قارا چاپلىغانلارغا لەنەتلەر بولسۇن!
مىسكىن نىگاھىڭغا ھاي بەر گۈل!
كۆز ياشلىرىڭنى سۈرت!
پىنھان ئاشىق - مەشۇقلار ھەققىدە سۆز - چۆچەك قىلىشىپ
كۆز يېشىغا سەۋەبكار بولغانلارنىڭ قارا يۈز بولىدىغانلىقى تاهىر -
زۆھرە قىسسىسىدىن ئايان.....
ناھەق ئوقۇبەتلەر ساڭا ئارتۇقچە ئىدى، ئەمما بەخت
جەننىتى خۇش پۇراق گۈللىرى بىلەن بىزنى كۈتكۈسى.
يىغلىما گۈل، مېنى كۈت.....
باشقىلارنىڭ قەلب قاشاسىنى بۇزۇشقا ئۇرۇنۇش ئۆزىمىزنىڭ
قەلبىگە قىلغان ئاسىيلىق.

2

تەبىئىي نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى گۈزەل بولىدۇ. بىزنىڭ
ئەجرىمىز سىڭگەنلىكى مەۋجۇداتنىڭ ھەممىسىمۇ، يەنە بىز
سۆيىمەكچى بولغان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى گۈزەل بولىدۇ.

چىلىم ۋە ساۋاقدىشىم

تۈرۈم - تۈرۈم قورۇقلار مۇھاسىرىسىدە خۇنۇكلەشكەن چىرايلار، ھېلىلا ئۆچۈپ قالاي دەپ قالغان شامدەك كۆزلەر، يورۇق جاھاننى ئۇنتۇپ زۇلمەت دۇنياسىغا مەھكۇم ۋۇجۇدلار يەنە بىر مەرتە دوزاخ ئازابىدا پۇچۇلانىدى.

ئىستى، ساڭا! قايسى دەيۈز يۈكلىدى بەگگە ئاتلىق ئەيىبنى! ئېچىندىم، ئەجدادىڭ بىلەن ئەۋلادىڭغا قىلىۋاتقان تۈزكۈرلۈقۇڭغا؛ كەلگۈسۈڭنى ئۆز قولۇڭ بىلەن خاراب ئەتكەن تەقدىرىڭگە. بولسا، بۇلار خىيالىي ئۆتمۈشكە، چۈشكە ئايلىنىپ كەتسە، ئەجدادلارنىڭ ئۇدۇمى بويىچە غېرىپ - غۇرۇلارغا يامان چۈش ھەققىدە سەدىقە - نەزىر بېرىپ، قۇياشنىڭ پارلاق نۇرىدا بەختىيار ياشاۋەرسەڭ.

چېكىشىڭگە، ئۆپكىدەپ يۆتىلىشىڭگە ئېچىندىم، بەتبۇي پۇراق مېڭە - مېڭەڭدىن تۈتۈن چىقىرىپ، ئەقىل - ھوشۇڭنى ھەپسىگە ئالغىنىنى «كەيپ» دەپ بىلگىنىڭدىن ئۇيات دوستۇم. چېچىنى سۈپۈرگە، قولىنى كۆسەي قىلىپ ئائىلەڭنى گۈلدەك بېقىۋاتقان پەرىشتىدەك ئايالىڭ بالىلىرىغا گۆش - كاۋاپ ئېلىپ بېرىشكە قىيمىغان پۇلغا چۈشۈنچىلىك مۈنەكىنى ئالدىڭ. توۋا، ئۆزۈڭ بىلەن كەتسىغۇ مەيلىدى، يەنە ئۈچ خۇماردىشىڭنىمۇ ھالاكەت گىردابىغا بىللە سۆرەپ كىرىپ ئۈلپەت قىلىۋالغىنىڭدىن سەسكەنمەسەن؟ قارا ئۇلارنىڭ قان تولغان كۆزلىرىگە،

زەپرەڭدەك سارغايغان چىرايى، ياپراققەك تىترىگەن تەنلىرىگە.
باشلانغۇچ مەكتەپتىكى چېغىڭدىلا مەكتەپتىن قېچىشلىرىڭ،
ئاناڭنىڭ ھۈنەرگە چىلاشلىرى، ھۇرۇنلۇق قىلىپ سېنى ھاراق،
تاماكىغا بۇيرۇشلىرى سېنى داداڭ قىلغان كەيپىنىڭ لەززىتىنى
سۈرۈپ بېقىشقا ئىنتىلدۇرگەنىدى. داداڭ بىر موچەنگە بىر سىقىم
بېرىدىغان موخۇركىنى چىملىقتىن تېپىۋالغان گېزىت قەغەزىگە
يۆگەپ چەككەن بولسا، سەن بىر قېپى ئون كويلۇق «پاپۇس»
چېكىشكە ئۆگەنىدىڭ. داداڭ بوتۇلكىسى ئۈچ كويلۇق «گۈچۈڭ»
ئىچكەن بولسا، سەن بوتۇلكىسى 300 كويلۇق «ناپالىيون»
ئىچتىڭ. ياشلىقنىڭ كەلمەسكە كەتتى. بالىلىرىڭنىڭ يۈرىكى سۇ،
ئايالىڭ مەزگىلىسىز قېرىپ كەتكەن، ئاناڭنىڭ باغرى خۇن!

ئاتاڭنى ئەيىبلەشكە ھەددىڭ ئەمەس، «ئوغۇل بالا
دېگەننىڭ بىرەر خۇمارى بولمىسا ئەركەك سانالمايدۇ» دېگەنلىرى
بىلەن تۈنۈگۈنگە ئۇ ئەيىبلىك بولسىمۇ، بۈگۈنگە، ئەتىگە كىم
ئەيىبلىك؟!

سەن ئەيىبلىك!

يۇشتى ۋە قوۋمىگە بەگلىك ئىللىتىنى تاڭغانلار تارىخ، دەۋر
سوتىغا بارغىلى ئۈنمىساڭمۇ، بىر كۈنى بولمىسا بىر كۈنى ۋىجدان
ھۆكۈمى ئالدىدا دارغا ئېسىلىدۇ! ھەي، ساۋاقدىشىم.....
بالىلىقتىكى دوستۇم.....

1997 - يىلى، يەكەن

تۇرسۇنئاي

1

سۆيگەن يايىم تۇرسۇنئاي، ئون بەش كۈنلۈك تولۇن ئاي.....

ناخشا مېنى پەرىشتىنىڭكىدەك يۇمشاق، مۇھەببەتلىك قوللىرى بىلەن تېخنىكوم ھاياتىمىزدىكى ئەزگۈ، قايناق، شاۋقۇنلۇق ئاشۇ پەسلىمىزگە باشلاپ كەتتى.....

خىيال — قۇدرەت ئىگىسىنىڭ ھايات سۆيەر ئىنسانلارغا سۇنغان ھەدىيەسى. خىيالىم ساڭا بولغان ئىنتىزارلىق بىلەن ئۈمىدىسىز سۆيگۈمگە چىراغ ياقاتتى. يىگىت ئۈچۈن ئۆزىنى بىر قىزغا بېغىشلىۋېتىش، قىزنىڭ يۈرىكىنىڭ كىمگە ھەدىيە قىلىدىغانلىقىنى بىلمەسلىكتىن ئۆتە ئازاب بولمىسا كېرەك، تۇرسۇنئاي. خىيال چەمبىرەكلىرىم سانسىز، ھەتتا ئالەمگە سىغىمىغۇدەك ئىدى. بىر- بىرىگە زەنجىردەك تۇتىشىپ كەتكەن پىنھان، تىۋىشىسىز خىياللارنىڭ كۆزى سەن ئىدىڭ!

2

بىز ئايرىلغان شۇ كېچە، دەھشەت قاتتىق سوغ ئىدى. قاچان كۆرۈشمىز دەپ، كۆزلىرىمىز ياش ئىدى.....
ئادەم ھامىنى بىر- بىرىگە مېھمان ئىكەن تۇرسۇنئاي.

كېتىشىڭنى، ئايرىلىشىمىزنى نېمىشقا ئويلىمىغان بولغىتتۇق؟ گۈل بەرگىدەك يۇمران، شەبنەمدەك پاكىز مۇھەببەت ئارىدىن 13 يىل ئۆتكەندە ئاشكارا قىلىنغاندا، كائىناتنىڭ ئەركە پەرىزاتى قەمەرنىڭمۇ كۆزى ياشتىن خىرەلەشتى.

سەن شۇ چاغقىچە مېنى دوست ئورنىدا كۆرۈپ يېقىنچىلىق قىلىدۇ، ئارتۇقچە خىياللىرىم بىھۇدە، دەپ ئويلايتكەنسەن ئەمەسمۇ؟ باغرىمدىن تۇتۇن چىقارغۇدەك ئاتەشنىڭ كۆزلىرىمدىكى شوللىرىنى كۆرمىگەنمىدىڭ؟

خوشلاشقان كۈندە يالداما قىلغان ئالبومنى ھېلىمۇ ساقلاۋا- تامسەن؟! سېنى قىيالماسلىق بىلەن ئۆزىتىپ قالغان مۇڭلۇق كۆزلەرنىڭ مەنىلىرىنى چۈشەنمىگەنمىدىڭ؟
ئە، 13 يىل.....

چىلان تورۇققا مىنگەن باھادىر بىر مەلىكىنى ئېلىپ يىراققا- ۋىسال ئېلىگە قاراپ كېتىۋاتىدۇ، ئەتراپ گۈزەل، كېچە شۇنچە كۈلگۈنچەك..... مانا ھازىر موتوسكىلىتىمنىڭ كەينىدە گەجگەمگە ئالەمنىڭ ھارارىتىنى بېرىپ ئولتۇرسەن. ئىككىمىز سېنىڭ يۇرتىمىزغا كەلگەنلىكىڭ شەرىپىگە بېرىلگەن ساۋاقداشلار چېيىدىن قايتىپ ياتىقىڭغا كېتىۋاتىمىز.

— يىللار كەينىگە يېنىپ كەلسە قانداق بولار تۇرسۇنئاي؟ — سورىدىم مەن ئۇدۇل يولنى تاشلاپ شارقىراپ ئېقىۋاتقان ئۆستەڭ بويىغا كەلگەندە موتوسكىلىتىمنىڭ سۈرىتىنى ئاستىلىتىپ. سەن ئېغىر ئۇھسىنىڭ، كېچە قوينىدا مۇڭغا چۆمگەن مەجنۇنلارمۇ ئازابلىق سىلكنىگەندەك بولدى:

— يىللار خاتالاشسىمۇ قايتىلانىمايدۇ.
سېنىڭ جاۋابىڭدىن ئالەمچە مەنىلەرنى چۈشەندىم.

قەيەردە سەن تۇرسۇن ئاي، ئون بەش كۈنلۈك تولۇن ئاي.....

ساڭا تېلېفون ئۇرمايمەن دەپ ئۆز - ئۆزۈمگە ۋەدە قىلغانىدىم. ۋەجى، ئىككىمىزگە ئېنىق بولغان ئېھتىيات سىزىقىدىن ھالقىپ كەتسەم بولمايدۇ.

دوستلۇقنىڭ مۇھەببەتكە ئايلانمىقى مۈشكۈل بولغىنىغا ئوخشاش، مۇھەببەتنىڭمۇ دوستلۇققا ئۆزگەرمىكى ئاسان ئەمەسكەن. ئەمما، سەن ئۈچۈن مەن ھەرقاچان، ھەرقانداق قۇربانلارنى بېرىشكە تەييار. سېنى سېغىنىش ئىچىدە ئەسكە ئالدىم. تىلەكلىرىم شاماللار ئارقىلىق خىيال روجەكلىرىڭدىن ئاستاغىنە روھ ھۇجراڭغا شۇڭغۇغاي.

بەختلىك بول! باھار قۇشلىرى، سەھەر سەلكىنى ئوتلۇق سالىمىنى ساڭا يەتكۈزگەي!

ئۆزۈم بىلەن سىردىشىش

ئوتتۇز بەشىنچى ئۆتەڭدە

مەن چاپچىپ كېتىۋاتقان ئۆمۈر ئېتىمىنىڭ يۈگىنىنى تارتىپ توختاتتىم.....

مەن ھاياتىمدا كۆپ ئىشلار، نۇرغۇن ئادەملەر بىلەن ئۇچرىشىپ كەلدىم. لېكىن، دۇنيانىڭ، ياشاشنىڭ سېھىر تەكتىگە يېتەلمىدىم. بۇ ئالەم مەۋجۇداتلارغا باي. كۆزگە كۆرۈنگەن - كۆرۈنمىگەن تۈرلۈك - تۈمەن مەۋجۇدىيەت ۋە يوقلۇقنىڭ ھەربىرىنىڭ ئاتاق - ئورنى بار. ئېھتىياج تۈپەيلى ياكى مەقسەتلىك - مەقسەتسىز ھالەتتە بىزنى ھەر كىملىرىنىڭ چاقىرىشى تەبىئىي ئەھۋالغۇ؟ مەن كىملىرىنى ھۆرمەت - تەۋەزۋ بىلەن چاقىرغاندىمەن، كىملىرىنىڭ يېنىمدىن تېزىرەك كېتىشىنى ئويلىغاندىمەن. يەنە كىملىرىگە ئېھتىرام گۈلدەستىلىرىنى تۇتۇپ، ئىسىم - شەرىپىنى روھىيىتىم خاتىرىسىگە پۈتۈپ قويغاندىمەن. مەن ئۆزۈم بىلەن بىر مەرتەم سىردىشىپ بېقىشنى ئويلىدىم: — ھەي!

مەن كەينىمگە قارىدىم. ئۆمۈر سەيلىگاھىدا تۈلپار چاپتۇرۇپ كېتىۋاتقان بىر قىران يىگىت ئوتتۇز بەشىنچى ئۆتەڭگە ئۇلاشقاندا مېنى ئەسكە ئالدى بولغاي، بار ئاۋازى بىلەن ۋارقىرايتتى. مېنى تىترەك باستى. زېمىن تەۋرەنمەكچى، دەريالار چايقالماقچى، تاغلار

يەلكىسىدىكى قوراملارنى ئىرغىتىۋەتمەكچى بولدى.
ئۆزۈڭ بىلەن بىرلەش، روھ پەرۋازىڭدا يۈكسەكلىكنى،
 پاكلىقنى، ئېتىقادنى نىشان قىل. بۇ ئۆتەڭ مەنزىل ئەمەس،
 ئېتىڭغا قامچا سال، ئالدىڭدا يەنە ئۆتەڭلەر بار، ئاخىرقى ئۆتەڭگە
 يەتمەستە ئۆزۈڭ ساڭا يېتىشىۋالغاي.....
 بۇ چاقىرىشتىن چىپىدە توختاپ ۋىجدانىمنىڭ ئوتتۇز تۆت
 ئۆتەڭدىكى كەچمىشىمنى تەھقىقلىگەن مەۋھۇم نىداسىغا قۇلاق
 سالدىم.....

يىگىرمە ئالتىنچى ئۆتەڭدە

پەرزەنت.....
 بۇلار تەڭرىنىڭ ماڭا بەرگەن ئالىي ئىنئامى، ھاياتىمنىڭ
 داۋامى، ئۆزۈمگە تەئەللۇق تەختىمنىڭ ۋارىسلىرى.
 بۇ قونالغۇ ماڭا بەخت تۆشىكىنىڭ راھىتىنى ھېس قىلدۇردى.
 ئويلاپ باقسام، جىق ئامەت - قۇت ماڭا يار بولۇپتۇ، يەنە ئاز
 بولمىغان يوقىتىشلار يۈرىكىمنى يارا قىلىپ ئۆتۈپتۇ. ئېرىشىش
 بىلەن قۇربان بېرىش قوشكېزەك كېلىدىكەن. ھاياتتا قەدىرلىك
 نەرسىلەرنىڭ بىرىگە ئېرىشسەك، يەنە بىرىدىن ئايرىلىپ
 قالدىكەنمىز.

يىگىرمىنچى ئۆتەڭدە

ئۆزۈمنى چاقىردىم.....
 ئادەم ئۈچۈن ئۆتكەننى ئەسلەشتىنمۇ ھۇزۇرلۇق ھەم ئازابلىق
 ئىش بولمىسا كېرەك.
 مەن تۇنجى سۆيگۈنىڭ شەرىپەت شارابىنى ئاشۇ
 دىلرەبانىڭ چوغدەك لېۋىدىن ئىچكىنىمدە، ھايات تەلقىنىڭ

ناۋاكشى مۇھەببەت ئىكەنلىكىنى ھېس قىلغانىدىم.
چۈشىنىش — مۇھەببەتنىڭ سىرلىق ئوردىسىنىڭ ئاچقۇچى.
خىلۋەتلەردە پىچىرلىشىش، دەريا ساھىلىدا قوغلىشىش،
بىدلىكتە تېپىشماق ئېيتىشىش، پىنھان ھېسلارنى خاتىرە
بەتلەرگە تۆكۈپ پۈتكەن «ئەسلىمە خاتىرە» لەرنى سوۋغا
قىلىشىش..... بۇلار ھاياتنىڭ بىزنى دوست تۇتقان ھاياتنى
قەدىرلىگەن، پاك مۇھەببەتنى ئۇلۇغلىغانلار ئۈچۈن سىزىپ
قالدۇرغان نادىر سۈرىتى.

ئۆزۈم ئۆزۈمنى چاقىردىم..... يەنە بىر مەرتەم چاقىراي.....
ئەمدى قايتىلانماس بىرەھىم رېئاللىق يۈرەكتىكى يەتتە قات
چوڭقۇرلۇققا بەند قىلىنغان قوقاسنى پۈۋلەپ قويدى.
ئۇنىۋىش!

ئەزگۈ دەملەرنى ئۇنتۇش — ئۆزىگە ئاسىيلىق قىلىش،
ھاياتقا ئاسىيلىق قىلىشتىن دېرەك بېرىدۇ.
گۈل، ئاشۇ قۇت دەملەرنى ناگان - ناگان ئەسلەپ قالارسەن
ياكى مەڭگۈلۈك ئۇنتۇپ كېتەرسەن.....
ياشلىق ئېقىنى ھاياتىمنىڭ رەڭدار جۇلاسىنى رەھىمسىزلىك
بىلەن بۇلاپ كەتتى.
بەك ئۇزاق بولدى.....

سۆيگۈ ئۇلۇغلىقىدىن ۋاپادارلىق شەجەرەلىرىنى نەققاشلىغان
ئەي قىز، ئەمدى مەن سەندىن سۆيگۈ تەلەپ قىلمايمەن. پەقەت
ئۇنسۇز سېغىنىشلىرىم بىلەن ساڭا ئامانلىق تىلەيمەن.

ئوتتۇز بەشىنچى ئۆتەڭدىن ئۇزاش

ھاياتىمىزنىڭ ئاشۇ دەملەرى قۇياشنى تەبەسسۇم قىلدۇرۇپ،
ئاي - يۇلتۇزلارنى مۇڭلاندۇرغان، شاماللارنى ۋەسۋەسىگە سالغان
ئەمەسمىدى؟

ئۇ قىز بەرگەن خاتىرە قېتىدىكى قۇرۇپ ئەۋرىشكىگە ئايلىنىپ
 كەتكەن بىر جۈپ رەڭدار كېپىنەك ھېلىمۇ بار. «ئەسلىمە
 خاتىرىسى» ئۇ قىزدىمۇ بار، خاتىرىلەردە شېئىر بار، ھېكمەت بار،
 يەنە كۆڭۈل بار..... مۇھىمى، قەلبىمدە يەنىلا مەڭگۈ قىز پېتى
 ياشىرىپ تۇرىدىغان پەرى بار!

سېغىنىش

1

سەن بىلەن دىدارلىشىش قەلبىمنىڭ بۈيۈك ئارمىنى.
شاۋقۇنلار ئەۋجىدە مۇڭىدىن جۇدا ئاشىق، يىراقتىكى
يۇلتۇزلارغا تەلمۈرۈپ، ناگان - ناگاندا ئىسمىڭنى پىچىرلايدۇ.

2

قەدرىم ئۆتۈلەر بەلكىم يىللار ئۆرۈلۈپ ئەسلىمىلەر جادۇ
كۆزلىرىڭدىن ياش ئاقتۇرغانلىرىدا. دۇنيادا شۇنداق بىر ئادەم
ئۆتكەن سېنى پەقەت مەندەكلا ئەزىزلىگەن، چىن دىلى، بارلىقى
بىلەن سۆيگەن. نىھايەت، چاچلىرىڭنى شاماللاردىن، يۈزلىرىڭنى
ئاپتاپتىن قىزغانغانىكەنمەن. بىر كۈنلەردە ئوي كىشەنلىرىڭ
ئاسارىتىدە قىيىنغانلىرىڭدا مېنى چاقىرما. ئۇنتۇشنىڭ
قىيىنلىقىدىن ھاياتىنىڭ لەززىتىنى سۈرەلمىگەن مەندەك بىر
بەندىنى ئىزدەپ يۈرمە.

شۇنداق بىر كۈنىنى ئاڭلىغۇم كېلىدۇ، ئالەمنى ئاختۇرۇپ
تاپالمايمەن، تەلمۈرىمەن زۆھەل يۇلتۇزغا قاراپ، چەكسىز خىيال
باياۋىنىدا پۇرقات كەبى سەرسانىمەن. مېنى ئىزدىمە، لېكىن
سەندىن مېنىڭ دېرىكىمنى قىلغانلارغا ئۇ بار دەپ قويساڭلا
كۇپايە، جېنىم!

ئېھ، كۆڭلۈم كۆكىدىكى ئەركىن ماھىتابان، مېنى
سېغىنغانسەنمۇ؟

ساڭا ئاتىغان سېغىنچىمنى يۈرىكىمدە ساقلاپ يۈرگىلى ئۇزاق
بولدى.

سەندىن خەۋەر ئېلىش ئۈچۈن ئەۋەتكەن ئوي قۇشلىرىم
شاراب كوچىسىدىن سەسكىنىدۇ. جاھان غوۋغالىرى نازىنىلارچە
خۇمارلىق كۈلۈپ مېنى بەزمىگە چاقىرىدۇ. نۇرىنى تۇمان باسقان
رەڭدە گۈڭگە چىراغلار ماڭا باقىدۇ.....

مەن ھەممىگە پەرۋاسىز ھالدا سېنى كۈتىمەن.
كۈتۈشنىڭ قىش پەسلى چېچەك باسقان گۈزەل باھارنى
باشلاپ كەلمەيدۇ دەپ كىمۇ ئېيتالايدۇ؟
ئېھ، كۆڭلۈم كۆكىنىڭ نۇرلۇق يۇلتۇزى سېنى سېغىندىم.

مەن كۈي چەشمىلىرىگە ئايلىنىپ كەتسەم، قۇللىق تۈۋىدە
يېقىملىق مۇڭ بولۇپ سېنى ئۇيقۇ باغچىسىغا باشلىسام، چۈش
چەشمىلىرىڭ ئىچىدە ۋىلىقلاپ كۈلگىنىڭچە كۆز ئالدىمدا قايتا
زاھىر بولساڭ.

مەن سېنىڭ كۈيچىڭ، سېنىڭ رەسسامىڭ.....
مېنى چۈشلىرىڭگە چېلىلساڭ بولماسمۇ؟ ئارمان سۆيگەن تاڭ
شەپقىگە يۈزلەنگەن بىپايان توغراقلىق، كېلەچەك ئەھدىلىرىمىزگە
گۇۋاھ بۇلاق بويلىرىنى كۆرگۈڭ كېلەمدۇ؟ قول تۇتۇشۇپ
ماڭغىنىمىزچە قانماي مۇڭداشساق تەبىئەت كۆڭۈل كۈيىمىزگە جور
بولغان بولسا - ھە؟

مەن سېنىڭ كۈيچىڭ، سېنىڭ رەسسامىڭ.....
يۈرىكىمگە چېقىن تاشلىغان ئاشۇ تەبەسسۇمىڭدىن كېچە
كۈندۈزگە ئايلىنار ئىدى. ئاسمانغا چېچىلغان لەئلى ياقۇت -
جاۋاھىراتلارنىڭ ئاي بىلەن قۇرغان شېرىن سۆھبەتلىرىنى بىرگە
ئاڭلاش يەنە نېسىپ بولغان بولسا دەپ ئويلايمەن، ئويلارىم
بىلەن سېنى كۈيلەيمەن؟

5

سېنىڭ تۇغۇلغان كۈنىڭنى نېمىشقا ئۇنتۇپ قالغاندىمەن؟
ھايات گۈلزارىغا مېنىڭ ئۈچۈن يېڭى بىر گۈل ئاپىرىدە بولغان ئاشۇ
كۈننى ئۇنتۇپ قېلىشم مۇمكىنمىدى؟ ئەمەلىيەتتە، مەن سېنىڭ
35- داۋانىڭغا كۆڭۈل بېغىمدىن، قۇياشلىق تېڭىمدىن سوۋغا
تەييارلايمەن دەپ كېچىككەندىم. سۆيگۈ ئېھتىرامىمدىن،
ئەقىدە چەشمىلىرىمدىن پۈتكەن كۈيلىرىمنى سەلكنلەردىن
ئەۋەتتىم.....

6

سەن خىياللار ئارىسىدىن تۇغۇلسەن - دە، تاڭ ھۇزۇرىدىن
كېيىنكى قۇياشتەك بارا - بارا روشەنلىشىشكە باشلايسەن.
ھەسرەتلىك ئويلار قانچە ئىزتىراپلىق بولسىمۇ، سەن بولغاچقىلا
ئۇنىڭ كىشەنلىرىدىن قۇتۇلۇشقا مەن بىقۇۋۇل.
مېنىڭ ساڭا بولغان مۇھەببىتىمنىڭ پايانغا زېمىن گۇۋاھ
بولغاي.

يامغۇر

1

كەھرىۋادەك سۈزۈك ئاسماندىن تامچىلىغان دەردلىك يامغۇر
قاچانغىچە ياغار؟
بىزنىڭ ئۆي كۈنئەھدە، ئاچچىق ئۈچەيدەك خالتا كۈچىغا
يامغۇر ياغسا دەريا، قار ياغسا تاغ بولىدۇ. ئەمدى ئۇ بىرنەچچە
كۈن تالاغا چىقالمايدىغان، كۈن نۇرىنى كۆرەلمەيدىغان بولدى.
ئانامغا سالام دەڭلار يامغۇر، سىلەر دەرياغا ئايلىنىدىغان
يامغۇر بولماي، ئانامنىڭ كۆڭلىنى سەگىتىدىغان شىپالىق يامغۇر
بولساڭلار، بىزارلىق قارا يامغۇر بولماي، رومانتىك باھار يامغۇرى
بولساڭلار بولمامدۇ؟

2

بۇ يىل گۈللەر ئېچىلمايدىغانغا كېلىشىۋالغانىدۇ؟
ياق، كۆڭۈل گۈلۈم كۆز ئالدىمدا بولمىغاچ، ماڭا ھېچقايسى
گۈل ئېچىلمىغاندەك تۇيۇلغانىكەن. مەن باھارنى چىلاپ
ئەكەلسەم، سېنىڭ ھۇزۇرۇمدا بولمىغىنىڭ كۆڭلۈمنى يېرىم قىلدى.
سېنى ئەزگۈ ئارمانلار ئىلكىدە سۆيىمەكنى ئىزدىگەنىدىم. سەن
گۈلخۇمار بولغانلىقىڭ ئۈچۈن، جاھاننى گۈلگە پۈركۈۋەتكۈم
كېلەتتى. شۇڭا، قەلب ئېتىزىمغا ناھايىتىمۇ كۆپ گۈل تېرىدىم.

ئەپسۇس، گۈل پەسلەدە يېنىمدا بولمىغىنىڭ كۆڭلۈمنى يېرىم قىلدى.

يامغۇر بۇلۇتلىرى، ئانامغا دەپ قويۇڭلار، مەن بېرىپ گۈلخۇمار قىزنى ئەكېلەي. ئانام بىلىدۇ، ئۇ بولمىسا قەلب ئاسمىنىم ھەمىشە بۇلۇتلىنىپ قالىدىكەن.

ئۇنتۇش لىرىكىسى

قۇياش لاۋا بولۇپ يېنىۋاتاتتى. تاپانلىرىم قىزىپ،
پىرىلداۋاتقان كاۋاپقا ئوخشاش ئاداققى چىدامىم تۈگىدى. گىياھنى
كۈل قىلىۋېتىدىغان ئوت تەپتى مېنى باش ئەگدۈرەلمىدى. سەن
يېنىمدىن خېلى بۇرۇن كېتىپ قالغانىدىڭ.

مەن سېنى ئىزدىدىم. بۇلاق سۈيىدىن، ئۆتەڭلەردىكى سېدە
دەرىخى ئاستىدا قويۇلغان كۈپتىكى مۇزدەك دەريا سۈيىدىن قانچە
ئىچسەممۇ، مېنىڭ تەشەنلىقىم سېنى كۆرمىگۈچە قاندىغاندەك
قىلمايتتى.

لېكىن، مەن سېنى ئىزدەپ ئۇزاپ كەتكەندە، سەن
ئاللىبۇرۇن كەينىڭگە يېنىپ كەتكەنسەن. بۇنى ئىزلىرىڭدىن،
ھىدلىرىڭدىن بىلىۋالدىم.

مەن ئاخىر مەھەللىگە قايتىپ كەلدىم.

زاۋالدىكى تۇمان ئىچىدە گۈل بەرگىدەك يۇمران لەۋلىرىڭنى
چىشلىگىنىڭچە يېنىمدىن ئۆتكىنىڭدە، نەگە ماڭغانىدىڭ؟ سەنمۇ
مېنى ئىزدەۋاتامتىڭ؟ بىزنىڭ مۇشۇنداق يا سەپەرداش بولالماي، يا
بىر - بىرىمىزنى ئىزدەپ تاپالماي ئۆتۈۋاتقىنىمىزغا ئۇزاق
بولدى..... ئۆچرىشىمىز بىر - بىرىمىزنى كۆرەلمەيمىز،
پۇچۇلىنىمىز بىر - بىرىمىزنى ئۇنتۇيالمايمىز.....

قومۇشچىنىڭ قىزى

زارىقتۇرۇپ يورۇغان تاڭ، ئويۇمدەك ئۇزاققا سوزۇلغان شېغىللىق يولغا بولۇق سېپىلگەن مەھەلدە، قومۇش باسقان ئېشەك ھارۋىلىرىدا ئولتۇرغان دېھقان بوۋاينىڭ ئىسقىرتىشلىرىدا، ئۆرۈكلۈك باغدا بورا توقۇۋاتقان ئۇياتچان قىز، يۈرەكنىڭ دالاسىغا ئوت قويغان چولپانخان، ئېقىپ كەتكەن يىللار ئېقىنى يەنە ئايان بولىدۇ.

قومۇش دېھقانغا تەقدىرداش، قومۇشتىن بورا توقۇلىدۇ، بورا توقۇغاچ تۈگىمەس ناخشىلار ئوقۇلىدۇ، بورا تالاسىدا ھاياتنىڭ سىرلىق خەرىتىسى نەقىشلىنىدۇ. بىزنىڭ شەھەردە بورا توقۇيدىغان كەنت بار، دېھقانلار قومۇشلۇقنى ئاتا - بوۋىلىرىدىن قالغان تەۋەرىۋەك دەپ بىلىدۇ.

بورىچىلار مەھەللىسىدىكى شىپىڭ دۇخاۋا كۆڭلەكلىك قىز، سەن دېھقاننىڭ قىزى، سەن يۈرىكىگە ئوت سالىدىڭ، خۇدا ساقلىسۇن، بۇ ئوت قومۇشلۇققا تۇتىشىپ كەتمىسۇن. شۇڭا، ئۆيۈڭدىن چاپسان چىق!

داداڭ لىقلا قومۇش باسقان ھارۋىسىنى ھەيدەپ شەھەرگە كەتتى.

شەھەردە قومۇش يوق، قومۇش ئۆسكۈدەك يەرمۇ يوق. شۇڭا، شەھەردە قومۇش ئەتىۋار.

مەھەللەڭنىڭ ئىچكىرىسىدىكى شورلۇقمۇ، توقايلىق بويىدىكى قومۇشمۇ شەھەرلىككە داۋا.

قومۇشچى بوۋاينىڭ قىزى يۈرىكىگە داۋا!

چۈچۈمل تەشۋىش

1

دۇنيا بىر سىرلىق تېپىشماق، مەڭگۈلۈك مۇئەمما. شۇڭا، زېمىندىكى ھەربىر ئادەم ئۆز نۆۋىتىدە بىر سىرلىق تۈگۈن. شۇنداق بولمىسا ئادەم دۇنياغا كۆز ئاچقىنىدا يىغلىغىنىچە تۇغۇلۇپ، كۆز يۇمۇش ئالدىدىمۇ يەنە تۈمەن مىڭ يىل ياشىغۇسى باردەك ئۇمۇنامدۇ؟

2

بىز ئالدىغىلى ئادەم تاپالماي ئاخىر بىزنى تۇغۇپ ئۆستۈرگەن زېمىنغىمۇ ئاسىيلىق قىلدۇق. سايداش ئىستىكىمىز بىلەن شەخسىيىتىمىز ئۈچۈن زېمىنغا ئۈزۈم تىككىنىمىزنى ئۆزىگە قىلىنغان ساخاۋەت دەپ چۈشەنگەن زېمىن، خاسىيىتىدىن بىزگە جەننەت مېۋىسى بولغان ئۈزۈمنى يالداما قىلسا، بىز ئۈزۈمگە تويۇنۇپ بولۇپ يەنە نەپسانىيىتىمىزنىڭ ئېزىقتۇرۇشى بىلەن كەيپ - ساپايىمىز ئۈچۈن جەننەت مېۋىسىدىن شاراب ياسىدۇق، ئۇنى ئىچىپ جىگىرىمىز زەھەرلەنسە، شىپاخانىدا تومۇرىمىزغا ئاقىدىغىنى يەنىلا ئۈزۈمدە ئىشلەنگەن گىلۈكوزا بولدى..... ھەي، بۇنىڭغا نېمە دېگۈلۈك ئەمدى؟

بىز بىر كۈن بۇرۇن تونۇشقان بولساق، بۇ ھاياتنىڭ چىن مەنىسىنى بىر كۈن بۇرۇن چۈشىنەرەكەنمىز. لەۋلىرىمىز بىر كۈن كېيىن جۈپلەشكەن بولسا، ئىستىقبال كۈلۈمسەرەپ تۇرغان ئەتىنى بىللە كۈتۈش بىلەن بىر كۈننى مەنىلىك ئۆتكۈزەر ئىكەنمىز بەگباش كۆڭلىمىزگە يۈگەن سالالماي ئۇلۇغلۇق چېگراسىدىن ھالقىپ كەتكەنمىزدە، مەن پەقەت ياش تۆكۈپ تۇرۇپ شۇنرلايمەن: «ئەمدى بىز كېتىۋاتقان يول سۆيگۈ يولى ئەمەس بەلكى تۇيۇق يول. بۇ يولدىن بىر كۈن بۇرۇن قايتساق، بىر كۈن بۇرۇن ئەركىن نەپەس ئالىمىز».

كۈندىلىك تۇرمۇشتا باشقىلارنىڭ ئىشىكىنى خاتا چېكىپ قېلىش، تېلېفوننى خاتا ئۇرۇپ قويۇش، باشقىلارنى خاتا تونۇپ قېلىش، ئىسمىنى ئالماشتۇرۇپ قويۇش..... تەك «خاتا» لار دائىم يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. قوشنىلاردىن تارتىپ خىزمەتداشلارغىچە، دوست - يارەنلەردىن تارتىپ ناتونۇشلارغىچە ئەتراپىمىزدىكى بارلىق كىشىلەر ئۇلارنى ھەر ھالدا توغرا چۈشىنىشى مۇمكىن، سىزمۇ «خاتا قىلىپ قاپتىمەن» دەپ ھۆددىسىدىن چىقالىشىڭىز مۇمكىن. ئەمما، باشقىلارنى «خاتا سۆيۈپ قاپتىمەن» دەپ ئۆزىڭىزگە «خاتا» تەبىر بەرمەڭ، ئۇنداق بولمايدىكەن سۆيگۈ خاتالىقىنى ئەتراپىڭىزدىكىلەرلا ئەمەس، ئۆزىڭىزمۇ ۋىجدانەن كەچۈرەلمەيسىز. تۇرمۇشمۇ سىزنى «خاتا» جازالاپ قويسا ئاغرىنماڭ. سۆيۈش — خاتالىق ئەمەس، چۈشەنمەي تۇرۇپ سۆيۈش — خاتالىق.

5

سېھرىگەرلەر ھەمراھىدىن سىر يوشۇرمايدۇ. شۇڭا، ئۇلار
ئۈچۈن بىر - بىرىدىن ئايرىلىپ قېلىش قورقۇنچلۇق ئەمەس.

6

مەن سېنى قوغلىشىۋاتقىنىمدا مېنىڭمۇ كەينىمدىن بىرىنىڭ ئىز
قوغلاپ كېلىۋاتقانلىقىنى بىلمىگەنكەنمەن، سەن مېنى قوغلاشقاندا
مەنمۇ ئۇنى قوغلاپ كېتىۋاتاتتىم. يەر شارىنىڭ بىكاردىن - بىكار
ئايلىنىۋاتقانلىقىنى ئەمدى بىلدىم، بەلكىم ئۇنىمۇ ئاي شارى ياكى
باشقا سەييارىنىڭ بىرەرسى قوغلاۋاتسا كېرەك.....

7

نىكاھنىڭ بۇزۇلۇشى سەھنىدىكى ناخشىچىنىڭ مۇزىكىنىڭ
رىتىمىدىن چەتنەپ كېتىشىگە ئوخشايدۇ.

2002 - يىلى ماي، قومۇل

قەلب تىۋىشلىرى

1

ئاي - يۇلتۇزدىن باشقا، جىمىكى چىراغ ئۆچكەن دەملەردە،
قەلب گۈلشىنىمىدە سەن بىر دەستە گۈل بولۇپ ئېچىلىپ تۇرمىساڭ
بولمايدىغانلىقىغا ئاخىر ئىقرار بولدۇم. ئاچچىق تولغىنىشلار ئىچىدە
يۈرىكىمنىڭ دەردكە مۇپتىلا بولغىنى بىر ھەقىقەت ئىكەن.

2

تاتلىق ئازاب ئىچىدە قولۇمدىكى قەدەھنى يەرگە ئۇرۇپ
پارە - پارە قىلىۋېتىپ، خىيالىم ھەم چۈشۈمنى ئىگىلىۋالغان سېنى
ئىزدەپ ماڭدىم.

ئەي قەلبىمنىڭ قۇياشى! سېنى تاقەتسىز كۈتكەن مەستان
كېچىلەرنىڭ ھەر دەقىقىسى خەنجەرنىڭ بېسىغا يالاڭياغ دەسسەپ
تۇرغاندەك مۈشكۈل!

3

سېغىنىشلىرىمنىڭ بەگباشلىق بىلەن كۆڭۈل خانەمدىن
سۇغۇرۇلۇپ چىقىپ، خىلۋەتلەردە سەن بىلەن دىدارلاشقىنىنى
بىلىسەن. سەرەڭگە قېپىدەك ئىمارەتلەر ئارىسىدا بىرەيلەن

تىنىمىز ئۇيان - بۇيان ئۆتەر، زارىقىش بىلەن بىرسىنى كۆتەر.
ئۇزاقتىن - ئۇزاق ھېكايە تلىرىمنى ئاڭلىشىڭ بىكېرەك،
كۈتۈش ئازابىنى چۈشىنىشىڭمۇ بەھاجەت. پەقەت گۈزەل
ئىستەكلەردىن پۈتۈلگەن كۈيلىرىم ساڭا ھەممىنى ئېيتىپ
بېرىدۇ.....

4

سەن تاتلىق كۈلكەڭنى ھەدىيە قىلىپلا خوشلاشماقچى
بولدۇڭ. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئېغىر تىنىپ ياشاشقا كۆنۈپ
قالدىم.

ھېكايەت - ۋەقەلىكلەرگە بەھاجەت قىسمىتىمىز، بۈگۈنگە
ئۇلاشقاندا كىم - كىمدىن ئاغرىنىشقا ھەقلىق؟! قۇياشنىڭ بىز
بىلەن خوشلىشىۋاتقان دەققىلەردىكى ئاخىرقى تەبەسسۇمنى
ئىلىك ئالايلى! مەن ئاينىڭ گۈزەل رىۋايەتلىرىنى مەڭگۈ
سېغىنىمەن. ئۇنىڭدا ئىككىمىزنىڭ ئاچچىق قىسمەتلىرىمىز بىلەن
رەڭلەنگەن ئەسلىمىلەر بار!

«ئەسلەپ تۇر» دېدىڭ، سېنى ئەسلەش - مېنىڭ
قىممىتىم. شۇنى بىلسەڭ ئىدىڭ، ئەي كۆڭلۈمنىڭ خاقانى!

ئاق گۈل

1

سەن قەلب دۇنيارىمنىڭ گۈزەللىك ئاسمىنىدا چاقنىغان
قۇتۇپ يۇلتۇزى ئەمەسمىدىڭ؟
ۋادەرىخ، شەربەتلىك لەۋلىرىڭ ماڭا نېسىپ بولمىغانىكەن،
ئاق گۈل. ساڭا دەيدىغان، دېيەلمىگەن تۈگىمەس سۆزلىرىم
تەڭرىدىن باشقا ھەممە مەۋجۇتلۇققا سر - ئەسرادۇر.
«يىگىت دېگەن قەلبىدە يېلىنجىغان ئوتنى يەنە قەلبىگە
كۆمۈۋېتەلىشى كېرەك» دېدى براۋ. ئەمما، ئۇ شۇنچە ئاسانمۇ؟
سېنى سۆيۈش نېسىپ بولمىسىمۇ پەقەت دىدارىڭ لەززىتىدىن
بىردەم مەست بولۇۋالسام، ئەسرلەپ خۇپپىيانە ئازاب چەكسەممۇ
رازى ئىدىم.

2

مەھەللەڭگە بارىدىغان سۆگەتلىك تاشيول، ئاشققا رىۋايەت
ئېيتىپ بېرىدىغان ئايدىڭ كېچىلەر، كۆل بويىدا سېنى
كۈتكەنلىرىم، ياشلىق سەلتەنتىمنىڭ گۈللەنگەن چاغلىرى
ئەمەسمىدى؟!
يىراقلاپ كېتىشكە قىيمىغان قەدەملىرىڭگە ئەگىشىپ تاتلىق
خىياللارنى يۇدۇپ كەلگەنلىرىمدە، سەن مېنى سۆيگۈ ئارىلىدا تەنھا

قالدۇرۇپ يىراقلارغا كېتىپ قالسىەن. قەلبىمنى، مېنى، ھەتتا بارلىقىمنى ئېلىپ تولىمۇ يىراقلارغا غايىب بولسىەن نىھال.

3

ئەسلىڭدىن ئەسلا ئىزنا قالمىغان، لەۋلىرىڭ بويىلىپ چاچلىرىڭ كېسىلگەن، ئوپىراتسىيە قىلىپ مەجبۇرىي تارتىلغان قاپاقلىرىڭ ئاستىدىكى بۇلاقتەك كۆزلىرىڭنىڭ خۇنى يوقاپ جىنەستىدەك لەۋلىرىڭمۇ پۇرۇشۇپ ناۋۇستا رەسىم سىزغان ھەجۋى سۈرەتكە ئوخشاپ قالغانىدىڭ.... ساڭا زادى نېمە بولغاندۇ؟!

سېنىڭ ئۇسسۇلۇڭنى بولسىمۇ كۆرۈش پۇرسىتىگە ئېرىشكەن-لىكىمدىن ئالەمچە خۇش بولۇپ، سېنىڭ كېچىلىكىڭگە بېشىمچىلاپ يۈگۈرۈپ كەلدىم، ئاق گۈل. ئىست، باياتىن بېرى سېنى باغچىدىكى كېپىنەكتەك لەرزىان چۆرگۈلەپ، كېيىك بالىسىدەك چاپچىپ، چىرايلىق قۇشلاردەك پەر قېقىپ ھەممىنى تاڭ قالدۇرىدىغان بولدى، دەپ ئويلىغىنىم.

ئادەمنىڭ خىيالى ئادەمنىڭ ئەڭ چوڭ دۈشمىنى ئىكەن. سېنىڭ ئۇسسۇلۇڭ ئەقلىدىن ئازغان ئاڭقاۋ مەستنىڭ ئىجادىي ئۇسسۇلمۇ بىلىمدىم.....

گۈزەللىك دېگەن ئۆز پەردىسى ئارقىسىدا گۈزەل ئىكەن. سېنىڭ سەھنىگە چىقىشنىڭ بىلەن مانا مەن دەپ كۆرۈنۈپ تۇرغان ھاياسىزلىق زالىدىكى قىقاس - چۇقانلار ئالا - بۇلىماچ سەھنە كىيىمى بىلەن چالا - پۇچۇق ئورانغان سېنى، مەن خۇپىيانە كۆيگەن ساڭا ئوخشاتماي قويغانىدى. سېنىڭ ئۈچۈن خورلۇق ھېس قىلدىم، ساڭا ئاناپ ئالغان گۈلدەستە بىئىختىيار ئورۇندۇق ئاستىغا چۈشۈپ ئاياغلىرىم ئاستىدا چەيلەندى!

شۇنچە تېز ئېسىڭدىن كۆتۈرۈلۈپ كەتتىمۇ؟

يۇرتىمىزنىڭ مەشرىپى - نۇسرەتلىك قەدەملەرنىڭ ئىزنالىرى،

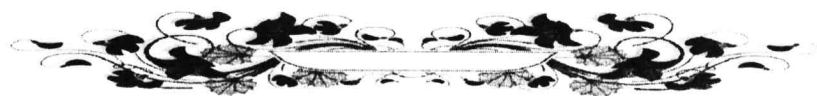
ئالەمشۇمۇل سەمەرىلەرنىڭ بەھەيۋەت بىنالىرىنى ئەسلىتىپ
ھەرقانداق ئادەمنىڭ دىل قەسررىنى دەبدەبىگە سالاتتىغۇ؟
ئېسىڭدىن چىقىپ كەتتىمۇ؟

دىيارىمىزنىڭ شوخ ئۇسسۇلى شۇنچىلىك سەنئەتلىك
ئىدىكى، ئۇنىڭدا قىران ياشلىرىمىز، تەمبەل مويىسىپتىلىرىمىزنىڭ
تاغنى تالقان قىلغۇدەك جاسارىتى، لېۋەن قىز - چوكانلىرىمىز،
پەرىشتە سۈپەت مومايلىرىمىزنىڭ ۋاپادارلىق قەسىدىلىرى نامايان
بولمايتتىمۇ؟

ئېسىڭدە يوقمۇ، قۇم بارخانلىرىدا ئۆسكەن بىر - بىرىنى
قۇچاقلىشىپ ئەسرىنى ئەسەرگە تۇتاشتۇرۇپ كېلىۋاتقان توغراقلار،
تەكتىدە سانسىز مەدەنلەرنى ئۇزاق يىللاردىن بېرى گۆھەردەك
ئاسراپ كېلىۋاتقان قۇملۇقلىرىمىز، سۆيگۈ مەۋج ئۇرۇپ ئېقىۋاتقان
ئانا دەريايىمىز سېنىڭدىن شۇنى كۈتكەنمۇ؟
ئېيتە ئاق گۈل؟

بىزار بولۇشۇپ زالىدىن بىر - بىردىن چىقىپ كېتىشىۋاتقان
تاماشىبىنلارغا ئەگىشىپ، مەنمۇ ئۆزۈمنى سىرتقا ئاتتىم.
دەرۋەقە، سېنى سۆيۈش ماڭا نېسىپ بولمىغانىكەن! سەن
سۆيۈمسىز ھەم قەدىر - قىممەتسىز ياشاشقا كۆنۈپ قالمىساڭ
بولاتتى، ئاق گۈل.....

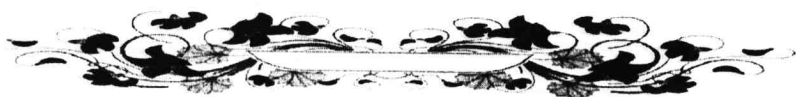
نورۇزلۇق سالام

تەڭرىتاغلىرى ئاپپاق لېچەك ئارتقان ، كائىنات سوغۇقتىن
تېترەۋاتقان مۇدەھىش پەسىلدە سەن بىلەن ئۇچرىشىپ قالغانىدىم .
تالار كۆكلىشىپ تەبىئەتكە گۈلدەستە تىزىشقا ئالدىرىشىۋاتقان
پەسىلدە سېنى سۆيۈپ قاپتىمەن .

ئاھ ، سۆيگۈگە تولغان بىر قەدەھ مەي ، ئاشۇ نادىر تاڭنىڭ
لېۋىگە تامىچىغاندا ، بۇلبۇللارنىڭ ناخىشلىرى كائىناتقا يېشىللىق
بەخشەندە قىلدى .

سېنىڭ ئوتلۇق سالامىڭنى تاپشۇرۇپ ئالغان چېغىم ، نورۇزنىڭ
مۇھەببەت مۇقامىنىڭ جۇشقۇن داستانلىرى ياڭرىغان گۈزەل
ئاخىشىمى ئىدى؟! ھەئە ، جۇدۇنلۇق زىمىستان ئېرىدى ، بىزگە
مەسلىكى كېلىپ ۋىلىقلاپ كۈلگەن شەرىپەت بۇلاق ۋىسال ئەيىمىدا
يېڭى كۈيلەرگە ھامىلىدار . جىمجىت سۈبھى قەدىمىي كوچىمىزغا
يېڭى ھاياتتىن بېشارەت بېرىپ كېلىدۇ . شۇ چاغدا مەن ئوقۇشقا
كەتكەن مەشۇقۇمغا نورۇزلۇق مەكتۇپ يازمەن

سۆيگۈ دەرىخىدىن تۆكۈلگەن ياپراق

1

سېنى ھېچكىم مەندەك سېغىنماس دەيمەن ئۆزۈمگە.
سېنىڭمۇ مېنى سېغىنىشلىرىڭنى بىلمەيدۇ دېمە!
قوشۇلۇش ئىمكانىدىن مەرۇم بولغان ھاياتىم سېغىنىش
بىلەن مۇشۇنداق كۆكلەپ تۇرىدۇ. ئەي، يېنىدا تۇرغان بەختنى
قويۇپ ساختا مېھرىبانلىققا ئالغان بىچارە مەشۇقۇم، سېغىنىش-
لىرىمنى ساڭا بىلدۈرگۈم يوق. سېغىنىمەن..... مەجبۇرلىيا-
لمايمەن. تەقدىر سېنى مەندىن تارتىۋالغىنى بىلەن، ئەسلەشتىن
كېلىدىغان شېرىن كەيپىنى ھېچكىم بىزدىن تارتىۋالمايدۇ.

2

سائەت يېڭى كېچىنى يېقىملىق قوڭغۇرۇقى بىلەن
چىلىماقچى بولۇپ ئىمكانسىزلىق ئاچىلىدا تېنەپ قالدى. ھازىرقى
سائەتلەر چېكىلداشنى، داڭ ئۇرۇشنى ئۇنتۇپ قالغىلى نەچچە يىل
بولدى. جاھاندا ئۇنتۇش كۆپ، ئىمكانسىزلىق كۆپ. ئەمما، سەن
مېنى، مەن سېنى ئۇنتۇپ قېلىشىمدۇق. ئەتە تاڭ ئاتىدۇ، يېڭى
سەھەردە ئىشقا كېتىۋېتىپ، كېچىدىكى مەن ئەۋەتكەن چۈش
ئەلچىلىرىدىن خۇش خەۋەر ئاڭلىساڭ قۇياشقا قارا، ئۇنىڭ سەن
مىسالى ئاپتاپلىرى سېنىڭ سالامىڭنى ئېلىپ كەلسە، مەن جاھاندا

ئەڭ بەختىيار كىشىگە ئايلىنىمەن.....
مەن جىمجىتلىق ئىزدەيمەن. سەۋەبى، جىمجىتلىقىمدا،
سۈكۈتلىرىمدە، تەنھالىقىمدا سەن ياشايسەن.

3

بەك ئۇزاق بولدى، توي كۈنۈڭ بېكىتىلىپ بولغان شۇ
كۈندە، قىزغىنىش، ھەسەت ۋارقىشىپ قايىناۋاتقان تەندە
تىپىرىلغان يۈرەك ساڭا ئاتالغان سوۋغات ئەمەسمىدى؟
تاڭلا كۈندىن كېيىن ناتونۇش بىرسىنىڭ يېتىلەشلىرىدە
ناتونۇش ھويلىغا كىرىپ كېتىۋاتقىنىڭنى كۆرمىسەم دېگەندىم.
ئەپسۇس، ئۇنداق بولمىدى. نىكاھ پاتىھەسى ئوقۇلغان شۇ كۈنى
ياغقان يامغۇرنى ئاسماندىن چۈشتى دەپ ئويلاۋەر.

دىل - دىلغا، تىل - تىلغا يېقىن. ھايات شۇنداق يېقىنلىق
بىلەن تەللىنىلەرگە، مەنلەرگە، كەچمىشلەرگە ھامىلىدار.

تىلەكلىرىم ئاسمىنىدا مەڭگۈ ساقماس، قەدەملىسەم بەك
يېقىن، ئويلسام يىراق ئەختەر يۇلتۇزۇم، سېنىڭ نەزىرىڭدىكى
مەن زادى كىم؟

ئۇپۇقنىڭ كۆزى يورۇغان ئىللىق سەھەرنى كۈلدۈرۈپ
ئۆتكىنىگە، كۈن كۆزىنى زېمىن كەڭلىكىدە ئېچىپ ئوت
چاچراتقان چۈش - پېشىندە، مۇھەببەتتىن باشقىسى توڭلاپ مۇزغا
ئايلىنىدىغان زىمىستان زاۋالدا، دېرىزە تەكچەمدىكى ئەتىرگۈلدەك
ياشرىپ تۇرغايسەن!

مېنىڭ نەزىرىمدىكى سەن — يامغۇردا يۇيۇنغان ئەتىرگۈل!
مەن بەزىدە شۇنداق غېرىبىسىنىپ قالدىكەنمەن. ھال -
مۇڭىمنى تۆكۈشكە ئادەم ئىزدەيمەن، لېكىن شۇ چاغدىكى ئويۇمنى
دېيىشكە مۇناسىپ سەندىن باشقا ھېچكىم يوقتەك..... لېكىن،
بىز ئەمدى كۆرۈشەلمەيمىز!

قەلب بەتلىرىمدىن سېنىڭ ئىسمىڭنى ئۆچۈرۈشكە پىتىنالمىمەن .
 كۆڭۈلسىز خاتىرىلەرنى ، يامغۇر تامچىلىرىدا سۇنغان تەسۋىرلەرنى
 سۈپۈرۈپ باقمىدىم . تەشتەككە يىراق سەھرادىن توپا ئەكېلىپ
 تۆكۈپ سەن سوۋغا قىلغان ئەتىرگۈلنى سانجىپ قويدۇم . بۇنىڭغا
 سۇ قۇيۇش ، ئۇنىڭغا قاراپ ۋاقىت بىلەن بىللە ئېقىش مېنىڭ
 ھۇزۇرۇم !

ئېغىزىڭدىن چىققان ئىسمىم ، مېنى ئۇلۇغلۇققا يېتىلەيدۇ ، بىر
 شادىيانلىق مېنى باغاشلايدۇ . بىر تەنتەنە بۇ ئاۋازدىن پەرۋاز
 ياسايدۇ . لېكىن ، بىلمەيسەن .

خيالىمدىكى جەننەت

جاھاننى شۇ قەدەر سۆيۈملۈك كۆرسىتىۋاتقان نېمىدۇ؟
رەڭدار تۇمان يېيىلماقتا، كېپەك ئالتۇن يامغۇر بولۇپ تۆكۈلمەكتە،
ئەتلەس مىسالى يوپۇرماقلار لەيلەپ چۈشۈۋاتقان ئورمانزارلىق قوينىدا بىز
مەرمەر خىش ياتقۇزۇلغان چىغىر يولدا ئۇدۇلمۇئۇدۇل كېلىمىز. بىز
بارغانسېرى يېقىنلاۋاتىمىز. توۋا، بىز يۈز كۆرۈشمەي ئۆتۈپ كەتكەن
بولساق بوپتىكەن، غايىۋى سېغىنىشنىڭ لەززىتىگە يەتمەيدىغان
دىدارلىشىش، يېشىللىقنى ۋەيران قىلغۇچى مۆلدۈر خىيالىمدىكى
جەننىتىمنى قارا ئۆڭكۈرگە ئايلاندۇرۇپ قويدى.
كەچۈر، شۇڭا سەن بىلەن كۆرۈشۈشتىن ۋاز كېچىپ ئۆزۈمنىڭ
پىنھاندىكى كەپسىگە يېنىپ كەلدىم.
ھاياتتا يول كۆپ.....

ياشاش سەپىرىدە ئېزىتقۇ كۆپ.....
بىز ئادەملەر ھاياتتىكى يولۇچى. مېڭىر جاپادا ھاسىراپ -
ھۆمۈدەپ ئاخىرقى بېكەتكە يېقىنلاشقانىمىزدا، كەينىمىزگە يانغۇمىز
كېلىدۇ - يۇ، كېچىككىنىمىزنى ھېس قىلىمىز. لېكىن، تەن ئالغۇمىز
كەلمەيدۇ.

ئۈرۈمچىدىكى پەرىشتەم

1

مەن بۇ شەھەرگە سېنى دەپ كەلمىگەن، ئەمما سېنى دەپ يەنە بىر كۈن تۇرۇپ قالدىم. بوغجىمىدەك تىقما - تىقماقلىق ئىچىدە يول، بوشلۇق ئىزدىشىپ ئالدىراش كېتىشىۋاتقان ئادەملەر، كۈنۈ - تۈن ئارامسىز شاۋقۇنلايدىغان سوغۇق كوچىلار قۇلقىمغا سېنىڭ ئادىرىشىڭنى توختاۋسىز شىۋىرلايدۇ، كۆڭۈل رايىمنى سەن تەرەپكە ئەكەتمەكچى بولىدۇ.

سېنى سىرلىق، رەڭدار، جىلۋىدار قوينىغا دەم تارتىپ كەتكەن، ئىككىمىزنى بىر شەھەردە ياشاشتىن، سېنى پات - پات كۆرۈشتىن مەھرۇم قىلغان بۇ شەھەر سەنسىز رەڭ - ئىقبالنى تاپالمايدىكەن.

شەپىسىز تۆكۈلگەن قار چېچەكلىرى تەبىئەتنىڭ ئىللىشقا باشلىغان يۈرىكىنى مۈزلىتىۋەتتى!

ھايات دېڭىزىدا ھەسرەتلەر كۆپۈكلىنىپ تۇرىدۇ.....

ئۈمىد بىلەن سۇغىرىلىپ تۇرغان مۇھەببەت دەرىخى جۇدۇندىمۇ ياشىرىپ تۇرىدۇ.

سېغىنىش ھىدى ئۇرۇلۇپ تۇرغان سوغۇق كېچىدە، تاماكا مەندىن خۇمار كۈتىدۇ.....

2

سېنى دەپ كوچا ئاپتوبۇسىغا يەنە چىقتىم. ئادەملەرنىڭ كۆپلۈكىدىن قەغىش قىلغاندەك موتور خېلىغىچە ئوت ئالمىدى. ئالدى ئورۇندۇقتا گېزىت كۆرۈپ ئولتۇرغان چىرايلىق قىزنى ساڭا ئوخشاتتىم. لېكىن، بىر نۇر - پەقەت سېنىڭ چېهرىڭگىلا خاس بىر ئىللىق نۇر ئۇنىڭدا يوق ئىدى. سېنى تاپاي دەپ ئۆزۈمگە يەنە بىر قېتىم مەدەت بەردىم - دە، ئاپتوبۇستىن چۈشۈپ يول بويىدا بىر قىزىل رەڭلىك تاكسىنى توستۇم.

3

قۇشلارنىڭ ۋىچىرلاشلىرى، مەن بىلىدىغان بىر گۈلگە مەنسۇپ، بۇلاق سۇلىرىنىڭ چىمەنلەردە شىرىلداپ سەن توغرىلۇق سۆزلەشلىرىنى، غەمىسىز بۇلۇتلارنىڭ توپ - توپ بولۇشۇپ مەشرەپكە مېڭىشلىرىنى مەن خالىغاندا تاماشا قىلالايمەن. بۇنىڭ بىرلا پەيتى - سېنى خىيال قىلىشلىرىمدا.....

4

ۋاقىت ئۆزىنىڭ قىممىتىنى ھاياتلىق سەكراتقا چۈشكەندە تونۇتۇپ قويدۇ. ۋاقىت ئۆزىنىڭ رەھىمسىزلىكىنى ئۇزاققا سوزۇلغان كۈتۈشلەردە تېتىتىپ قويدۇ. كۈتۈش نەقەدەر تاتلىق ھەم ئازابلىق - ھە؟

ئۆتەڭگە ئۇلشالماي ھالىدىن كېتىۋاتقان يارىبار ھارۋىلاردەك
غىچىرلىشىۋاتقان كوچا ئاپتوبۇسلىرى، كۈنلەپ سۆرەم ھەيدەپ
جېنى تۇمشۇقىغا كېلىپ قالسىمۇ تۆپە - تۆپىلەپ شېۋىق يەۋاتقان
ئۆيدەك ئىگراۋاتقان تاكسىلار، تىلەمچىگە، بېكەتنى تاپالمىغان
يولۇچىغا، كىمدۇر بىرىنى ئاشىقانە كۈتۈۋاتقان مۇساپىرغا كۆز
قېرىنىمۇ سېلىپ قويمايدۇ.

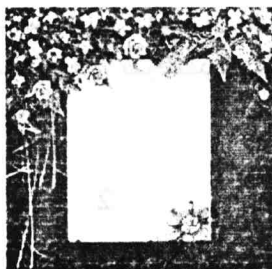
بىز يەنە كۆرۈشتۈق، بەزىدە سەن كۈتۈپ، بەزىدە مەن
كۈتۈپ ئۆزىنى يۇرتلارنىڭ سەتىگى سانىۋالغان بۇ شەھەرنىڭ
قوينىدا تەسىرلىك ھېكايىدەك، لېرىك شېئىردەك، يېقىملىق
مۇزىكىدەك نەچچە كۈننى ئۆتكۈزدۈق.

بىز پاراڭدىن - پاراڭغا كۆچۈپ جىق گەپلەرنى دېيىشتۈق.
يۈرىكىم تېپىچەكلەيدۇ، ئويلىرىم قانداقتۇر بىر سىرنى
ئاشكارىلىماقچى بولىدۇ. ھېكايە داۋاملىشىدۇ، سىردىشىش
چوڭقۇرلاشسا خىيالى مەنزىللەردە يېڭى ئىستەكلەر ئاۋۋىدۇ.
سەندىكى خاس سىيما، نۇرانە رەڭ، كىرىسىز كۆڭۈل، سىپتا
گۈزەللىك، سەندىكى لاتاپەت، سەندىكى ئادەمنى ئەزگۈلۈكتە
بېھوش قىلىدىغان ئوي - قاراش مېنى مۇڭلاندۇرۇپ قويدۇ.
ئويغاق چۈش قاچانغىچە داۋاملىشار؟

قەدەملىرىمىزدە ئېرىگەن قار زېمىننىڭ تومۇر - تومۇرلىرىغا
سىڭىپ كەتتى. ئاپتوبۇس يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولدا غېرىبىنى
سەنەمدىن ئايرىپ يىراقلارغا ماڭدى. ئويلىرىم قانداقتۇر بىر سىرنى
ئاشكارىلىماقچى بولىدۇ. يۈرىكىم تېپىچەكلەيدۇ، ھېكايە
داۋاملىشىدۇ. سىردىشىش چوڭقۇرلاشسا خىيالى مەنزىللەردە يېڭى
ئىستەكلەر ئاۋۋىدۇ.....

بىر ئايلىنسا چۈش، بىر ئايلىنسا كەچ بولىدىغان سىرلىق
شەھەر قارا يىلاندىك سويلاپ تۇرغان بەھەيۋەت تاغلار كەينىمدە
قالدى. ئىككىمىز كۆرۈشەلمەدۇق - يوق، بىلمەيمەن. كېچە
جىمجىتلىقى بىلەن ھەيۋە قىلىدۇ. تاكىسىلارنىڭ شاۋقۇنى ئەمدى

ئاڭلانمايدۇ. سېغىنىشنىڭ يۇمشاق پەپىلەشلىرىدە نورۇزدا قار
ياغدىغان سەتەڭ شەھەرنى، سىرتىدىن قارىسا خۇددى ئېلان
تاختىسىغا ئوخشاپ قالغان كوچا ئاپتوبۇسىنى، ئەڭ مۇھىمى پىنھان
سېغىنچام ئىچىدە غەمىسىز ياشاپ يۈرگەن پەرىشتەمنى خىيال
قىلىمەن!

سۆيگۈ ئالبومىغا سىغمىغان سۈرەتلەر

1

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. سەن ئاخىرقى قېتىم ماڭا شۇنداق پەرۋاسىز قاراپ قويۇپ ئۆتۈلۈپ قالغان سۈرىتىڭنىمۇ ئېلىپ كەلمەسكە كەتكەن ئەمەسمىدىڭ؟ شۇنىمۇ بىلىپ قال، سېنى تاپالمىغىنىم بىلەن قەلب دۇنيارىمدىكى ئادىسىڭنى، قەلب خاتىرىمدىكى شېرىن ئەسلىمىلەرنى ئەبەدىي ئېلىپ كېتەلمەيسەن، مەن ئاشۇ ئازابلىق ئەسلىمىلەر ئىچىدە ياشىغىلى بەك ئۇزاق بولدى.....

2

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. كۈتتۈم، ساڭا بەخت، ئاسايىشلىق تىلەش مېنىڭ ئادىتىم. سېنى سۆيگەنلىكىم ئۈچۈن مەن ئاشۇنداق ئۈمىد ۋە ئارزۇ - ئىستەكلەر ئىچىدە يېڭى بىر ئەتىنى كۈتۈۋالغىمەن. توغرا، بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. ھاياتتا بىراۋ بىراۋغا بارلىقىنى ئاتىۋېتىدىغان، بىراۋ بولسا بىلىمىس بولۇپ يۈرۈپرىدىغان ئىشلار ئاز ئەمەس. بۇنى ئۆز بېشىمدىن ئۆتكەندە ئاندىن ھېس قىلدىم. ئىككىمىزنىڭ ھايات قىسمىنى بۇنىڭ تىمسالى ئەمەسمۇ؟

— سەندىن نەپەرەتلىنىمەن؟ — دېدىڭ بىر كۈنى ئاپتاپ

ياغدىغان كۆزلىرىڭدىن قەھر ئۇچقۇندىتىپ.

— نېمىشقا ئەمدى؟

— سۈرىتىم قېنى؟

— قايسى سۈرەتنى دەيسىز؟

— ئالبومدىكى سۈرەتچۇ، مەن ئۇنى ياخشى كۆرەتتىم.....

سۈرەت ئىككىمىزنىڭ مۇرىدىشىپ تۇرغان ھالىتىمىزنىڭ شاھىدى ئەمەسمىدى؟ رەڭدار چىراغلار بىلەن ئاپپاراتنىڭ فوكۇس نۇقتىسى ئالدىدا تۇرغان ئاشۇ چاغدا ۋاقىت دېگەن بۇ نەرسە مەڭگۈلۈك مۇز بولۇپ قاتسا بولماسمىدى؟ ئۆمرۈمنىڭ ئاخىرىغىچە شۇنداق تۇرسام، سەن مۇرەمگە يەڭگىل يۆلەنگىنىڭچە تۇرساڭ نە بولار ئىدى - ھە؟! لېكىن دۇنيا ئاشىقلارنىڭ ئارمىنى بىلەن تولغان.

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. بىلدىم، سەن ئۈچۈن قەدىرلىك بولغان، مەن ئۈچۈن بويۇڭ بىلەن تەڭ ئالتۇنغا تېگىشكۈسىز قىممەتلىك بايلىقىم بولغان ئاشۇ سۈرەتنى سېنىڭدىن نېمە دەپ ئېلىۋالاي، ئوبدانراق ئاخشۇرۇپ باق، پەرىشتەم.

3

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. سول ئېڭىكىدە زىنقى بار رەسىدە بولغان بىر قىزنىڭ توي تەنتەنىسى ئىچىدە لەرزىلەر مېڭىپ بىراۋ بىراۋنىڭ ھۇجرىسىغا كىرىپ كەتكىنىنى ئويلىغىنىمدا، سېنى ئەبەدىي يوقىتىپ قويغانلىقىمغا ئىشەندىم.

.....سەن كەتتىڭ.

يۈرىكىمنى تىڭشىغىنىمچە يېتىمسىراپ قېلىۋەردىم. كۆزلىرىم، ۋۇجۇدۇم كۆز يامغۇرىغا چىلاشقان، قىسمەت بەتلىرى تامام تونۇغۇسىز. ئاشۇ چاغ، پەلەككە تۇتاشقان ئىمارەتلەرنى كۆتۈرۈپ ھالىدىن كېتەي دەپ قالغان شەھەر زېمىنى مېنى كۆتۈرۈشكە

كۈچىنەلمەي ئېغىر - ئېغىر پۇشۇلدىغاندا سەن نەلەرگە
كەتكەنسەن؟ كۆز قارىچۇقۇمدا ماكان تۇتقان كۆز گۆھرىڭمۇ
چەكسىزلىككە سىڭىپ كەتتى. ئاشۇ كۈنى چۈش كۆردۈم، سوغۇق
لەۋلىرىڭ ئىز سالغان لەۋلىرىمدە قان دېغى.....
ئالغانلىرىمدا پۈرلەنگەن سۈرەت.....

قۇلاق تۈۋىمدە سېنىڭ ئاۋازىڭ ھەم ئالۋاستى ئۇۋىسىدەك
مەشئۇم ھالاكەت مەنزىلىدە كېتىۋاتقان تېۋىشلىرىڭ، ئاسمان
يامغۇرى توختىغىلى نىكەم، كۆز ياشلىرىمدىن شەكىللەنگەن
ئىزىتراپ ئېقىنى زېمىن سەتھىگە ئايانماي قۇيۇلۇۋاتىدۇ.

4

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلمىدۇقمۇ؟ سەن ئاخىر كەتتىڭ،
خىيال مۇڭتارىمىنىڭ تارىسىنى ئۈزۈۋېتىمەن دېگەنمىدىڭ؟ ياشلىق
ئالبومىمىزغا سۈرىتىمىز سىغماي قالدى. خۇدا خالىسا بىر كۈنلەردە
تۇرمۇش سەيناسىدا قەدىناس دەرەخ بولۇپ، ھايات بوستانغا رەڭ
ۋە سىن قوشارمىز - ھە، بىز.....

5

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. يىللار ئېقىنى ئادەملەرنى
جەزىدار ئىستەكلەر بىلەن ئالداپ ئۆمۈرنىڭ ئاخىرقى بېكىتىگە
قەدەممۇقەدەم قىستايدىكەن. يېڭى ئەتە مېنى كۈلكىگە زورلايدۇ،
لېكىن كۈلەلمەيمەن، سېنىڭ بەختسىزلىكىڭ قەلب دۇنيارىمدا قارا
تۇمان پەيدا قىلغانىدى. سەن تامان قەدەم ئالمەن، لېكىن
نېمىشقىدۇر بىر ئاگاھلاندۇرۇش سىزنى مېنى سېپىلدەك توسۇماقچى
بولىدۇ. گۈللەر ھۈپپىدە ئېچىلغان باھاردا، قارلار زېمىنغا پايانداز
سالغان پەسىلدە ئاشۇ سۈرەتكە قارايمەن، ئۇماڭا ئاجايىپ مۇڭلۇق

كۈي بەخش ئېتىدۇ، باشقىلار چۈشەنمەيدىغان ھەم ئاڭلىيال-
مايدىغان مۇقەددەس بىر قىسسىنى بايان قىلىپ بېرىدۇ.

6

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. چۈش ئارىلىدا قۇياشنىڭ
تەبەسسۇمىدا يۇيۇنغانلىقىمىز، غالىبانە تۇيغۇدا ئالدامچى چۈشلەرگە
مىننەتدارلىق بىلدۈرگىنىم. توۋا..... ساڭا سۇنغان گۈلدەستىلىرىم
جاۋابىسىز قالسىمۇ، يەنە ئۈمىد بىلەن ياشاپ كەلگىنىم خىيال
روجىڭىدە غىل - پال كۆرۈنۈپ قالامدۇ؟

7

بىز ئاشۇنداق ياشاپ كەلدۇق. مەن، مەن، يەنە مەن! بەزىدە
ئۆزۈمنىڭ زادى قايسى مەن ئىكەنلىكىمنى بىلەلمەي قالغىمەن.
ئويلىنىمەن، تەبىئىي مەن، ئۆزلۈك مەن ۋە ھالقىما مەن ئارىسىدا
ياشايمەن. لېكىن، سېنى يادىمغا ئالساملا ھەقىقىي مەن ھازىر
بولدۇ. ئاشۇ تەرىقىدە 15 يىلمۇ ئۆتتى. نۇرغۇن شەيئىلەر
يېڭىلاندى، رەڭ - تۈس، جۇلالىرى جىق ئۆزگەردى. لېكىن، بىر
نەرسە ئۆزگەرمىدى، ئۇ بولسىمۇ مېنىڭ ساڭا بولغان سۆيگۈم!
بىز ئاشۇنداق ياشايمىزمۇ؟ سەن يېقىنلا يەردە، ئارىمىزنى بىر
كۆرۈنمەس سىزنى ئايرىپ تۇرىدۇ. ئويلىنىپ قالغىمەن، ھايات -
مۇھەببەت دېگىنىڭ بۇ سىزىقتىن ئۇ سىزىققا ئاتلىماقمۇ؟ قىتئە
ئاتلاشقا قادىر ئىنسان بىر ئارغامچا ئۇزۇنلۇقتىكى ئاشۇ ئارىلىقتىن
ئاتلاشقا نېمىشقا قادىر ئەمەس.

2007 - يىلى ئىيۇن، يەكەن

ئاخىرقى كېچە

سەن بېشىمغا قونۇشنى خالىمىغان ئالتۇن پەيلىك قۇش.
مېنىڭ بېشىمدىكىسى ئالتۇن تاج بولمىغاندىكىن، سېنىڭ مېنىڭ
بېشىمغا قونۇشۇڭ ئەلۋەتتە مۇمكىن ئەمەستە.

ئەي، ھۇما قۇشى، مىڭ توننا ئالتۇندا پۈتكەن بولسۇن،
سەن ئېرىشكەن ئالتۇن قەپەسىنىڭ توپا تۈگۈلۈپ تۇرىدىغان
كۈلبەمگە يەتمەيدىغىنى ساڭا ئايان.

ھايات - كەچمىش، ئەسلىمە ۋە بەخت ھەققىدىكى تېگى
يوق شېرىن خياللاردىن پۈتكەن تەسۋى. مەنمۇ، سەنمۇ بىر كۈنى
بۇ تەسۋىنىڭ ھەربىر ئۇرۇقچىلىرىنى سىيرىپ تۈگىتىپ، ھايات
بىلەن خوشلىشىمىز.

ئەڭ ئاخىرقى كېچە بولسىمۇ خىيالىمىزدا سۆزلىشەيلى،
بولامدۇ؟ بىز زادى نەدە كۆرۈشسەك بولار؟ ئاسمان - يەر، سۇ،
ئوت، گىياھ بولمىغان كەڭرى زېمىن ئادەملەرگە تولىدۇ. زېمىن
يۈزىنى يۇلتۇزدەك ئىگىلىگەن ئادەملەر توپىدا ئىككىمىزنىڭ بىرگە
تۇرۇشىمىزغا ئورۇن چىقارمۇ؟

ئۈمىدۋار بول جېنىم، بەخت ئىشكىنى چەككەنلىرىمىز
جاۋابسىز قالغان ئاشۇ چاغدا ياش قىيانغا غەرق بولۇپ ئىككى
تەرەپكە قايرىلغانىدۇق. كۆزلىرىڭ ئاسمانغا يامغۇر تۆكۈشنى
ئۆگىتىپ قويغانىدى.

مەن بۇلۇتقا ھەسرەت ھەققىدە سۆزلىگەنىدىم.

جۇدالىق بىزگە سۆيگۈ ھەقىقىتىنى ئۆگەتتى. تەنھا كېچە
 بىزگە پەرھاد - شېرىن قىسسىسىنى سۆزلەپ بەرگەندى. ئۇ
 ئىشلارغا بەك ئۇزاق بولدى!

ئايرىلىش پەسلى

1

ئەيتاۋۇر، سېنى يەنە ئۇچرىتىپ قالسام، سەن يەنە خىرامان كېتىپ قالساڭ، چاچلىرىڭنى سۆيگەن شامالار يۈزۈمگە ئۇرۇلسا، مەن سېھىرلىك خىياللارغا ئەگىشىپ ساياق يۈرسەم مەيلىمۇ؟
ھايات تەلەقلىرى سۆيگۈ ھەقىقىتىدە سەللىنىش سەھەرگە ئايلانغاندا، سەن يەنە ئۇچراپ قالساڭ قىيا بېقىپ ئۆتەرسەنمۇ؟
ئويلىمىغاندا چۈشلىرىڭگە مېھمان بولۇپ بېرىپ قالسام، ئالدىغا قۇچاق ئېچىپ چىققىنىڭدا، قايرىما كىرىكلىرىڭدە دارغا ئېسىلغان قەترىلەرنى يۇلتۇزلارنىڭ كۆرۈپ قېلىشىنى ئويلاپ باقمىدىڭمۇ؟

سېنى يەنە ئۇچرىتىپ قالسام، ھەسرەت يالداملىرى قالدۇرۇپ كەتكەن ئاشۇ ئۇچرىشىشلار يەنە بىر قېتىم ئېسىڭگە كېلەرمۇ؟!
قۇياش تەبەسسۇمدىن ئەنداز ئالغان چېھرىڭنى كۆرۈش بىر قېتىم، پەقەت بىر قېتىم نېسىپ بولسا، بىز ئوتلۇق تىنىقلاردا بىر پارچە سۈرەتكە ئايلىنىپ كەتسەك.....

2

ھەسرەت يامغۇرىدىن ئىلگىرى، ئوت بورىنى قەلب ئاسمىنىمغا

يېيىلىپ كەلدى.

بىدارلىقنىڭ تەۋەللىۋىتى تۇمانسىز سەھەرگە سېنى ئىزدەش
سەۋداسىنى سالىدى. مۇڭلۇق كۈيگە تولغان چۈش قورغىنىنى
كۈمپەيكۈم قىلىۋەتكەن پويىز گۈدۈكى يەنە نېمە دەيدىغاندۇ؟
پايانسىز دالدا قاپقارا ئىس پۈركۈپ كېتىۋاتقان مەخلۇق،
سېنى مەندىن ئايرىپ نېمە پايدا كۆرەر؟

دېكابرنىڭ قۇياشقا قاقلىنىپ كېتىۋاتقان مېنىبۇس.....
ئىمكاسىزلىق سىرتىمىقىدا قىيىنلىۋاتقان بىر ئىنسان..... ئۇنىڭ
يۈرىكىدىن ئۆزگە تەسەللى بەرگۈچىسى يوق. ئۇ تېلېفونغا كەلگەن
ئۇچۇردىن بىخەۋەر «ئاشۇ جايدا سىزنى ساقلايمەن.....»
پويىزنى ئۈزىتىپ قويۇپ كېتىۋاتقان مېنىبۇستىكى بىرەيلەن
يانفونىدا ئۇچۇر يوللاپ قويۇشنى ئويلايدۇ. ئەمما، ئەڭ ئاخىرقى
ئىمكان كۆز يۇمغان، تېلېفوننىڭ باتارىيەسىمۇ خوراپ
تۈگىگەن.....

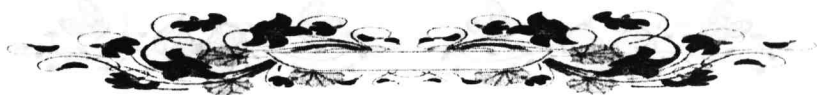
سوغۇق ئاچال

مېنى بۇ سىرلىق ئاچالغا نېمىشقىمۇ باشلاپ كەلگەنسەن؟! بۇلبۇللارنىڭ ھىجران كۈيلىرى قۇلقىمغا سىڭىپ قالدى. شاپتۇل چېچىكى رەڭلىك كۆڭلەك كىيگەن قىز، مەن خوشلىشىپ كەتكىلى ئۇزاق بولدى. ھەئە، بەش يىل، ئون يىل بولدى. بۇ ئاچالدا مېنىڭ ئىزھار قىلىشقا پېتىنالمىغان سۆيگۈم قالدى. ھەئە، غەمخانىمگە مەھكۇم بىر ئوتقا گۇۋاھ جىمجىتلىق قالدى.

سېنىڭدىن رەنجىمەيمەن، باشتىلا ساڭا ئەگەشمەسەم بوپتىكەن. بۇ ئاچالدىن يېنىپ كېلىمەن، ئەمما ئايلىنىپ - ئايلىنىپ يەنە شۇ يەرگە كېلىپ قالمەن. بۇ ئاچال مەندىن: «شاپتۇل چېچىكى رەڭلىك كۆڭلەك كىيگەن قىزنىڭ تويى بولغانىدۇ؟» دەپ سورايدۇ. يۈرىكىم قانايدۇ.

بەش يىل، ئون يىل بولدى. بۇ ئاچالدا مېنىڭ ئىزھار قىلىشقا پېتىنالمىغان سۆيگۈم قالدى. ھەئە، غەمخانىمگە مەھكۇم بىر ئوتقا گۇۋاھ جىمجىتلىق قالدى.

قەدىمىي جىگدىلىك

يىللار نەچچە مەرتەم قاسراق تاشلاپ بولدى، خۇش ھىد تارتىتىپ تۇرغان جىگدە چېچىكى نەچچە قېتىم پەر قاناتلىرىنى يەڭگۈشلەپ ئۈلگۈردى. بىز ۋېلىسپىتىمىزنى توختىتىپ قويۇپ سايىدايدىغان ھېلىقى باراقسان تېرەكمۇ قېرىپ دۈمچىيىپ قالدى. پەقەت قۇياش بىلەن ئاي، يەنە يۇلتۇزلارلا يىراقتىكى ئۆتمۈشىمىزدە قانداق بولسا شۇ پېتى تۇرۇۋەردى. ئۇلار بىزگە ئوخشاش مۇراد تاپالمىغان ئاشىق-مەشۇقلارنىڭ كىتابقا يېزىلمىغان، شېئىر قىلىپ تىزىلمىغان ۋەقەلىكلىرىگە گۇۋاھ بولۇش شەرىپىگە ئېرىشكەنلىكى ئۈچۈن، خۇدا ئۇلارغا مەڭگۈ قېرىماسلىق شاپائىتىنى ياغدۇرغان چېغى.

بۈگۈنمۇ ھال رەڭ گۈگۈم پەردىسى زېمىنغا قۇچاق ئېچىپ كەلدى. ئىزغىرىن شامال يوپۇرماقلارغا نېمىلەرنىدۇر شۇئىرلايدۇ. بىر جۈپ گەۋدە ئەمدى بۇ يەرگە كەلمەيدۇ، كەلمەيدۇ ئەمەس كېلەلمەيدۇ، بۇ يەرگە كېلىش ئەمدى ئۇلارغا نېسىپ بولمايدۇ.

ساڭا ئۈزۈپ بەرگەن ئارچا يوپۇرمىقى ئېسىڭىدىمۇ؟

ھەسرەتلىك كۆڭۈل خانەم ئىسقا تولدى. بۇلۇتلار بۇ يىلقى چېچەك پەسلىدە كۆز يېشى قىلدى. ئاھ، جىگدىلىك! بىزنىڭ كىتابقا يېزىلمىغان، شېئىر بولۇپ تىزىلمىغان، ناخشا بولۇپ ئېيتىلمىغان مۇھەببەت ھېكايىمىز!

ساۋاقداشلار خاتىرىسىگە

1

سېنىڭ رەڭسىز سۈرىتىڭگە يەنە قارىدىم، مۇنەۋۋەر. جىلۋىدار
كۈلكەڭدىن، سەدەپتەك چىشلىرىڭدىن ئۆرگىلەي. ئەۋرىشىم
كۈيلىرىڭدىن تولغىنىپ ۋىلىقلاپ ئېقىۋاتقان ئۆستەڭ بويىغا يەنە
كېلەمسەن؟

ئاناڭ ئەۋەتكەن پوسۇلكىنى تاپشۇرۇۋېلىپ، كىرىپكىلىرىڭدە
يالتىرىغان شادلىق يېشىڭنى سۈرتكەن نەپىس ھەم تەبىئىي
ھەرىكىتىڭنى، ئۆزۈڭچە ھېچكىم كۆرمىدى دەپ ئويلانمىدىڭ؟!
سەن ئۆيۈڭنى، ئاناڭنى سېغىنغان شۇ دەقىقىلەردە، يەنە
بىرىنىڭ سېنى سېغىنىدىغان بولۇپ قالغانلىقىنى خىياللىغا
كەلتۈرۈپ باققانمىدىڭ!؟

2

يەكەن پېداگوگىكا مەكتىپى دېگەن بىر جاينى خەرىتىدىن
تاپقىلى بولمايدۇ.

ئەتىگىنى يۇلتۇز ئۆچمەستە چېلىنغان پۇشتەك ئاۋازى ياقۇپ
نادىر مۇئەللىمنىڭ! ئاپپاق قارنى غاچىلدىتىپ غالىب قوشۇنىدەك
گۈرسۈلدىتىپ دەسسەپ شەھەر ئايلانغان بىز ئىدۇق. سەن
گۈلباھار، گىمناستىكىدا كىتاب ئوقۇيسەن، پەشتاققا چىقىۋېتىپمۇ

شۇ، كارىۋىتىڭىز شۇ. بۇ سېنىڭ بەختىڭ ئىدى.

3

كىچىككەنە ياتاق، قەۋەتلىك تۆت كارىۋات.....

كەچلىك مۇزاكىرىدىن كېيىنكى يېرىم سائەت، بىز رومان ئوقۇيمىز، تېكىست يادلايمىز، كىمدۇر بىرسى كارىدوردا گىتار چالىدۇ. كېيىنكى يېرىم سائەت بىزنىڭ ئىلمىي «ئۇرۇش» ۋاقتىمىز. بىز تىل سىنىپىدا ئوقۇيمىز، رومان، شېئىر، تارىخ ھەققىدە تالاش-تارتىشلىرىمىز قىلىق. توك كەتسىمۇ ھارمايمىز، شامالار بىلەن يۇلتۇزلار ئېغىزىڭلارنى چىڭ تۇتۇڭلار، قىزلار ھەققىدىكى گەپلىرىمىزنى ئۇلارغا دەپ قويماڭلار!

4

پەيزاۋات قىزى نۇرمانگۈل!

سەن پەيزاۋات قوغۇنىدەك شېرىن قىز ئىدىڭ. مەن پىراكتىكىغا چىققان يېزا مەكتىپىگە چىقىپ، ئوقۇغۇچىلارغا ناخشا ئېيتىپ بەرگەنىدىڭ. ھازىر ئۇ ئىشلار ئېسىڭدە يوق بەلكىم. بىز تاسادىپىي تونۇشقان، ئوقۇش پۈتكۈزۈپ ئايرىلغان. تەقدىر - پېشانىمىز شۇنداقكەن، جاھاننىڭ قانۇنىيىتى شۇنداقكەن.....

5

يەكەن پېداگوگىكا مەكتىپى، بېغى يوق، گۈلزارلىقى يوق مەكتەپ. ئەمما، مېھرى ئىسسىق، مەرىپەت ھىدى گۈپۈلدەپ تۇرىدىغان مەكتەپ!

ئۇ چاغلاردا بىز ھازىرقى رېستوران دېگەننى بىلمەيتتۇق. قۇددۇس مۇئەللىمنىڭ ئاۋازى تەنتەربىيە مەيدانىنى بىر ئالدىغان

ئېلېكترونلۇق روياالى ھازىرمۇ بارمىدۇ؟ ئۇسسۇلچى قىزلار،
يىگىتلەر، ئادىنىشكا..... ياشلىقنىڭ گۈزەل دەملىرى!

شۇنداق بىز يەكەن دارىلمۇئەللىمىن ئوقۇغۇچىلىرى، مەرىپەت
غۇنچىسى، كېلەچەكنىڭ ئىگىسى ئىدۇق، ھازىر ھەممىمىز ھەر
يەردە يېلىنجاۋاتىمىز.

يىگىرمە يىل ئۆتكەندە، ھەممىمىز سورايمىز دەپ ئۇنتۇپ
قالىمىز. بىزنىڭ ئىزىمىز ھازىرمۇ بارمىدۇ؟!

سوۋىگۈ دەرياسى

نىبو - يورك ئاسمىنىدا ئۇچۇۋاتىمەن ، يۈرىكىمدە ھاياجان ،
تىنىقىمدا ئەزگۈ سېغىنىش!

لوندون كوچىلىرىدا كېتىۋاتىمەن ، كۆككە تاقاشقان ھەيۋەت
ئىمارەتلەرگە زەن سېلىپ كۆرىكىمدە لاۋا ، تۇيغۇلىرىمدا قايناق
ئىستەك!

ئوكيانلاردا ئۈزۈۋاتىمەن ،

كۆڭۈل ئاجايىپ نەرسە ، دەسلەپ ھاياجان بىلەن ئىنتىلگەن
ئارزۇلىرىغا يەتكەندە ، يېلى چىقىپ كەتكەن توپتەك لاسسىدە
بولۇپ قالدۇ . شۇنداق ، كۆڭۈلنىڭ كەينىگە كىرىپ جاھان كېزىش
شەرىپىگىمۇ نائىل بولدۇم ، ئەمما كۆڭۈل مەيلىم ھامان يۇرتۇمدا .

قارا ، تەبىئەت بىلەن قاشالىنىپ تۇرغان بىپايان دالا ،
زېمىننىڭ كۆكسىدىن يىلتىزلاپ چىقىپ يەنە زېمىنغا گۈزەللىك
بەخش ئەتكۈچى يېشىلزارلار ، زۇمرەت سۈيى بىلەن تارىخنى
تارىخقا ، ئەجدادنى ئەۋلادقا ئۇلاپ كەلگەن يەكەن دەرياسىغا!

تاغۇ بار ، باغۇ ھەم بار

بىزنىڭ كاچۇڭ ، قوشراپ ، دامسى تاغلىرى تەبىئەتنىڭ
مۇزېيخانىسى ، بۇ يەردە تاغ مەشرەپلىرىنىڭ جۇشقۇن كۈيلىرى
ئاقباش تاغلاردىن ھالقىپ ئۆتۈپ ، قۇياشنى بەزمىگە چىلايدۇ .
بىزدە سەھرا بار ، سەھرا بىزنى كۆرگەن سەيياھ بۇ
دۇنيادىكى جەننەتنى كۆردۈم دەپ فوتو ئاپپاراتىنىڭ تويماستىن
كۆزىنى قىرلارغا ، كىمخاپتەك يېشىل ئېتىزلارغا ، ھال رەڭ بادام

چېچەكلىرىگە توغرىلاپ پاراسلىتىپ سۈرەت تارتىشىدۇ. مەن سەھرا
قىزلىرىنىڭ كەتمەن چېپىۋاتقان كۆرۈنۈشىنى سۈرەتكە ئالىمەن دەپ
بىر - بىرى بىلەن ئۇرۇشۇپ قالغان مىسباش، كۆك كۆز
ساياھەتچىلەرنى كۆرگەنمەن. ئۇلارنىڭ فوسفوردەك يېنىپ تۇرغان
كۆزلىرىدىكى ھەيرانلىقنى بىر دېمەك!

يەكەن دەرياسى، لىقلا سۆيگۈ مەۋجەلەپ تۇرغان ئانا دەريا!
ئۇچۇۋاتىمەن.....

ئارمانلىق پىچىرلاشلار

1

ئارزۇلىرىمىز چېچەك ئېچىپ، تەقدىر بىزگە ئوڭ كۆزىدە باقتى. بىز ئاخىر ۋىسال شارابىغا ئۇلاشتۇق. چەكسىز ئىپتىخارلىق، ھاياجانلىق تىنىقلىرىمىز بىلەن بىر - بىرىمىزنىڭ ئاتەشلىك باغرىغا سىڭىشىپ كېتىۋاتاتتۇق. سەن كۆزلىرىڭنى بوش يۇمۇپ گۈلدەك ئېچىلاتتىڭ، مەن سەلكىن شامال دەك يۇمران بەرگىگە سۆيەتتىم.....

2

بىز ھەقىقەتەنمۇ بىر - بىرىمىزگە پەر كەلگەن بىر جۈپلەر ئىدۇق، بىز ئەتراپىمىزدىكىلەرگە، ھەتتا پۈتكۈل كائىناتقا بەختنىڭ نېمىلىكىنى ئەڭ قايىل قىلارلىق ئىزاھلاپ بەرگەن تۇرمۇشىمىزدا كۆرسىتەلىگەندۇق. قارا گۈلۈم! ئۆتۈپ كەتكەن ئاشۇ يىللار ئېقىنىدىن بىزدە ئۆتمۈشتىن نۇرغۇن شېرىن چۈش ۋە تاتلىق ئەسلىمىلەر قاپتۇ. بىزنىڭ ئارزۇ - ئارمانلىرىمىز ھەقىقەتەنمۇ قۇياش سۆيگەن ئارزۇ - ئارمانلار ئىكەن. بىز ھەقىقەتەنمۇ بەختلىك ھەم سۆيۈملۈك ئىدۇق. سىردىشىشلىرىمىز ئىلگىرىكىدەك ئوتلۇق، ئەسلىمىلىرىمىز شۇنچىلىك تاتلىق ئىدى.....

بىز مۇرىدىشىپ ئولتۇرۇپ سۆيگۈ ئىزھار قىلىشقان ھېلىقى
ئۆستەڭ بويىنى ئەسلەپ قالدۇق، ئۇ كۈنى مۇھەببەت ئەلچىسى
گۈل ساتقۇچى قىزغا ئايلانغان، مەن ئۇنىڭدىن بىر تال ئەتىرگۈل
سېتىۋېلىپ ساڭا سوۋغات قىلىپ تۇتقانىدىم..... شۇندىن بېرى
بىز مۇھەببەت كوچىسىغا كىرىپ كەلدۇق، ئالدىمىزنى قاتمۇقات تاغ-
دەريالار توراپ تۇراتتى. بىز نۇرغۇن بەدەللەرنى تۆلەپ بۈگۈنگە
ئۇلاشقانىدۇق. بىز ئۆزئارا قۇربان بېرىشكە ئەرزىيتتۇق.

بالىلىرىمىز تايىتاڭلاپ مېڭىپ بىزنى چەكسىز سۆيۈندۈرەتتى.
سەن ھېلىمۇ شۇنچىلىك گۈزەل ھەم جەزىدار ئىدىڭ. مەن سېنى
ئەزىزلەيتتىم، سەن مېنى قەدىرلەيتتىڭ. مۇھەببەت قوينىدا كەيپ
سۈرۈپ ئۆتۈۋاتقان يىللار بىزنى ئۆمۈر مۇساپىسىنىڭ خېلى بىر
يەرلىرىگە ئۇلاشتۇردى. بىز يەنىلا ئۆتكەن كۈنلىرىمىزدىن
پەخىرلىنىپ، سۆيۈنۈپ يۈرۈشەتتۇق.....

سەن كۆكرىكىمگە باش قويغان ھالدا پويىز دېرىزىسىدىن
يىراقلارغا كۈلۈمسىرەپ باقاتتىڭ. كۆپكۆك ئاسمان، ياپيېشىل
چېمەنزىلارنىڭ نەزىرىدە بىز ئىككىمىز ئاۋۋالقىدەكلا تولىمۇ ماس
كەلگەن، بۇ دۇنيادىكى بىردىنبىر تەلەپلىك جۈپلەر ئىدۇق. مەن
سېنىڭ يۆلەنچۈگۈڭ، سەن مېنىڭ مەھبۇبەم ئىدىڭ. ھېچقانداق
كۈچ بىزنى ئايرىۋېتەلمەيتتى. ئامرىقىم، كۆزلىرىڭدىن ياش
ئەگىگىنى نېمىسى، بەخت يېشى دېدىڭمۇ؟

مەن يېشىڭنى سۈرتىمەكچى بولىدۇم. سۈپسۈزۈك يېشىڭدىن
بەخت پۇرىقى كېلەتتى.

شۇندىن كېيىن، بىز تېخىمۇ ئىناق ھەم خاتىرجەم تۇرمۇش كەچۈرۈشكە باشلىدۇق. بالىلىرىمىز ئوماق، ساغلام ئىدى، ئادەمنىڭ مەسلىكىنى كەلتۈرەتتى.

نۇرغۇن يىللار ئۆتۈپ كەتتى. بىزنىڭ داچىمىز ھەم نۇرغۇن مال - دۇنيالىرىمىز، ھەم ئورنىمىز بار بولدى. سەن بىزنىڭ يۇرتىمىزدىن چىققان ئايال دوكتۇر، مەن بولسام ئىككى پارچە كىتابنىڭ ئاپتورى بولۇپ قالغانىدىم. ھالبۇكى، چاچلىرىمىزنى ئاق ئارىلىغان، چىرايلىق يۈزلىرىمىزنى بىمەھەل قورۇق باسقانىدى. سەن تولىمۇ كۆيۈمچان ھەم ساداقەتمەن ئىدىڭ، شۇڭلاشقىمىكىن بىز ئۇزاق يىللاردىن بېرى بىر - بىرىمىزگە يۆلىنىپ بۈگۈنگە ئۇلاشقانىدۇق.

بىز ھاياتنىڭ قايرىلىش نۇقتىسىدا ماشىنىمىزنى تورمۇزلاپ بىر - بىرىمىزنىڭ قوللىرىمىزنى چىڭ سىقىشتۇق. سېنىڭ قوللىرىڭ ئاۋۋالقىدەكلا ھارارەتلىك ھەم يۇمشاق ئىدى. يەكەن دەرياسى قىرغاقىدىكى رەڭدار قۇملارنى يېنىك - يېنىك سۆيۈپ لەرزىلەن ئاقاتتى. غەرب ئاسمىنىڭ باش قويۇۋاتقان قۇياش يەنىلا ئىللىق ھەم سۆيۈملۈك ئىدى. يىراق - يىراقتىن بەكمۇ يىراقتىن گۈل ساتقۇچى قىزنىڭ ئاۋازى ئاڭلىناتتى.....

2002 - يىلى، قومۇل

ئۆتمۈشتىكى كۆيۈشۈش

بىز دەريا قىرغاقلىرىدا قول تۇتۇشۇپ يۈرۈشمىگەن،
قىرغاقلاردا ئولتۇرۇپ شوخ دولقۇنلارنىڭ ئاھاڭدار شارقىراشلىرىنى
ئاڭلىمىغان، قاراڭغۇ ئورمانلاردا پىنھان مۇڭداشمىغان.

ئالىي مەكتەپكە كېلىپ سېنى ئۇچراتتىم. بىز سىنىپداش
ئىدۇق. بىلىمدىم قاچانلاردىدۇر، سەن قەلىم كۆكىدە يۇلتۇز
بولۇپ جىمىرىلغان شۇ كۈندىن باشلاپ، ھاياتىمنىڭ مەۋھۇم
پايانىدا شېرىن چۈشەكەۋاتقان سۆيگۈ تۇيغۇلىرىم ئويغانغانىدى.
سەن بىلەن بولغان مىنۇتلىرىم ئاجايىپ لەززەتلىك بىلىنىپ،
تېنىمدىكى ھەربىر ھۈجەيرىلەر قايتىدىن ياشىرىپ كەتكەندەك،
ئىللىق بىر سېزىم نېرۋىلىرىمنى مەستخۇش قىلاتتى. مەيىن
يەلپۈنۈپ تۇرىدىغان قاپقارا سۈمبۈل چاچلىرىڭ، دائىم كۈلۈپ
تۇرىدىغان بوتا كۆزلىرىڭ، قۇياشقا ئەنداز يۈزلىرىڭ، تەپەككۈر
تەستىقىمنى جاھان گۈزىلى ئىچىرە بىر سەن دېگەنگە قارار
تاپقۇزغانىدى. كەچلىك مۇزاكىرىدىن قايتىپ ياتاقداشلىرىم شېرىن
ئۇيقۇغا ئەسىر بولغان چاغلاردا، مەن دېرىزە كۆزنىكىدىن سوزۇلۇپ
كىرىۋاتقان كۈمۈش رەڭ نۇر تالالىرى بىلەن غايىبانە سىردىشاتتىم.
سەن كۆز ئالدىمدا پەيدا بولاتتىڭ، ئوماقنىڭ جىلمىياتتىڭ،
قوللىرىڭنى ئۇزىتاتتىڭ. تومۇرۇمدا ماگما، يۈرىكىمدە ۋولقان
ئوينىاتتى.

بەزىلەر مۇھەببەتنى شېرىن ئازاب دەپ تەرىپلىشىدىكەن.
مۇھەببەت مۇقەددەس، پاك، نازۇك ھەم سېھىرلىك تۇيغۇ. ئۇ
ئورتاق چۈشىنىشكە، ئورتاق ئىنتىلىشكە موھتاج ئىدى. تاتلىق ھەم

چىدىغۇسىز ئازابلار يۈرىكىمدە چېچەكلەيتتى. كۈنلەر بىر-
بىرىدىن ئالدىراش ئىدى، يۈرىكىمۇ ساڭا نېمىنىدۇر دېيىشكە
ئالدىرايتتى. لېكىن، مەندە بۇ ھەقتە ئېغىز ئېچىشقا جۈرئەت يوق
ئىدى.

گۈللۈكلەردە ئولتۇرۇپ دەرس ھەققىدە مۇنازىرلىشىشلىرىمىز،
چىملىق ئارىسىدىكى چىغىر يوللاردا جاھاننىڭ ئىشلىرىنى مۇھاكىمە
قىلىشىشلىرىمىز، سانسىز ۋاقىتلىرىمىزغا مەنە قوشقانىدى.
ماينىڭ ئەڭ ئاخىرقى مەيىن شاماللىق ئايدىڭ ئاخشىمى،
ھىدلىرىمىز قوشۇلۇپ، ۋىسال قەسىرىنىڭ شاھزادە، مەلىكىلىرىگە
ئايلانغاندۇق.

مۇھەببەت كۈلدۈرىدۇ، يىغلىتىدۇ. ئۇ مۇڭلۇق سىمفونىيەسى
بىلەن سېنى تەگسىز خىيالغا، شېرىن چۈشلەرگە بەند قىلسا،
بىمەھەل پەيدا بولغان دەھشەتلىك چاقمىقى بىلەن تاتلىق
چۈشلىرىڭنى بۇزۇپ ئۆتىدۇ.
ئوتلۇق سۆيۈشلەر، ئۇلۇغ ئىستەكلەر، ئارمانلار ئۆتمۈشكە
ئايلاندى.

ھەر قېتىم ساۋاقداشلار خاتىرىسىنى ئاچقىنىمدا، سېنىڭ
يېزىپ بەرگەن: «بىزنىڭ مۇھەببىتىمىز ئەنە شۇنداق تۈگىمەس
بىر كۈي. ئۇنىڭ مېلودىيەسى شۇنچىلىك رومانىك ھەم لىرىك.
ئەمما، ئۇنىڭ ھەربىر رېتىمىدىن ھەسرەت، ئازاب نىدالىرى
تامىدۇ.....» دېگەن قۇرلارغا ئىختىيارسىز قادىلىمەن.

بىز بىر يۇرتلۇق بولمىغاچقىلا ئاخىر تەقدىرگە تەن بېرىپ،
بىر- بىرىمىزگە بەختلەر تىلەپ خوشلىشىشقا مەجبۇر بولغانىدۇق.
يېپىل، ئاچچىق ھىجران ياشلىرى بىلەن يۇيۇلغان كۈندىلىك
خاتىرەم!

1993 - يىلى يەكەن، ئىشقول يېزا

سۆيۈش

مەن ئانامنى سۆيىمەن. ئانام ماڭا سۆيۈشنى ئۆگەتكەن، مەن ئۇنىڭ ئاپپاق سۈتىدىن پاكلىق خۇرۇچىنى سۈمۈرگەن. ئانام ماڭا ئېغىزلىرى ئارقىلىق توقاچ بىلەن ياڭاقنى چاپناپ يېگۈزگەنلىرىدە، ۋۇجۇدۇمغا زەبەردەستلىك ئۇرۇقى چېچىلغان.

ئانام ماڭا ھايات، ياشاش، مۇھەببەت، سۆيگۈ بېغىشلىغان. مەن ئاتامدىن پەخىرلىنىمەن. ئۇ ماڭا مۈشكۈللۈك ئىچىدىن بەخت قېزىپ، تومۇرلىرىمدا ئەزەللىك گۈلخاننى ياندۇرغان. ھايات ئۇنىڭغا نامەردلىك قىلغان كۈنلەردە، ئۇ زىمىستاننى ئۆزىگە ھەمراھ قىلىپ، ماڭا باھادىرلىقنىڭ ئىللىق ئاپتېپىنى بەخشەندە قىلغان.

مەن نىگارمىنى سۆيىمەن. ئۇ ماڭا ساداقەت، ئەقىدە گۈللىرىنى سوۋغا قىلغاندا، مەن ئۇنىڭ چوغ لەۋلىرىدىن ھاياتنىڭ ئۇلۇغلىقىنى، زىناقلىرىدىن قىزلار گۈزەللىكىنىڭ شەجەرىسىنى، ماڭا بەرگەن ئەقىدىسىدىن ئۆزۈمنىڭ ئىنسانىي قىممىتىنى تونۇغان. مەن ئۆزۈمنى سۆيىمەن. چۈنكى، مېنىڭ ۋۇجۇدۇم ئىنسانىي سۆيگۈ بىلەن، تېنىمنىڭ ھەربىر ھۈجەيرىلىرى غۇرۇر ۋە مەغرۇرلۇق توپىسى بىلەن قويۇرۇلغان.

1994 - يىلى ئۆكتەبىر

كۈل رەڭ ئەسلىمە

مۇھەببەتنىڭ سىر - ھېكمەتلىرىنى بىراۋ بىزگە ئۆگەتمىگەن. ھېچكىممۇ تەڭلىمە - تېئورىيىمە تۈزۈپ باقمىغان. بىزمۇ ئۇنىڭ سىرىنى يېشىشقا ئۇرۇنۇپ باقمىغان. ئەمما سەن: «مېنىڭچە، سۆيگۈ ئۇ تەڭرى چاققان خاسىيەتلىك ئۇرۇق!» دەپ تەبىر بەرگەندىڭ.

سۆيگۈ مۇساپىسىدىكى سېھىرلىك ئۆتەڭلەردە ئىككى جۈپ ئىز قاچانغىچە ئۆچمەيدىكەن؟ دەرۋەقە، سىردىشىشقا گۇۋاھ چىغىر يول بىزنى قۇياش پېتىۋاتقان مەھەللىگە باشلاپ كەلگەندە، قەلبىمگە ساماۋى ئۇرۇق چېچىلغانىكەن.

قەلبىمدىكى ساماۋى ئۇرۇق بىخ سۈرۈپ، باراقسانلاپ كىچىككەنە گۈللۈككە ئايلاندى. چېچەك تۇرۇپ، گۈللەر ئېچىلدى. كۆزلىرىڭدە ھاياجانلىق خىجىللىق بالقىپ تۇراتتى. رەستىدە دوقۇرۇشۇپ قالغىنىمىزدا، بۇلۇت كەينىگە يوشۇرۇنۇشقا ئۇرۇنۇۋاتقان تولۇن ئاي ئادەملەر ئارىسىغا چۈشكەنىدى. خېلى كۈنىگىچە ئازابلىق كەچمىشلەرنى ھاپىشلاپ يۈردۈم، بوغۇزۇمدا سىمايىڭدىن پۈتكەن ساماۋى ناخشا، خىيال ئالىمىدە ئاچچىق پۇشايمان، ئۆكۈنۈش بۇلدۇقشۇپ تۇرىدۇ.

ئاي چىراغ بولۇپ چىغىر يولنى يورۇتقان يولدىكى بەختىيار ئىككى سايە، قىياماسلىق بىلەن ئايرىلغاندىكى ئىلتىجالىق ئىسقىرت مۇزىكىسى ھېلىمۇ ئېسىڭدىمىدۇ؟ ئېيتە، سېنىڭ قەلبىڭنىڭ ئېكىنزارلىقىغا ساماۋى ئۇرۇق قاچان چېچىلغان بولغىتتى؟

مۇھەببەتنىڭ باغرى يۇمشاق

1

يۈرەكچە شەكىلدە كۆيۈۋاتقان شام يالقۇنى ئەسلىمە بەتلىرىنى
غۇۋا يورۇتۇپ تۇرغاندا، ھىلال ئايىنى روجەكلىرىم ئالدىغا باشلاپ
كەلگەن كىم؟

سىلەر نېمىشقا مەندىن نېرى كەتمەيسىلەر؟
قىز سالامىنى ئېلىپ كەلگىنىڭلار، سىلەرنىڭ گۇناھىڭلار
ئەمەس. قەلبەلەرنى تۇتاشتۇرۇش يولىدا يول ماڭغانلارغا بىر ئۇلۇش
ساۋاب بار!

مەن ئۇ قىزنى گۇڭگا ۋە قەلىكلەرىم دۆۋىسىدىن تېرىۋالاي،
يوپۇرماق گۈللىرى ئىككىمىز ئولتۇرغان قېيىققا شىرىلداپ تۈكۈلگەن
مىنۇتلارنى ئۇمۇ ئېسىگە ئالسۇن.....

2

تەبىئەت يېڭى تاڭنى كۈتۈۋالدى.
دەريالارنىڭ يۈزىنى توسۇۋالغان مۇزلار ۋاپادار قۇياشنىڭ
مېھرىدىن چاڭ - چاڭ يېرىلدى ۋە ئاستا - ئاستا ئېرىپ يىراق -
يىراقلارغا ئاقتى. باھار سەھرى مەيىن شامال ھىدىلىرىنى سالامغا
ئەۋەتىپ يۈزلىرىمنى سۆيىدى.

مەن باھار شامىلىغا ئەگىشىپ مەئشەت پەسلىنى توغغا

چىللىغان مۇنبەت تۇپراققا قەدەم باستىم. سەھەر ھۇزۇرى
 پەسىللەر ئەركىسىنىڭ نەپىس كۈيلىرىگە جور بولۇۋاتاتتى.
 — رەنجىمە، — دېدىڭىز ئىككىمىز يالغۇز قالغاندا، —
 بۈگۈن بىزگە مېھمان بولۇپ قال، بىز ئوبدان مۇڭدشايمىز!
 بىز ئالتۇن رەڭ خامان دۆۋىلىرى ئارىسىدىن ئايلىنىپ ئۆتۈپ،
 زەڭگەر ئاسمان تەرەپكە قاراپ مېڭىۋەردۇق.....

نىگاھ

- مەھبۇبەم، ھەممىلا ئادەمنىڭ كۆز يېشىغا ئىشىنىۋەرمە!
— نېمىشقا؟
— سەن تىمساھنىڭ كۆز يېشىنى كۆرگەنمۇ؟
— ھەئە، ئۇنىڭ كۆز يېشى باشقىلارنىڭ ھېسداشلىقىنى قوزغاشتىكى دەسمايىسى.
— ئەمەسە سەن ئاھۇنىڭ كۆز يېشىنى كۆرگەنمۇ؟
— ياق، ئۆزۈڭ دەپ باققىنە.
— ئۇنىڭ يېشى تەقدىرى تەتۈر كېلىپ چۈپتىدىن ئايرىلغان بىچارىنىڭ قىلغان ئۈنسز نالسىدۇر!

هەسەن - ھۈسەن باغچىسى

گۈلدۈرمامىدىن كېيىنكى يامغۇردا يۇيۇنغان دەملەرنى
يۈرىكىمىزگە ئويۇۋالغان بولساق!

گۈللەر يېڭىلا ئېچىلغان باغنىڭ يېنىدا ئازابلارغا چىلىشىپ
يۈرىمەن. سېنىڭ ھىدىڭ گۈللەرگە ئەنداز، سېنىڭ ھىدىڭ باغ
قاشالرىدىن ھالقىپ تىنىقلىرىم بىلەن ئاداققى مەرتەم
خەيرلىشىۋاتقان دەمدە، يامغۇرنىڭ ئازابىنى كىمۇ مەندەك تېتىپ
باققان؟

يامغۇر توختىدى، ھەسەن - ھۈسەن مەھەللەڭنى پەتىلەپ
كەلدى. گۈللۈك ھويلا ھەسەن - ھۈسەن بىلەن، يەنە رەڭدار
قاتاتلىق كېيىنەكلەر بىلەن باشقىچە بىر دۇنياغا ئايلاندى. سەن
ئەتەس كۆڭلىكىڭ بىلەن تالاغا چىققىنىڭدا، مېنى كۆرمىدىڭ.
ھەسەن - ھۈسەن گۈلزارلىق ھويلاڭدىن كۆچۈپ كەتتى،
گۈللەرمۇ ھەسەن - ھۈسەندەك رەڭلىنىپ پورەكلەپ ئېچىلىۋەردى.

قۇشقا ئايلانغان سېغىنىش

1

كۈيزارلىقىمدا چېچەك ئاچقان ھەسرەت گۈللىرىنىڭ شەپەق رەڭ بەرگىلىرى ئۇيۇقنىڭ چېھرىگە چېچىلغىلى نىكەم، ئالتۇن پەيلىك سېغىنىش قۇشلىرىمنىڭ دېرىزەڭ ئالدىدىكى گىلاس شېخىدا سېنى بىتاقەت كۈتۈشلىرىدىن خەۋىرىڭ يوق ئەمەسقۇ؟ سەن خىيال تۆشكىدە زادى كىمنى ئويلايدىغانسەن؟

سەنمۇ مېنى سېغىنامدىغانسەن، بۇنى مەن بىلمەيمەن. سېغىنىچىم ساماۋى قۇشقا ئايلىنىپ سەن تامان ئۇچۇپ كەتتى. ناۋادا ئۇ ساڭا يولۇققۇدەك بولسا ئېيتىپ قوي مەھبۇب، سېنى زېمىندىنلا ئەمەس كۆڭۈل دالايمىدىنمۇ ئىزدەنسۇن!

2

سېنىڭ بىپەرۋالىقىڭدىن ئۈمىدسىزلەنگەن قۇياشنىڭ خۇيى تۈتۈپ ئۆيىگە كەتتى. خەيرلىك گۈگۈم، ئىچى پۇشقان تۇمان، ئاچچىق شامالمۇ تاقەتلىك كۈتۈشلىرىمگە ئىچ ئاغرىتىقنىچە نەلەرگىدۇر غايىب بولدى. خۇش خەۋەر ئېلىپ كېلەلمىگەن ساماۋى قۇشلار ئاق كېچىلەرگە بىچارە ئاشىق ھەققىدىكى ھېكايىسىنى يەنە داۋاملاشتۇردى.

3

ئۇيغۇ دۇنياسىدىن سۈرگۈن قىلىنىپ مۇڭ ئىچىدە ئېرىپ كېتىۋاتقان ئاشىق خىيال پەنجىرىسىدىن يىراقلارغا ئۈمىد بىلەن تىكىلىدۇ. سېغىنىش قۇشلىرىم نېمىشقا خۇش خەۋەر ئېلىپ كەلمەيدىغاندۇ؟ مەنزىلەردە ئالۋۇن بولۇپ جىمىرلاپ تۇرغان شەيتان قىز، چۈش ۋەتىنىدە تاشلىنىپ قالغان، سېغىنىش - ھىجراندا ۋەيلۈن ئازابىنى تارتىۋاتقان قۇش باققۇچىنى خىياللىغۇغا كەلتۈرۈپ قويساڭ - ھە؟

كېرىكلىرىمنى جۈپلەپ ئىچىمنى تىڭشاي مەن، شۇ چاغدا سەن ماڭا قۇچاق ئاچقان ھالەتتە پەيدا بولسەن. مېنىڭ ساڭا ئادەمئاتا بىلەن ھاۋائانىدىن قالغان ئۇدۇمنى دېگۈم كېلىدۇ.

4

كۆرمەسكە سېلىپ ئۆتۈپ كەتمەكچى بولغىنىڭ يالغان، تۇيغۇن يۈرىكىڭنىڭ مەن تامان سوقۇشلىرى ھەممىنى ئاشكارىلاپ قويدى. مىسكىن قەلبىم ئازاب ئازابىنى يەنە بىر قېتىم سۈمۈردى. ئازاب ئىچىدىكى مەستخۇشلۇق، ئاشىقلىقنىڭ بېشارىتى!

5

چاقىردىڭ.....

يۈرىكىم تېپىچەكلىگەن ھالدا يۈگۈرگىنىمچە يېنىڭغا كەلدىم. سېغىنىشلىرىمنى پەپىلەپ مەستخۇش بولغان دەمدە، سەن شامال كەبى مەندىن يىراقلاپ كەتتىڭ مەھبۇب. بولدى يىراققا

كەتمىگىن، مەنمۇ ئەمدى ھىجران كارۋىنىنىڭ ئىزىنى ئىزلەپ قايىمۇقۇپ يۈرمەي، سېغىنىش قورغانى ئىچىدە تۇرۇپ خىيال قۇشلىرىمنى دانلىتىپ ئۆتەي. ئاقىۋەت، بۇ قۇشلار مۇھەببەت كۆكىنى چاڭ كەلتۈرۈپ ئاشىقلارنىڭ دەرد - ئەھۋالىنى بايان ئەتكەي.

6

مەن بىر ئۆمۈر سېغىنىش قۇشلىرىنى باقىدىغان ئاشىق بولۇپ ياشاشقا رازى. سەن قۇشلىرىمنى ئۇچراتقان دەمدە، سۈمبۈل چاچلىرىڭنى يەلپۈتۈپ مەن تامان كېلىسەن، ئارمانلاردىن ھالقىپ شەبنەم قونغان پاكىز چېچەكتەك گۈزەل تاڭلاردا بەرق ئۇرىمىز، ياشاش سائەتلىرى توشقان دەملەردە بىر - بىرىمىزگە ھەمراھ بولۇپ نۇر ئىچىگە سىڭىپ كەتسەك، مانا بۇ ھەقىقىي ئاشىقلىق ئەمەسمۇ؟

ئۈچ دېرىزە

ئۆمۈر دېرىزىسى ئالدىدا

تۇيۇقسىز ساڭا تېلېفون قىلىشنى ئويلاپ قالدىم، شۇغىنىسى نومۇرىڭنى بىلمەيمەن. نېمىشقىدۇر بىر ئامال قىلىپ بىلىۋالمىغىنىمغا ئەپسۇسلىنىپ قالدىم. ھاياتتا ئەپسۇسلىنىدىغان ئىشلار ئازمۇ؟ لېكىن، ھەممە ئىشنىڭ سەۋەبى بولىدۇ، ئۆتۈپ كەتكەن سەۋدا ياشلىقتا كىممۇ بىزگە ئوخشاش خىياللارغا گۈل بولمىدىم دېيەلەيدۇ؟

مەن ھەر قېتىم كائىنات مەن بىلەن بىللە يېڭى يېشىنى كۈتۈۋېلىۋاتقان مۇشۇنداق پەيتتە، ئازابلىق ھەم ئەزگۈ ئويلار ئىچىدە ئاشۇ ئون يىل بۇرۇنقى سەۋدا پەسلىمنى، سەۋدالىق كۈچىسىدا ئۆتكەن مىنۇتلىرىمنى ئەسكە ئالىمەن. ئون يىل! ئەي، قەدىمىي ناخشىدەك ئۇزاقلاشقانسېرى سىرلىق بىلىنىدىغان تەسىرلىك مۇھەببەت! بەخشەندە قىلىدىغان شادلىقنىڭدىن ئىزتىراپنىڭ كۆپ رىۋايەتسىمان چۈشسەن. ساڭا ئەسىر بولغانلار بەخت ساھىبلىدا ئۆزىنى يەكتا بىلسە، ئۇيقۇدىن ئويغانغاندا خۇددى بىزگە ئوخشاشلا ئۆزىنىڭ ئۇنىسىز ىنداسى، كۆز يېشىغا غەرق بولىدۇ.....

— قەدىرىڭگە يەتمىدىم، مېنى كەچۈر، — دېگەندىكى ئاي نۇرىغا پۈركەنگەن كېچە قوينىدا مۇرەمگە بېشىڭنى قويۇپ تۇرۇپ.

— ياق، تەقدىردىن كۆرمىەن، — دېگەندىم ھۆكۈم كۈتۈۋاتقان مەھبۇستەك قىيىنلىش ئىچىدە.

ئاشۇ ئۇنتۇلغۇسىز كېچە، يۇلتۇزلار بەكمۇ چىرايلىق، ئالتۇن ئاي مەشۇقى بىلەن كۆرۈشكىلى كېتىۋاتقان قىزدەك خىجىلچان، گۈزەللىككە تولغانىدى. تارازا مىزان يۇلتۇزى بېشىمىز ئۈستىدە ئەتىكى جۇدۇننى دېرەكلەپ تۇراتتى.

قەدىرىم ئۆتۈلگەندۇر، بەلكىم يىللار ئۆرۈلۈپ كىمىلەر سېنىڭ قەدىرىڭگە يەتمىگىنىدە. دۇنيادا مەندەك بىر ئادەم ئۆتكەن، سېنى ئەزىزلەپ، چىن دىلىدىن بارلىقى بىلەن سۆيگەن، ھەتتاكى چاچلىرىڭنى شاماللاردىن، يۈزلىرىڭنى ئاپتاپتىن قىزغانغان.

قەدىرىم ئۆتۈلگەندۇر، كىم بىلەندۇر ماڭغىنىڭدا، مەسئۇلىيەت - بۇرچ يۈكىنى كۆتۈرۈپ چەكسىز تۇرمۇش كارۋانلىرى ئارىسىدا ئۇزاق سەپەرلەردە سىنىشىشلاردا. سىلەر يامغۇردا قالغاندا، ئۇ قولۇڭدىكى كۈنلۈكنى ئېلىپ، بىر قولى بىلەن سېنى قولتۇقلىۋالغانىدۇ؟ تاۋىڭ بولمىغاندا، ئېرىنىمەستىن بىر ئىستاك قايىناق سۇ ئەكېلىپ ئالدىڭغا ئاستاغىنە قويغانىدۇ؟ شەنبە - يەكشەنبىلەردە باغچىغا ئاپىرىپ ئادەمخۇمار ئاق كەپتەرلەرگە دان تاشلىغاچ مۇڭدېشىش - لىرىڭدىن زوقلىنىپ، ئالتۇن پەيلىك مەلىكىگە ئايلىنىپ خىيالىي ئاسماندا پەرۋاز قىلىشىڭغا ماقۇل بولغانىدۇ؟

«ياق!» دېگەن بىر مەۋھۇم سادا يۈرىكىمگە ئوق ئۇزدۇ. بىز ئاشۇ چاغلاردا يېقىنلا يەردە تۇرۇشۇپ مەكتۈپ يېزىشاتتۇق؟ ئېسىمدە، سەن سالام خەت قەغىزىنى بەكلا تاللايتتىڭ، بولسا قاتتىق، سىلىق، سۈتتەك ئاق، بۇرچىكىگە گۈل - نەقىشلەر ئىشلەنگىنىنى ئىشلىتەتتىڭ، بولمىسا گۈل بىلەن قۇش ياكى بىر جۈپ يۈرەكنىڭ سۈرىتىنى نەقىشلەپ قوياتتىڭ.

تېلېفون ئارقىلىق ئادەم ئادەم بىلەن سۆزلەشسە، مەكتۈپ ئارقىلىق يۈرەك يۈرەك بىلەن سۆزلىشىدۇ.

شۇنداق، بىزگە ئوخشاش ئۇنتۇيالماسلىق قىسمىتىگە مەھكۇم

بولغانلارنى قاراۋۇل ۋە قامچا - كالتەك ئەمەس، پەقەت ئۆزىنىڭ يۈرىكىلا ئازابلايدۇ.

يېڭى يىل ھارپىسىدا ئۇزاق كونا يىل ئەستىلىكلىرى ئىچىدە مەن كېچىنىڭ بىر يەرگە بارغىنىدىن خەۋەرسىز ھالەتتە ئۆز خىيالىم بىلەن مۇلاقەتتە بولىمەن.

ۋىسال، سەن مەۋجۇتسىز ئەتسەن، نۇرغۇن ئىنسانلار سېنىڭ سىرلىق، ئەمما گۈزەل تېڭىڭغا يەتكىنى يوق، سېنىڭدىن يالداما قالدىغىنى پەقەتلا بۈگۈنكىدەك ئاچچىق ئەسلىمە.....

ھايات زەنجىرىمىزدىن بىر ئالتۇن ھالقا قىسقۇردى. ئەتىدىن باشلاپ بىز ھاياتنىڭ يېڭى چاقىرىقىغا ئۇن قوشىدىغان بولدۇق. ئاشۇ كۈنلەرنى ئويلىغىنىدا، ئۆتۈپ كەتكەن سەۋدا ياشلىقتا كىممۇ بىزگە ئوخشاش قويمىچى خىياللارغا گۈل بولمىدىم دېيەلسۇن؟

جانان دېرىزىسى ئالدىدا

مەن ھەر قېتىم مۇشۇ كۈچىدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ، ھەيۋەت بىلەن قەددىنى كېرىپ تۇرغان ئاشۇ قەۋەتلىك ئۆينىڭ دېرىزىسىگە ھەۋەس بىلەن قارايتتىم. كۈنلەر كۈنگە، ئايلار ئايغا ئۇلىشىپ، مانا ئەمدى دېرىزە كەينىدىكى مەھبۇب ۋە ئۇنىڭ يۈرەكنى لال قىلغۇدەك ناخشىسى مېنى سېھىرلەپلا ئالغاندەك، كۈندە دېگۈدەك قەدەملىرىم مۇشۇ يەرنى ئايلىنىدىغان بولۇپ قالدى. يازنىڭ شاماللىق كۈنلىرى بۇ يەردىن ئۆتۈپ قالغۇدەك بولسام، ماڭمىدەك قىزىق بىر ھاياجان قەدەملىرىمنى توختىتىۋالاتتى. قىيا ئوچۇق دېرىزىدىن ئېتىلىپ چىقىۋاتقان ناخشا تولىمۇ نەپىس، كىشىنىڭ يۈرەك تارىنى تىرتىتەتتى، بولۇپمۇ ناگاندا كۆرۈنۈپ قالدىغان گۈزەللىك شاھىنىڭ بىر جۈپ شەھلا كۆزلىرى مېنى خىيالچان قىلىپ قويغانىدى.

دېرىزە قىيا ئوچۇق ئىدى، ئۇنىڭ قۇياشقا قاراپ ئېچىلغان كۆزنەكلىرىدىن نۇر قايتىپ تۇراتتى. مەھبۇب ناگان - ناگاندا تۆۋەنگە قاراپ قوياتتى. ھالبۇكى، مەن قانچە ئارزۇ قىلغانسىمۇ ئۇنىڭ كۆزلىرى مېنىڭكى بىلەن پەقەت ئۇچراشمايتتى. دېرىزە بەزىدە شامال ئۆتۈشمىگۈدەك ھىم يېپىلىپ قالاتتى. نەپىس ناخشا، گۈزەل بىر تەن پەقەت ئاشۇ دېرىزە ئارقىلىقلا توسۇلۇپ تۇراتتى. بۇ ھال يىراق دەشت - چۆللەرنى بېسىپ مەشۇقنى كۆرۈشكە كەلگەن ئاشىقنىڭ سېپىلغا توغرا كېلىپ قالغىنىغا ئوخشايتتى.

تەقدىر ئوڭ كۆزىدە بېقىپ، ئاخىر دېرىزىنىڭ كەينىدىكى گۈزەل دۇنيانى كۆرەلەيدىم. كۆرەلەيدىملا ئەمەس، ھەممىگە ئىگە بولىدۇم. جەننەتنىڭ ھۇزۇرى مۇجەسسەم ئۆي، تەڭداشسىز گۈزەل ساھىبجامال، تۈگمەس بايلىق ھەممە، ھەممىسى پەقەتلا مېنىڭ ئىدى.

كۈنلىرىم تولىمۇ بەختىيار ئىدى. مەن دېرىزىنىڭ ئارقىسىدا ھاياتنىڭ شاھانە ھۇزۇرىنى سۈرۈپ يۈرگەن كۈنلىرىمدە، دېرىزە بەزىدە ئوچۇق، بەزىدە يېپىلىپ قالاتتى. بىر كۈنى مېنى سۆيگەن سەنەمنىڭ دېرىزە ئالدىغا كېلىپ سىرتقا، كىملىرىگىدۇر تەلمۈرۈۋاتقانلىقىنى تۇيۇقسىز سېزىپ قالدىم. ئاھ، نە ئازاب، نە ئادالەتسىزلىك - ھە؟ ئاشۇ چاغدا مەن نېپىز چاڭ قونغان دېرىزىگە قاراپ مەھبۇبەم بىلەن خوشلاشمايلا كېتىشنى قارار قىلدىم.

كۈنلەر بىر - بىرىنى قوغلىشىپ ئۆتۈۋەردى. كۆڭۈل دېگەن ئاجايىپكەن، دېرىزە سۈزۈك چاغدا تەلمۈرۈپ ئۆتكەن كۈنلەر قالدۇرغان ئەستىلىكلەر قەدەملىرىمنى كونا جايغا سۆرەپ كەلدى. دېرىزە قاناتلىرى قىيا ئوچۇق، دېرىزە كەينىدىكى مەن تاشلاپ كەتكەن ۋىسال دۇنياسى ئاللىقاچان باشقىلار تەرىپىدىن ئىگىلىنىپ بولغان، مېنىڭ ئىزلىرىمۇ تامام ئۆچكەنىدى. شۇندىن ئېتىبارەن ئۆتكەن كۈنلەرنى ئويلانماستىلا، دېرىزە كەينىدە ئۆتكەن كۈنلەرنى

ئۆتمۈش خارابىسىگە ئايلاندۇرۇۋېتىشكە تىرىشتىم. كۈنلەر ئۆتۈپ ھېلىقى دېرىزە ئالدىدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ كۆرۈپ قالدىمكى، مېنىڭدىن كېيىن كەلگەن ھېلىقى مېھمانمۇ پەستە لېۋىنى چىشلىگەن پېتى ئۈستىدىكى دېرىزە كەينىدىكى بىر جۈپ سايىگە ئەپسۇسلىنىش ئىلكىدە قاراپ تۇراتتى. ئەتراپىمىزدا دېرىزە ناھايىتى نۇرغۇن، ئەمما ئۇنىڭ كەينىدىكى دۇنيا خىلمۇخىل ھەم مۇرەككەپ ئىكەن. مانا ھازىر مېنىڭ كۈنۈممۇ ئوخشاشلا يەنە بىر دېرىزە كەينىدە ئۆتۈۋاتاتتى. ئوخشىمايدىغان يېرى مېنىڭ دېرىزەم داغ، خىرەلىكتىن خالىي، كۈندە دېگۈدەك پەقەت قۇياشقىلا قاراپ ئېچىلاتتى. ئۆزۈمنىڭ دېرىزەم، دېرىزەم كەينىدىكى دۇنيا ھەم دۇنيادىكى مۇھەببەت نەقەدەر گۈزەل - ھە!

سەرەڭگە قېپىدەك سانسىز دېرىزىلەرگە نەزەر سالدىم.....

بەخت دېرىزىسى ئالدىدا

— قانچە پۇللىڭىز بولسا باي ھېسابلىناتتىڭىز؟ — دەپ سورىدىم مەن بىلەن پاراڭلىشىشنى ياخشى كۆرىدىغان قىزدىن.

— 50 مىڭ يۈەن پۇلۇم بولسا! — قىزنىڭ كۈلكىسى تولىمۇ تەبىئىي ئىدى.

— قانچىلىك پۇللىڭىز بولسا.....

— 100 مىڭ يۈەن، — مەن بىلەن بايلىق تېمىسىدا سۆزلىشىشنى ياخشى كۆرىدىغان ھېلىقى چوكان مىيىقىدا كۈلدى.

— 200 مىڭ يۈەن! — بىر بالىنىڭ ئانىسى بولغان ھېلىقى سىردىشىم تۈزلا ئېيتتى. ئۇنىڭ گۈزەللىك تېمىپ تۇرغان چىرايى ئىپادىسىز ئىدى.

بىر قارىسا ناھايىتى ئۇزاق تەك، بىر قارىسا يىڭىنىگە ئۆتكۈزۈلگەن يىپتەك قىسقا بىلىنىدىغان ھايات ئېقىنى بىرقانچە

يىلدىن كېيىن مەن بىلەن بايلىق تېمىسىدا سۆزلىشىشنى ياخشى كۆرىدىغان ھېلىقى چوكاننى يەنە بىر قېتىم ئۇچراشتۇردى.

— ھەي، نېمىسىنى دەيسىز، پۇلۇم يوقتى، ھەسسىلەپ كۆپەيگىلى تۇردى، خۇددى ئارزۇيۇمدىكىدەكلا. ھەممە تەل، ئەمما سىزگە راستىنى دېسەم ئىللىق بىر ئائىلەم بولغان بولسا بايلارنىڭ كاتتىسى بولۇپ قالاتتىم.

— نېمىشقا بۇرۇن شۇنى ئويلىمىغانىدىڭىز؟

— سىزگە تەئەللۇق بولمىغان پۇلنى قانچە ئارزۇ

قىلىۋەرسىڭىز، ئۇ مەۋھۇم پەردىگە ئايلىنىپ كۆڭۈل دېرىزىڭىزنى شۇنچىلىك توسۇۋالدىكەن، پۇلغا بولغان چوقۇنىشىڭىز شۇنچە كۈچىيىدىكەن. پۇلدىن، پۇل ئېلىپ كەلگەن رەزىللىكلەردىن قانچە بەزىگە نىسبىتى ھېلىقى قارا پەردە شۇنچە نېپىزلەيدىكەن. ئۆمرىڭىزنى خورىتىشقا سەۋەبكار ئاشۇ پەردە تامام يوقالغاندا پۇلدىن ئىبارەت ئەرزىمەس نەرسىنىڭ ئەمىكىگە ئايلىنىپ قالغانلىقىڭىزنى، گۈلىستان بولۇشقا تېگىشلىك روھىي تۇپرىقىڭىزنى قۇم باسقانلىقىنى ھېس قىلىدىكەنسىز.

ئايالنىڭ چاچلىرىغا قىرۋۇ قونغان، ئۇ كۈلەلمەيدىغان بولۇپ قالغانىدى. لېكىن، ئۇ ئاۋۋالقىدەكلا كۆزۈمگە شۇنچە سۆيۈملۈك كۆرۈندى.

يامغۇرنىڭ سۈرىتى

چۈشلەرنىڭ بۇزۇلۇشى — ھىجرانمىزنىڭ شەپسىسى.
تۇنجى سۆيگۈنىڭ تەۋەللۇتى — يۈرەك سىرلىرىمىزنى بىر-
بىرىمىزدىن يوشۇرۇپ يۈرۈشلەرىمىزنى، بوشلۇقتا سىلكنىگەن
ئوتقاش ياغلىقنى ھېلىمۇ ئۇنتۇپ قالغىنىمىز يوق.
سۈرىتىگە تىكىلگىنىمدە، شائىرانە ئەزگۈلۈك ئىچىدە ئېرىپ
كېتىمەن.

پات - پات چۈشلەرىمدە پەيدا بولسەن. تاڭ خورىزى
چىللىغان پەيتتە، بىز ئانا دەريا بويىدا كۆرۈشەيلى. ئاسماندا ئاي
ياكى قۇياش ئەمەس، يېڭى بىر سەييارە پەيدا بولسا-ھە؟!
نېمىشقا دېسەڭ، قۇياشمۇ بىزنى كۆرگەندە ئۆيىگە ئالدىراپ
دېرىزىسىنى ئېتىۋالدىكەن، ئايىمۇ يۈزىگە بۇلۇت چۈمپەردىلىرىنى
چۈمكىۋېلىپ، بىزنى قاراڭغۇدا قويدىكەن. سەنسىز كۈنلەر، مەن
ئۈچۈن دوزاختەك بىلىنىدۇ.

چۆچۈپ ئويغىنىمەن. ياستۇقۇم ئۈستىدە نەملەنگەن سۈرىتنىڭ
مەيۋسانە باقىدۇ. سىرتتا سىمىلداپ يېغىۋاتقان يامغۇر تامچىلىرى
دېرىزە ئەينىكىگە ئۆزىنىڭ يىغلاۋاتقان سۈرىتىنى سىزىپ قويۇپتۇ.
مەن دېرىزەمنى ئاچتىم، سىمىلداپ يېغىۋاتقان يامغۇر ئارىسىغا كۆز
يېشىم بىلەن سېنىڭ ئىسمىڭنى يېزىپ قويدۇم.....

1994-يىلى ئۆكتەبىر

سۆيگۈ دەرخینى سۇغىرىپ قوي

1

— دوزاخ نەدە؟ — سورىدى بىرسى قاۋاقلار كوچىسىدا كېتىۋېتىپ.

— سۆيگۈڭ ئۆلگەن جايدا، — دېدى بىرسى كۆزلىرىدىن دوزاخ ئوتىنى يۈركۈپ تۇرۇپ.

يۈرىكىمدىكى بىر كۈپلەت شېئىر كۆيۈپ كۈل بولدى، ئەمدى مېنىڭدە سۆيگۈ دېگەندىن ئەسەر قالمىدى. مەن جەننەتكە ئوخشىمايدىغان بىر جايغا كېتىۋاتىمەن، ئۇ يەردە مەن «دوزخى» دەپ تىللايدىغان نۇرغۇن ئادەملەر ئوت دەرياسىغا چۆمۈلۈۋاتاتتى. يۈرۈڭلار بالىلار، بىز ئۈچۈن ئالەمنىڭ ھەممە يېرى جەننەت، بىز بېرىپ كىچىككىنە چىلىكىمىزدە، ئاۋۇ باراقسانلاپ تۇرغان دەرەخكە سۇ قۇيۇپ قويايلى!

2

سېنى ئەزگۈ ئارمانلار ئىلكىدە سۆيمەكنى ئىزدىگەندىم. شۇڭا، مەن تاغ يۈدۈۋالغانىدەك مۈشكۈلات ئىچىدە يېنىڭغا كەلگەندىم.

گۈللەر چېچەكلەپ رەڭدار كېپىنەكلەر سېنى ئايلىنىپ يۈرگەندە، سېنىڭ يېنىڭدا ئىدىم. مېنى ئۇنتۇپ كېپىنەككە رام بولغىنىڭ نېمىسى؟!

بىز شۇندىن كېيىن ئۇزاققىچە دىدارلىشالمىدۇق.
ئورمانلىقتىكى مىليون يىللىق سۆيگۈ دەرىخى ھېلىمۇ مەزمۇت قەد
كۆتۈرۈپ تۇرۇپتۇ. ئۇنىڭ قوۋزىقىغا ئويۇلغان ئىككى ئىسىم بىزنى
چاقىرىۋاتقان دەك قىلدۇ!

يىراقتىن بىر توپ بالىلار چۇرقىرىغىنىچە بىز تەرەپكە قاراپ
كەلدى. بىز بالىلارغا قوشۇلۇپ بەخت ناخشىسىغا جور بولدۇق.
مۇشۇ سەھىي بالىلار مەڭگۈ ئۆيىگە كەتمەسە، بىزمۇ ئۇلارنىڭ
ئارىسىدا ئىلەڭگۈچ ئۇچساق، تېپىشماق، چۆچەكلەر ئېيتىشساق،
ھېچكىم تۇيىمىغاندا سۆيگۈ دەرىخى تۈۋىگە سۇ قۇيۇپ
قويساق.....

شۇنداق ئارمانلار ئىچىدە بىرسىمىز كاككۇك، بىرسىمىز
زەينەپكە ئايلىنىپ كەتتۇق. بىز سۆيگۈ دەرىخىگە قونۇپ تۇرۇپ
شېرىن دەملەرگە چۆمۈلدۇق. بىز ئاشۇ ئورماندا ئەۋلادتىن -
ئەۋلادقا ماكانلىشىپ قالدۇق.

كۆز گۆھرىمدىكى مەلىكە

ئامرىقىم، تۆت پەسىلنىڭ باھارى، ياشلىق گۈلىستاننىڭ سۇلماس سەبدەسى سەن! تاڭ شەپقىتىنىڭ ئالتۇن نۇرىغا پۈركىنىپ ئۇخلاۋاتقان زېمىننىڭ لەرزىسى شۇنچە ئازىنچىلىقنى تىڭشاپلىدىڭمۇ؟ مەغرەپ بىلەن مەشرىقنىڭ ئارىلىقى بىر غېرىچكەن. قارا قۇياش پېتىۋاتىدۇ. كەل، ئولتۇر، بۈگۈن بىز قۇياشنىڭ ئاداقى نۇرلىرىغا قانغۇچە تىكىلىۋالايلى.....

سەلەكەن شامال يىپەكتەك چاچلىرىڭنى ھەر قېتىم سۆيۈپ ئۆتكەندە، شاماللارغا ھەسەت ئارىلاش تىكىلگىنىم ئېسىڭدۇمۇ؟ دالىلاردا قوللىرىڭدىن يېتىلەپ مەنزىلىسىز يۈگۈرگەنلىرىم كۆڭۈل كۆزىڭىڭدىن بىمەھەل ئۆچۈپ كەتمىگەنلا بولسا، دىماقلىرىڭدا ھىدىلىرىم مەۋج ئۇرۇپ تۇرغاي!

جانان، ماڭا باق، قوللىرىڭنى مۈرەمگە قوي، كۆز گۆھرىمدە ساقلاقلىق مەھبۇبەمنىڭ سىماسىنى كۆرۈپ قوي.

يۈر، ۋىساللىق چۈشلىرىمىزگە قايتايلى، قوڭغۇراقتەك جىرىڭلاپ تۇرغان ئاۋازىڭ، كاككۇكلارنىڭ مۇقاملىرىدا سەير ئەتسۇن، سەن ئىككىمىزنىڭ ئەتىسى سۈرەتلەنگەن قول ياغلىقىنىڭ داۋامىنى كەشتىلە!

1993 - يىلى دېكابىر، يەكەن

ۋېرسال دوقمۇشى

1

سېنىڭ كۆز يېشىڭ يانار تاغ ئۈستىگە ياغقان يامغۇرغا
ئوخشايدۇ.

كۆز يېشىڭ سۈكۈتۈمگە سۈكۈت قوشتى. مۇھەببەت —
ئاسمىنى كەڭرى مەڭگۈلۈك جەننەت!

چىغىر يوللار چۆچەك ئېيتىدۇ، ئازغۇن تۇمانلار ئاسماننىڭ
ئەڭلىنى توسالمايدۇ. مەشۇقنى كۈتۈشتىن بەختىيارلىققا چۆمگەن
ئاشىق دۆڭدىن چۈشۈپ يىراقلاپ كەتكەن بىلەن، ئەتە يەنە كۆز
ئالدىمىزدا پەيدا بولىدۇ.

2

ھىلال ئاي جىگدە شاخلىرى ئارىسىدىن مارىلىغان كېچە،
سەن ماڭا تۇتقان يىپەك قول ياغلىقىڭنى ياستۇقۇم ئۈستىگە قويۇپ
يۈزۈمنى يېقىپ ياتتىم. ئۇنىڭدىن سېنىڭ سەللىكىدەك شىۋىرلاش—
لىرىڭ ئاڭلىنىدۇ. ۋەدە - قەسەملەر بىزگە بىھاجەت. كۈت،
كۈتەيلى جېنىم!

تىمتاس مەھەللە مېنى ئۈزۈپ قالدى. ھىجران دوقمۇشىغا
كەلگەندە، كەينىمگە قايرىلىپ قارىغىنىمدا، سەن كۆرۈنمەيتتىڭ.
بىلىمەن، بىزنىڭ مەھەللىدە قىز بىلەن يىگىت يالغۇز

كۆرۈشمەيدۇ. يىگىتنى ئادەملەرنىڭ كۆزىچە مەھەللە بېشىغىچە ئۇزىتىپ چىقمايدۇ. بىزنىڭ يۇرتنىڭ قىزلىرى شەرم- ھايالىق، شۇڭا يۈرىكىدە لىقلا چوغ، سېغىنىشلىرىنى يىگىتنىڭ تومۇر- تومۇرلىرىغا سىڭدۈرۈۋېتەلەيدۇ.

3

كۈلپەتلىك سۆيگۈمىز باھاردىكى زىمىستاندا ياش تۆكۈپ نالە قىلغاندا، ۋىسال ئاسمىنى قارا تۇمان قاپلىدى.

ناۋادا، بىزنىڭ مەھەللىدىكى ئاشۇ قىزنىڭ تويى بولماقچى بولسا، توي قازىنىغا توپا تاشلىسام، ئادەملەر مېنى ساراڭ دەرمۇ ياكى خاتا قىلغان ئىشلىرىنى تۈزىتىشكە سەۋەب ئىزدەرمۇ؟!

بىزنىڭ مەھەللىدە تويى بولۇپ بولغان قىزنى سۆيگۈنىگە قايتۇرۇپ بېرىدىغان ئىش يوق. شۇڭا، بىزنىڭ ئىشىمىزنى ئاتاڭغا دېيەلمىسەڭ ئاناڭغا دېگىن ساددا قىز!

يىراقتىكى ۋىسال كۈيلىرىنى ئاڭلاۋاتامسەن؟ تاغ كەينىدىن ئاڭلىنىۋاتقان نەي ئاۋازىنى ئاڭلاۋاتامسەن؟ ۋىسال دوقمۇشغا ئاز قالدۇق، مېنى كۈتكىن.....

چۈشتىكى شەھەر

1

خىل ۋەتەننىكى مەجنۇنلارنىڭ قاخىشال شاخلىرىنى ماكان ئەيلىگەن بۇلبۇلۇم ئەمدى نەگە قونار؟
تۇنجى مۇھەببىتىمىزنىڭ ھامىيىسى - چەشمە بۇلاق يۈزىدە توڭلىغان كۆكۈش مۇزلار، بۇلاقنىڭ يۈزىنى توسۇۋالغۇچە ۋاراسلاپ يېرىلساڭلارچۇ؟!

بۇ يەردە ئىككى يۈرەكنىڭ ساماۋى تىلەكلىرى، ئىككى ئىنساننىڭ مۇقەددەس قەسەملىرى قالغان.

ئېتىزلىقى، ئېرىق - ئۆستىڭى يوق، ئاسمىنى ئېتەكتەك، قۇياش ئاپتاپسىز، ئەڭزى تۈتەك شەھەر ئۇ ھېكايىلەرنى بىلمەيدۇ. قەلبىمىزدە يىلتىز تارتقان مۇھەببەت دەرىخىنى پەرۋىشسىز قويغان كىم؟

ھازىر مەن سۆيگۈنۈم ئۈچۈن بەختسىز، سەن سۆيۈلگىنىڭ ئۈچۈن.

2

مەندىن سوۋغات سورىغانىدىڭ. مەندە سېنى خۇش قىلغۇدەك مال - دۇنيا، نە قىممەتلىك زىبۇ - زىننەت يوق. لېكىن، سېنى ناۋمىد قويسام بولمايدۇ، شۇڭا جاھاندىكى ئۆزۈم ئۈچۈن ئەڭ

قىممەتلىك نەرسەمنى — مۇھەببەتلىك يۈرىكىمنى سوۋغا قىلاي.

3

سەندىن شۇنچىلىك نەپرەتلىنىمەن..... بەگباش نەپرەتتىم
مەندىن خۇپىيانە ناگان - ناگاندا سەندىن مۇھەببەت سورايدۇ.

تەپەككۇر قەترىلىرى

ۋاقىت رومكىلارغا شىرىقلاپ ئېقىۋاتقاندا، كەيپ بىزگە تۇيدۇرماستىن تومۇرىمىزدىكى قانلىرىمىزنى ھە دەپ شورىغان. بىز بوتۇلكا ئەتراپىغا ئۇيۇشقاندا، ئۆزىمىزچە داڭلىق سانالغان ئەرگە، باھادىرغا ئايلانغان. قولىمىزدىكى رومكىنىڭ تىترىشى نېمىدىن؟ رومكىغا قۇيۇلىدىغان ۋاقىت تۈگەپ، ئەمدى نۆۋەت قېنىمىزغا كەلدى.

× × ×

ئېرىشىش بار يەردە قۇربان بېرىش بار. ھاياتتا بىرىگە ئېرىشسەك، يەنە بىرىدىن ئايرىلىپ قالىمىز. بۇ ھاياتنىڭ قانۇنىيىتى. «ئېلىپ» نى بىلىپ «بە» نى بىلمىگەن ئادەمنىڭ ئېرىشىدىغىنى ئەلۋەتتە كۆپ بولىدۇ. ئەمما، قۇربان بېرىش نۆۋىتى كەلگەندە، «ھاياتنىڭ قانۇنىيىتى پەقەت قۇربان بېرىش ئىكەن» دېگەن خۇلاسىگە كېلىدۇ.

× × ×

ئۆز شەخسىيىتى ئۈچۈن ھە دەپ بېشىڭنى سىلاپ، ئىلتىپات كۆرسىتىش بەدىلىگە ھۆرمىتىڭگە ئېرىشكەن ئادەم، ئەڭ مۇھىم

پەيتتىكى تەقدىرىڭنى خاتا بەلگىلەپ قويۇشى مۇمكىن.

× × ×

چۈشنىشنىڭ ئۆزى مۇھەببەت.

× × ×

بۈگۈن بىر غۇلاچ يەرگە قول ئۈزىتىشقا ئېرىنسەڭ، ئەتە ئون
غۇلاچ يەرگە شوتا قويۇپ چىقىشقا مەجبۇر بولىسەن.

يۈرەكتىكى مەخپىي ئارخىپ

1

«ئادەم ئىككى مەرتەم تۇغۇلارمىش، بىرىنچى قېتىم ھاياتقا كۆز ئاچقان كۈنى، ئىككىنچى قېتىم مۇھەببەتكە مۇپتىلا بولغان كۈنى» مەن بۇ سۆزنى قاچان، قايسى كىتابتىن كۆرگىنىم ئېسىمدە يوق، ئەمما سەن بىلەن تونۇشقاندىن كېيىن، بۇ سۆزنى قەلب خاتىرىمگە كۆچۈرۈپ نەقىشلىۋالغانىدىم. بۈگۈن يەنە بۇ ھېكمەت - سىلىك سۆزدىن باشلانغان ئەسلىمىگە قەلەم تەۋرىتىۋاتقىنىمدا، خىياللىرىم يۈكسەك پەرۋازى بىلەن ياشلىق ئەسلىمىسىنىڭ جەننە - تەنەك گۈزەل باغچىسىدا سەير قىلدى. مانا شۇ چاغدا يەنە سېنى ئويلاپ قالدىم. كەل، بىز ئەسلىمىلىرىمىزنىڭ شاھانە كۆلىدە ھۈزۈرلىنىپ يۇيۇنايلى. كەل، بىز ئىككى ئىنساننىڭ ئۆتمۈش خاتىرىسىنى ئوقۇپ چىقايلى!

خۇدا ئادەمئاتا بىلەن ھاۋا ئانىنى يارىتىش بىلەن تەڭ ئالەمگە سۆيگۈ - مۇھەببەت ئۇرۇقى چاچقانلىقتىن، ئادەملەر ئوتتۇرىسىدىلا ئەمەس، جان - جانىۋار، قۇش - قۇرتلارغىچە ئۆز ئارزۇسى بويىچە جۈپ ئىزدەش، تەلپۈنۈش، سېغىنىش ئۇدۇمغا ئايلانغان. تاھىر - زۆھرە، غېرىب - سەنەم، پەرھاد - شېرىن، لەيلى - مەجنۇن قىسسىلىرىنىڭ تا بۈگۈنگىچە يادلىنىپ تۇرۇشىغىمۇ مۇھەببەتنىڭ ئۇلۇغلۇقى سەۋەب بولغان. شۇڭا، بىزدە پەرھاد تەك تاغ يارار ئوغلانلار كۆپ، شېرىندەك شاھانە ھۈزۈر -

ھالاۋەتتىن كېچىپ، سۆيگەن ئادىمى بىلەن چۇۋۇق كەپىدە ئۇماچ
ئىچىشكە رازى، ساداقەتمەن قىزلىرىمىز كۆپ.....
مۇھەببەت — بەخت! قەلبتە كۆكلەپ، قەلبتە ياندىغان
بەرگىلىرى يالقۇنچاپ ئېچىلىدىغان سېھىرلىك گۈل.
مۇھەببەت — ئادەمنى ھاياجانغا سالىدىغان داۋاسىز
كېسەل.....

مۇھەببەت — بەخت! بەختنى مال - دۇنياغا سېتىۋالغىلى
بولمىغىنىدەك، مۇھەببەتنىمۇ ماددىي بايلىققا سېتىۋالغىلى،
تېگىشكىلى بولمايدۇ. زەرداردىن گادايغىچە ھەممىسىنىڭ قەلبىنىڭ
پىنھان جايلىرىغا يوشۇرۇپ ساقلاپ كېلىۋاتقان مۇھەببەت
ھېكايىلىرى بولىدۇ. سەن بىلەن بىزنىڭمۇ شۇنداققۇ؟

2

«مۇھەببەت تەڭرىنىڭ ھەقىقىتى، ئۇ بىزگە مۇنداقلا
خۇشاللىق ئاتا قىلىش ئۈچۈن يارىتىلغان بولماستىن،
ئىنسانىيەتنىڭ قىممىتىنى كۆرسىتىپ بېرىش ئۈچۈن يارىتىلغان.»
دەيدۇ ئامېرىكىلىق پەيلاسوپ ئىمرسون.

«تۇنجى بالام، تۇمارىم بالام» بولۇپ ئەتىۋارلىنىپ چوڭ
بولۇپ، ئەقىل تېپىپىتىمەن. ھېماتىم ئاتام، مېھرىبانىم ئانامنىڭ
بېھىساب ئەجىر - مېھنىتى ۋە ئۆلگىلىك تەربىيەسى بىلەن ئاخىر
بىر كىشىلىك خىزمەتكە ئېرىشىپىتىمەن. مەن خىزمىتىمنى جان
كۆيدۈرۈپ ئىشلىدىم. گەرچە مەن ئاددىي سەھرا مۇئەللىمى
بولساممۇ، شاھانە ھۇزۇر ئىچىدە ياشايتتىم. كۆڭلۈم ئاجايىپ گۈزەل
ئارزۇ - ئارمانلار بىلەن لىق تولغان، باھار تەبەسسۇمىدەك ھايات
مەن ئۈچۈن مەنىلىك ھەم ئەھمىيەتلىك ئىدى. كۆزلىرىدىن
ھەۋەس، ئارزۇ ۋە شەيدالىق چاقناپ تۇرغان سەبىي دېھقان
بالىلىرىغا دەرس سۆزلەۋاتقىنىمدا، ئىشقا چىقىش - ئىشتىن

قايتىشىمدا ئاجايىپ ھېسلارغا چۆمەتتىم. سەھرا تېمى، رېشاتكىسى، قاشاسى يوق چەكسىز گۈزەل باغچا، ھەر پەسلىنىڭ سۈلكتىنى نامايان قىلىدىغان گۈزەل دۇنيا. قارلىغاچلار باھار كەلگەنلىكىنى جاكارلاپ بولغۇچە، نوتا چىقىرىپ ئەتراپقا يېشىللىق بەخش ئېتىدىغان چوكانتالارنى، ھال رەڭ، سۆسۈن، بىنەپشە رەڭ چېچەك ئېچىپ تۇرغان باغباراڭلارنى، كەپسىز شاماللار ئېلىپ كەلگەن تەبىئەت كۈيىگە جور بولۇپ دېڭىز دولقۇنىدەك مەۋج ئۇرۇۋاتقان ئالتۇن باشاقلارنى، دىماقلارغا ئۇرۇلۇپ تۇرىدىغان ئەنئەنە پۇراقلىق گۈللەرنى، ئېرىق - ئۆستەڭلەرگە پاتماي لۆمشۈپ ئېقىۋاتقان زۇمرەت سۇلارنى، مەن ھاۋاسىدىن نەپەسلىنىۋاتقان ئاشۇ سەھرادىن باشقا يەردە كۆرگىلى بولمايتتى.

3

جاھاندا ئۇدۇل داۋاملىشىدىغان يول بولمىغىنىدەك، بىر خىل ئۆتۈۋېرىدىغان تۇرمۇشمۇ بولمايدىكەن. تاشقى مۇھىت ھامان ئادەمنىڭ ياشاش مۇھىتىغا، ھەرىكەت مىزانىغا يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى مەجبۇرەن تېڭىپ، ئادەمنىڭ رېئاللىقىنى ئۆزگەرتىۋېتىدىكەن. ئۆكتەبىر ئايلىرىنىڭ بىرىدە، مەن سەن بىلەن تاسادىپىي تونۇشۇپ قالدىم. «ئەجەب كىنو ئارتىسىغا ئوخشايدىغان قىزكەن» دېگەندىم، گەپ قىلىشلىرىڭ، ھەربىر ئۇششاق ھەرىكەتلىرىڭ، گىرىمىز ھەم يېقىشلىق چىرايىڭغا قاراپ. سەن ماڭا تۇنجى كۆرۈشۈشتە ئاشۇنداق چوڭقۇر تەسىر قالدۇرغانىدىڭ. ھايالىق، پاك سىردىشىشلىرىمىزدىن پۈتكەن دوستلۇق رىشتى بىزنى بىر - بىرىمىزگە باغلاپ قويدى. ھەمراھىغا كۆنۈپ قالغان تايىدەك، سەنسىز كۈنلەردە خۇشلۇقۇم قايىقلىدۇر غايىب بولۇپ، بىلىپ - بىلمەي شۈككەپ، باش - ئاخىرى يوق خىياللارغا ئەسىر بولاتتىم. بىر كۈنى سەن مېنى كېلەر شەنبە

كۈنىگە دوستلىرىڭ قاتارىدا ئۆيىگە چايغا تەكلىپ قىلىدىك. مەن خۇددى شاھ ئوردىسىغا مەلىكىنىڭ قوبۇلىغا بارىدىغاندەك، ئۈچ كۈننىڭ تېزىرەك ئۆتۈپ كېتىشىنى، مۇمكىن بولسا بىر غايىۋى كارامەت بىلەن ئاشۇ ئۈچ كۈننىڭ كالىنداردىن ئۆچۈپ كېتىشىنى تىلەپ، ئاخىر زارىقىپ كۈتكەن سۆيۈملۈك شەنىگە ئۇلاشتىم. سەن ئۆز قولۇڭ بىلەن ئەتكەن تائاملاردىن ھۇزۇرلانغاچ، شېرىن مۇڭدا- شىلار ئىچىدە ئېچىلىپ - يېيىلىپ ئولتۇردۇق. بۇ ئىككىمىزنىڭ تۇتقان ئۆيىدەك، قالغان مېھمانلار كېتىدىغان، سەن بىلەن ئۆيىمىزدە مەڭگۈ قالدىغاندەك خىياللار مېنى ھۇزۇرلۇق قۇچىقىغا تارتاتتى. بىرسى بويىنۇمدىن ئارغامچا سېلىپ سۆرىگەندەك باشقىلار قاتارى ئۇزاپ چىقىپ ئۆيۈمگە كەلگۈچە، سېنىڭ قاپاق تېرەكلىك خىلۋەت مەھەللەگىدە يۈرىكىمنىڭ بىر پارىسى قالغاندەك كۆڭلۈم بەك يېرىم بولدى. مەكتەپكە چىقىۋاتقان، قايتىپ كېلىۋاتقان- لىرىمدا، ئۇيقۇغا باش قويغانلىرىمدا، سەن ھامان كۆز ئالدىمغا كېلىۋالاتتىڭ. قارا كۆزلىرىڭ يۈرىكىمنى مۇڭلاندۇرۇپ، مېنى ئايىغى يوق، بەكمۇ رومانىتىك، سېھىرلىك، مۇزىكىدار بىر دۇنياغا ئاپىرىپ تاشلايتتى. مەن روھىمدا ئاپىرىدە بولغان ئاسمىنى تىنىق، زېمىنى گۈل - چېچەكلەرگە پۈركەنگەن گۈلشەن دالىدا سەن بىلەن بىللە سەيلە قىلاتتىم. بۇ يەردە كەچ بولمايتتى، ئۇلۇغ قۇياش زېمىنغا ئالتۇن رەڭ جۇلاسىنى ياياتتى. قۇشلار خەندان ئۇرۇپ سايىراپ ھارمايتتى. سەن بىلەن كېتىۋېتىپ، پەقەت ساڭىلا ئاتالغان مەخپىي سۆزلىرىمنى تىزىق تىزغاندەك تەپەككۈر يېپىغا ئۆتكۈزۈ- ۋالغان بولساممۇ، ئەمما يۈرىكىمدە پارتلاي دەپ قالغان ئاشۇ سۆزلەر تىلىمغا كەلمەي تۇرۇپ، كۆز ئالدىم قاراڭغۇلىشىپ، يۈرىكىم دۈپۈلدەپ سېلىپ كېتەتتى. مەخپىي سۆزلىرىمنى نەچچە ئون قېتىم تەكرارلىغاندىمەن، ئەمما سېنى كۆرسەملا، بەدىنىم كۆيۈشۈپ نېمە دېيىشىمنى بىلەلمەيتتىم.

بىر كۈنى مەن سېنى بىللە كىنو كۆرۈشكە تەكلىپ قىلدىم.

سەن تېڭىرقىغاندەك تۇرۇپ قالدىڭ - يۇ، تەلپىمگە قوشۇلدۇڭ. بىز دېيىشكەن ۋاقىتتىن بۇرۇن كېلىپ، كىنوخانا ئالدىدىكى مەيداندا تۇرىمەن، سېنى كەلمەي قالارمۇ دېگەن تەشۋىش ئىچىدە جىددىيلەشكىنىمچە ئۆتكەن - كەچكەن ئادەملەرگە ئالا قويماي قارايمەن. بىر چاغدا سەن كەلدىڭ، سەن چاچلىرىڭنى ئىككى ئۆرۈپ گىلەم دويپا كىيۋالغانىدىڭ. شۇ چاغدا مەن باياتىن بېرى كىنوخانىغا كىرىپ كەتكەن، كىرىۋاتقان، ئەتراپتا كىملىرىنىدۇر كۈتۈۋاتقان قىزلار ئىچىدە، ياق، يۇرتىمىزدا ھەتتا جاھاندا سەنچىلىك گۈزەل قىزنىڭ يوقلۇقىنى كۆڭلۈمدىن ئۆتكۈزدۈم. ئىككىمىز زالغا كىردۇق. سەن بىلەن يانمۇيان ئولتۇرۇپ كىنو كۆرگەن ئىككى سائەت مەن ئۆمرۈمگە كېلىپ سۈرگەن ئەڭ كاتتا ھۇزۇر ئىدى. مەن شاھ ئىدىم، سەن مەلىكە!

4

مېنىڭ ساڭا بولغان سۆيگۈم شۇ قەدەر پاك ئىدى. تىنىقلىرىڭ، نازۇك بويۇڭدىن تارىغان چوغ تەپتى ۋۇجۇدۇمنى ئاللىقانداق شېرىن تۇيغۇلار بىلەن غىدىقلاپ، ئىنساندىكى سەزگۈ راھىتىنىڭ چوققىسىغا يەتكۈزگەنىدى. باھار چېچەكلىرىنىڭكىدەك تاتلىق ھىدىڭ ماڭا ھەمراھ بولۇپ، يۈرىكىمدىكى چوغنى پۈۋلەپ تۇراتتى.....

مەن ساڭا ئۆزىنى ئېتىش ئالدىدا تۇرغان پەرۋانە، ياق، سەمەندەر ئىدىم. لېكىن، مېنى غايىۋى بىر كۈچ توسۇپ تۇراتتى. يۈرىكىمنى تىڭشاپ باقسام، بىرسىنى سېغىنىدىكەنمەن، ھەئە، سېنى سېغىنىدىكەنمەن! سېنى ئەڭ كاتتا رېستورانغا چاقىرىپ تېتىملىق تائاملار بىلەن ئوبدان مېھمان قىلىشنى، بېقىشىپ ئولتۇرۇپ قانغۇدەك مۇڭدىشىشنى ئويلايتتىم. ئەمما،

1990 - يىللار تەكلىماكان بويىدىكى چەت - يىراق ناھىيە بازىرىدا ھازىرقىدەك قەدەمدە بىر رېستوران، قەھۋەخانا، ئىچىملىك، دىسكوخانا دېگەنلەر نەدە تۇرۇپتۇ؟! شۇڭا، بىز پات - پات ئۆيلىرىمىزدە چاي تەييارلاپ ئولتۇرۇش قىلىشاتتۇق.

ئۆزۈمنىڭ ساڭا بولغان مايىللىقىنى يوشۇراتتىم، كۆڭلۈمنى بىلىندۈرسەم ناۋادا قوشۇلماي قالسا قانداق بولار دەپ ئويلايتتىم..... خىيالىمنى مېھرىبان ئانام بىلىپ قالغاندەك گەپ پۇرىتىپ يۈرگەن كۈنلەرنىڭ بىرىدە، سەن قاتارلىق بىر قانچىمىز دەريا بويىغا چىقىپ كىرىدىغان بولدۇق. بۇ تېپىلغۇسىز پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ مۇددىئايىمنى ئېيتماقچى، خىيالىمدىكى مۇراد شارابىنى سەن بىلەن بىللە ئىچمەكچى بولغانىدىم. ئەمما، ئويلىغانلىرىم قىسمەت توساقلىرىدىن ئاتلاپ ئۆتەلمىدى. رەھىمسىز رېئاللىقنىڭ تۇيۇقسىز مەن كۆتۈرەلمەيدىغان ئېغىر چاقچاق قىلىدىغانلىقىنى مەن نەدىن بىلەي؟!

توي قىلىدىغانلىقىڭنى ئاڭلاپ داڭ قېتىپ تۇرۇپ قالدىم، نېمىشقا مەن دادىل مەيدەمنى مۇشتلاپ: «ياق، سەن بىلەن توي قىلىدىغان يىگىت مانا مەن» دېيەلمىدىم؟!

5

سېنى سېغىنىش ھۇزۇرىدا بىر يەرلىرى شېرىن، بىر يەرلىرى ئازابلىق خىياللارغا غەرق بولاتتىم. بىز قار ياغقان كۈنى بىللە سۈرەتكە چۈشكەندۇق. شۇ سۈرەتكە يېنىش - يېنىشلاپ قارايتتىم، سېنىڭدىن ئايرىلىپ قالغىنىمغا ئىشەنمەيتتىم، مېنى ئازابقا ئىتتەرگەن رېئاللىققا تەن بەرگۈم كەلمەيتتى. ھەسرەتلىك خىياللار قويىنىدا نىشانىمىز ئۈزەتتىم. بەزىدە ئازابمۇ ئادەمگە ئەقىل ئاتا قىلىدىكەن. بىرسىنى ياخشى كۆرۈش - تامامەن ئۇنى ئىگىلىۋېلىش، ئۇنىڭغا مۇتلەق ئېرىشىش دېگەنلىك ئەمەسكەن.

ئويلاپ باقسام، سەن ماڭا ئالدى بىلەن دوستلۇقنى، ئاندىن ياخشى كۆرۈش، ساداقەتنىڭ نېمىلىكىنى بىلدۈرگەنكەنسەن. يەنە بەزىدە ئويلاپ قالسەن، مەن گەرچە سېنى يوقىتىپ قويغان بولساممۇ، سېنىڭ ماڭا بولغان دوستلۇق ھېسسىياتىڭ ماڭا ھەمراھ بولۇپ، ھاياتىمغا مەنئى كۈچ، روھىي مەدەت بەخش ئېتىدۇ.

ھازىر ھەر ئىككىلىمىز بىردىن ئائىلىنى كېلەچەككە ئېلىپ كېتىۋاتقان پاراۋۇز بولۇپ قالدۇق، بىردىن ئائىلىنىڭ ئوتىدا كۆيۈپ، سۈيىدە ئېقىش بىزنىڭ مۇقەددەس مەجبۇرىيىتىمىز. بەگباش خىياللىرىم بەزىدە ئۆتكەن كۈنلەر ھەققىدىكى ئويلىرىمغا «بەھۇدە» دېگەن تامغىنى ئورماقچى بولىدۇ. لېكىن، كاللامغا ئورناپ كەتكەن ئاشۇ يارقىن كۆرۈنۈشلەر، بىر يەرلىرىدىن ئازايلىق، بىر يەرلىرىدىن لەززەتلىك ئەسلىمىلەر مەن بىلەن مۇنداقلا خوشلاشقۇسى يوقتەك، پات - پات كۆڭۈل كۆزنىكىمدىن مۇڭ بىلەن مارىلايدۇ. گاھىدا يېرىم داغلانغان ئايغا، خىيالچان جىمىرلىشىپ تۇرغان يۇلتۇزلارغا قاراپ ئۆزۈمگە پىچىرلايمەن. بۇ دۇنيادا ھەممىلا ئادەم ئۆزى ياخشى كۆرگەن بىلەن توي قىلالايدىغان ئىش بولسا، مۇنچە كۆپ مۇھەببەتلىك داستان يېزىلىمىغان، ئاشىقلار قىسسىسى بۈگۈنگىچە داۋاملاشمىغان بولاتتى.

تەقدىر سېنىڭ مېنىڭ خۇسۇسىي تۇرمۇشىمغا تەئەللۇق بولۇشىڭنى راۋا كۆرمىگەندەك، مەنمۇ سېنىڭ تۇرمۇشىڭدىكى مۇھىم ئادىمىڭ، يۆلەنچۈكۈڭ، ھەمراھىڭ، جۈپتىڭ بولالمىدىم. ئارىدىن نۇرغۇن ۋاقىت ئۆتۈپ سەن بىلەن ئۆتكەن كۈنلەر ئەسلىمە خاتىرىمىزدە يادنامە بولۇپ قالدى. سەن بىلەن بىر شەھەردە، بىر مۇھىتتا ياشىغانلىقىم ئۈچۈن، ناگان - ناگاندا ئۇچرىشىپ قېلىشتىن، سېنى پات - پات خىيال قىلىشتىن خالىي بولالمايمەن. سېنى خىيال قىلىشىم، ئويلىشىم، ئىلگىرىكى كۆڭۈل تەمە قىلىش، ئىگىلىۋېلىش تۇيغۇسىدىن يىراق ئىدى. ئۇچرىشىپ

قالغانلىرىمىزدا، سەنمۇ ماڭا ھۆرمەت - ئېھتىرام بىلدۈرۈپ ئۆتۈپ كېتىسەن. شۇنداق، سەن ھېلىمۇ خۇددى شەرق ئاسمىنىدىن كۆتۈرۈلۈۋاتقان تاڭ قۇياشىدەك شۇنچىلىك ئىللىق، شۇنچىلىك نۇرلۇق، شۇنچىلىك پاكىز كۆرۈنسەن.

6

بۈگۈن بىز تاللا بازىرىدا ئۇچرىشىپ قالدۇق. قىزغىن، سەمىمىي سالاملاشتۇق. تەڭرى بىزگە پەقەت ئوتتۇز سېكۇنتقىمۇ يەتمىگەن قىممەتلىك ئۇچرىشىش پۇرسىتى بەرگەندى. شۇ چاغدا يۈرىكىمىز ئۇنىسىز مۇڭداشتى.

— بۇ كۈنلەرگە يەتكەنلەر بار، يەتمىگەنلەر ھەم بار!
— نىكاھ غايىب دەپتىكەن، پېشانىمىزگە يۈتۈلگىنى شۇ ئوخشايدۇ. سىزمۇ گېپىڭىزنى ئوچۇق دېسىڭىز بولمامدۇ، شۇ چاغدا.....

— بىر ئادەمنى ياخشى كۆرۈپ ئۆتۈشمۇ بەخت!
سەن لىققىدە لازىمەتلىك بېسىلغان ھارۋىنى ئىتتىرگىنىڭچە ھېسابلىشىش ئورنىدىن يىراقلاپ كەتتىڭ. مەن بىرھازا گاڭگىراپ تاللا بازىرىدىن چىققىنىمدا، بەخت پەرىشتىسى ماڭا دەستە - دەستە گۈللەرنى تۇتۇپ تۇراتتى. ئەتراپتا ئاجايىپ مۇڭلۇق بەخت سىمفونىيەسىنى ياڭراۋاتاتتى..... ئۇ مېنى سۆيىدىكەن!

本书选录作者人生、爱情为题村的散文。

图书在版编目(CIP)数据

燃烧中的照片：维吾尔文 / 阿不力米提·阿不来提
著. -- 喀什：喀什维吾尔文出版社，2012.12
ISBN 978-7-5373-2748-0

I. ①燃… II. ①阿… III. ①散文集—中国—当代—
维吾尔语（中国少数民族语言） IV. ①I267

中国版本图书馆CIP数据核字(2012)第311717号

责任编辑：齐曼古丽·阿吾提
责任校对：热孜玩古丽·阿布来提

燃烧中的照片

（散文）

阿不力米提·阿不来提 著

喀什维吾尔文出版社出版发行

（喀什市塔吾古孜路14号 邮编：844000）

各地新华书店经销

喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷

880×1230毫米 1/32开本 4.25印张 2插页

2012年12月第1版 2012年12月第1次印刷

印数：1—3000 定价：12.00元

如有质量问题，请与我社联系调换 电话：0998—2653927

2006 - يىلى 12 - ئايدا «ئېتىرام گۈلدەستىسى»

ماۋزۇلۇق ماقالىسى مەركىزىي خەلق رادىيو

ئىستانسىسى ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش باشلانغانلىقىنىڭ 50

يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن

مۇكاپاتلىق رادىيو ماقالىسى مۇسابىقىسىدە 3 -

دەرىجىگە ئېرىشكەن ھەم «قەلبىتىن قەلبىگە يول»

ناملىق كىتابقا تاللاپ كىرگۈزۈلگەن. ئۇ شىنجاڭ

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۆزبېك مەدەنىيەت تەتقىقات

جەمئىيىتى، شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتى، قەشقەر

ۋىلايەتلىك يازغۇچىلار جەمئىيىتى، يەكەن ناھىيەلىك

ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ ئەزاسى.

يەكەن ناھىيەلىك مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ دائىمىي

ھەيئەت ئەزاسى.

ئۇقۇشنى لايىھەلىگۈچى: دىلمۇرات تۆرسۇن

ISBN 978-7-5373-2748-0

9 787537 327480 >

(民文) 定价: 12.00 元